

C/2024/5159

20.8.2024

PEŁNE SPRAWOZDANIE Z OBRAD 11 LUTEGO 2021 R.

(C/2024/5159)

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2020-2021

Posiedzenia od 8 do 11 lutego 2021 r.

BRUKSELA

Spis treści

Strona

1.	Otwarcie posiedzenia	4
2.	Ogłoszenie wyników głosowania: patrz protokół	4
3.	Bezpieczeństwo elektrowni jądrowej w Ostrowcu na Białorusi (debata)	4
4.	Pierwsza część głosowania	11
5.	Bezpieczeństwo elektrowni jądrowej w Ostrowcu na Białorusi (ciąg dalszy debat)	11
6.	Debata na temat przypadków naruszania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa (debata)	18
6.1.	Rwanda, sprawa Paula Rusesabaginy	18
6.2.	Sytuacja praw człowieka w Kazachstanie	24
6.3.	Sytuacja polityczna w Ugandzie	33
7.	Wznowienie posiedzenia	40

Spis treści	Strona
8. Ogłoszenie wyników głosowania: patrz protokół	41
9. Wznowienie posiedzenia	41
10. Druga część głosowania	41
11. Wznowienie posiedzenia	41
12. Homologacja i dystrybucja masek przezroczystych (debata)	41
13. Sytuacja humanitarna w Etiopii (debata)	49
14. Wznowienie posiedzenia	59
15. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu: patrz protokół	59
16. Wniosek dotyczący aktu Unii: patrz protokół	59
17. Ogłoszenie wyników głosowania: patrz protokół	59
18. Wyjaśnienia dotyczące stanowiska zajętego w głosowaniu: patrz protokół	59
19. Korekty i zamiary głosowania: patrz protokół	59
20. Składanie dokumentów: patrz protokół	60
21. Petycje: patrz protokół	60
22. Zaangażowane komisje (art. 57 Regulaminu): patrz protokół	60
23. Decyzja o zastosowaniu procedury obejmującej wspólne posiedzenia komisji (art. 58 Regulaminu): patrz protokół	60
24. Decyzje w sprawie sporządzenia sprawozdań z własnej inicjatywy(art. 54 Regulaminu): patrz protokół	60
25. Zmiany w przekazaniu spraw komisjom (art. 56 Regulaminu): patrz protokół	60
26. Zatwierdzenie protokołów posiedzeń bieżącej sesji i przekazanie przyjętych tekstów: patrz protokół	60

Spis treści	Strona
27. Kalendarz następnych posiedzeń: patrz protokół	60
28. Zamknięcie posiedzenia	60
29. Przerwa w obradach	60

PEŁNE SPRAWOZDANIE Z OBRAD 11 LUTEGO 2021 R.

Puhetta johti HEIDI HAUTALA

varapuhemies

1. Otwarcie posiedzenia

(Istunto avattiin klo 9.00.)

2. Ogłoszenie wyników głosowania: patrz protokół

3. Bezpieczeństwo elektrowni jądrowej w Ostrowcu na Białorusi (debata)

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana keskustelu Cristian-Silviu Bușoin teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan puolesta komissiolle laatimasta suullisesti vastattavasta kysymyksestä Valko-Venäjällä sijaitsevan Astravetsin ydinvoimalan turvallisuudesta (O-000004/2021 - B9-0003/21) (2021/2511(RSP)).

Tehtäväni on taas muistuttaa siitä, että tällä istuntojaksolla keskusteluissa ei anneta pyynnöstä myönnettäviä puheenvuoroja eikä sinisen kortin kysymyksiä hyväksytä. Huomautan vielä, että edellisten istuntojaksojen tapaan puheenvuoroja on mahdollista käyttää etäyhteydellä jäsenvaltioiden yhteystoimistoista.

Cristian-Silviu Bușoi, author. – Madam President, (*inaudible*) Union, both within and beyond its external borders. Ostrovets nuclear power plant, located 50 kilometres from Vilnius in Lithuania and in proximity to other EU countries, such as Poland, Latvia and Estonia, started generating electricity on 3 November 2020, despite multiple safety concerns remaining, and without evidence of the degree of the implementation of the recommendations by the EU Peer Review of 2018 and by the International Atomic Energy Agency.

The EU Peer Review, carried out by the European Nuclear Safety Regulators Group (ENSREG), published its report in July 2018 and called on the Belarusian authorities to develop a national action plan in order to ensure the timely implementation of all safety recommendations identified in the Peer Review report. The further peer review process is ongoing and ENSREG will complete and publish its findings in the coming months.

We would like to emphasise that our preliminary report should be transmitted to Belarus before March when the commercial start of the plant is scheduled by the Belarusian authorities. At the same time, we express our dissatisfaction with the hasty commercial start of the plant. The Ostrovets nuclear power plant should not start its operation until it has been demonstrated that it fully complies with the highest international environmental and nuclear safety standards. It is imperative that nuclear safety standards are given the highest priority, not only during the planning and construction, but also during the operation of the plant, and must be constantly overseen by an independent regulator.

To that end, we call on the Commission and ENSREG to continue with a transparent and attentive peer review of the Ostrovets plant. We should insist on the implementation of all safety recommendations and we also need to ensure the effective monitoring of the implementation process, including regular visits by the EU peer review team to Ostrovets during the operation of the facility. In that regard, we would like to stress the importance of effective cooperation with the International Atomic Energy Agency.

We also recall the European Council conclusions of 10–11 December 2020, and we support the efforts to investigate possible measures preventing commercial electricity imports from third country nuclear facilities that do not fulfil European Union recognised safety levels.

At the same time, we also stress the strategic importance of accelerating the synchronisation of the Baltic electricity grid with the continental European network. The future operation of the Ostrovets nuclear power plant should not in any way hinder the desynchronisation of Estonia, Latvia and Lithuania from the BRELL network.

The European Union should continue the integration of the three Baltic states into the EU electricity grid. We also express our full solidarity with Belarusian citizens and the citizens of EU countries directly concerned by the construction and operation of the Ostrovets plant. We call for the further high-level involvement of the European Union and its institutions in this issue of ultimate European importance.

Finally, we would like to invite the Commission to answer the questions submitted by the Committee on Industry, Research and Energy (ITRE) and keep us informed of all future developments. We would like to have very good dialogue between Parliament and the ITRE Committee, especially with the Commission. Until now we have had excellent cooperation on this issue and excellent dialogue with Commissioner Kadri Simson. I would like to thank her and her team for their openness and for all the information that was provided to the Members of the ITRE Committee on this issue. It is an issue of concern for us and for many colleagues in Parliament. This is why in this debate we would like to hear answers to our specific questions from the Commission.

Kadri Simson, Member of the Commission. – Madam President, good morning honourable Members of the European Parliament. I'm very happy to have this opportunity to come to the plenary and inform you about the actions the Commission has been taking to ensure the safety of the nuclear power plant of Ostrovets in Belarus.

Today's debate is very timely. Just yesterday, the team of nuclear safety experts from the Commission and from the European Nuclear Safety Regulators Group (ENSREG) has concluded a visit on the site of the power plant and this visit is a key part of the ongoing peer review process. The Commission, together with ENSREG, has worked swiftly to set up the peer review team and negotiate their schedule for conducting the review before the planned commercial start of the nuclear power plant, including a plant visit.

The first phase of the peer review, initially foreseen for December 2020, has begun at the end of January. After the technical test review carried out remotely on Tuesday and Wednesday this week, a team of seven ENSREG and Commission experts carried out the first phase mission to verify the physical implementation of measures at the Ostrovets plant. The team consists of senior experts from different Member States, Ukraine and the Commission. The team has a strong expertise in the key areas of peer review and is fully independent in making its conclusions on the adequate implementation of safety recommendations by the Ostrovets nuclear power plant operator and Belarusian authorities. The experts will now complete the preliminary report; this report will be then submitted to the plenary meeting of ENSREG at the beginning of March for endorsement. Once approved, the report will be published. This process is set to guarantee a credible, independent and robust technical review of the situation.

Therefore, at this point in time, pending the completion of ENSREG review procedures, it would not be appropriate for me to comment on the ongoing independent work by the senior nuclear safety experts and prejudge the findings in the report. I believe that all sides should refrain from commenting on the results of the mission at this stage. As I said, ENSREG will publish its preliminary report for full transparency. Let me stress one thing: this preliminary report will be very important, but in any case it will not be for us the end of our involvement and our commitment with the full safety of the plant. ENSREG and the Commission will continue to follow closely the implementation of the remaining recommendations and, once pandemic conditions allow, the full peer review team will meet in Belarus to assess the remaining recommendations. At that time, they will prepare a final report for endorsement by ENSREG and subsequent publication.

This brings me to the second question raised by Parliament. The Commission's clear position is that all ENSREG safety recommendations should be addressed by Belarus without delay. For this reason, I wrote to the Prime Minister of Belarus on 6 November 2020 requesting that the Belarusian Government makes sure that all the steps in the commissioning process are taken in full respect of the highest safety standards and that the stress test recommendations deemed of high priority by ENSREG are implemented as a minimum before commercial operations start.

Let me be clear, in line with international law, the decision on whether to grant the license for commercial operations to the Ostrovets plant lies with the Belarusian authorities and the ultimate responsibility for the safety of the plant remains that of the operator under the supervision of the National Nuclear Regulator.

The Commission is using all its diplomatic and policy means to ensure a constructive cooperation from Belarus and ask that any decision on commercialisation is taken based on current data for the highest level of safety. In the current difficult political situation the technical cooperation with Belarus on the completion of the peer review exercise represents the last remaining channel for maintaining accurate, up-to-date knowledge of the safety situation in Ostrovets.

As I said, our commitment will not stop after the first peer review mission. In addition to cooperation on the completion of the ENSREG peer review, the Commission is seeking to open new channels with Belarus for maintaining contacts in the nuclear safety area through encouraging rapid involvement of Belarus in the EU's accident notification system and its formal participation in the European Radiological Data Exchange Platform.

In agreement with Commissioner Urpilainen, we are also ready to offer technical support to the Belarusian nuclear safety authorities under the future European instrument for international nuclear safety cooperation, building on the projects carried out under the existing instrument for nuclear safety cooperation. But while we are willing to step up cooperation, the Commission remains vigilant and stands ready to apply increased pressure should it see that the high priority recommendations have not been satisfactorily implemented.

Well, these are not all the elements that I wanted to set up in reply to your questions. But because of time limits and given this evolving situation I want to offer my own and ENSREG's readiness to return to the Parliament, either in the Committee on Industry, Research and Energy (ITRE) or in plenary, to provide the honourable Members with an update when the technical outcome of the peer review mission will be available and on other matters related to the safety of Ostrovets and the synchronisation process of the Baltic States.

Andrius Kubilius, on behalf of the PPE Group. – Madam President, I would like, first of all, to thank Madam Commissioner for the precise information, and also I would like to thank all of you for this discussion, which is so important for us in Lithuania. This is really an important sign of our solidarity.

The Ostrovets nuclear power plant has been built by the Lukashenko regime and the Rosatom company just 40 kilometres from the centre of Vilnius. That is why the Ostrovets nuclear power plant is a clear and present threat to our national security. We are not a big country. In the event of an accident, we shall not have anywhere to run and hide.

I am not against nuclear power in general, but since last year, all of us know very well who Mr Lukashenko is, and it's easy to understand that transparency, international standards, independence of the regulator, is not for this regime, as the last elections very clearly have shown.

Somebody can say that even next to Brussels or Antwerp there is a nuclear power plant, but I would like to ask you: would you like to have Lukashenko build the Rosatom power plant 30 kilometres from your house or from this European Parliament building?

You should know that the Espoo Convention Committee recognised that the site for the Ostrovets power plant was selected in violation of the Espoo Convention. You should also know that during construction, there were numerous big accidents; and you should know that European stress tests have shown that there are clear shortcomings in the safety of the technology used and those recommendations have still not been implemented according to the information we have up to now. You should also know that this is a geopolitical Kremlin project in order to keep us dependent on Russian electricity supplies and also in synchronisation with the old Soviet grid system.

That is why we are fighting against this project. That is why democratic Belarus, led by Sviatlana Tsikhanouskaya, is also against this project, and that is why we decided to prohibit imports of electricity from this plant, which will make the whole project economically unviable. And that is why we are simply asking for your solidarity. Let's get rid of this monster.

Juozas Olekas, S&D frakcijos vardu. – Gerbiama Pirmininke, Astravo atominė elektrinė pradėjo gaminti elektros energiją, nepaisant vis dar neišspręstų saugumo problemų. Dauguma 2018 m. pateiktų rekomendacijų taip pat liko neigyvendintos. Noriu pabrėžti, jog mes nepasisakome prieš atominę energetiką. Saugiai ekspluatuojamos atominės elektrinės gali teikti mums švarią ir efektyviai gaminamą energiją. Tačiau Astravo jégainės problema yra ta, kad elektros gamyba joje pradėta skubant, neužtikrinant tinkamo saugumo lygio. Todėl dabar mes privalome užtikrinti, kad komercinė elektros energijos gamyba Astrave nebūtų pradėta tol, kol nebus įgyvendintos visos Europos branduolinės saugos reguliavimo institucijų grupės rekomendacijos. Komisija privalo dirbti su Baltarusijos institucijomis ir užtikrinti, kad visi saugumo reikalavimai būtų įvykdyti. Negalima skirti labiau ir mažiau svarbių reikalavimų ir suteikti jiems prioritetą. Visos saugumo garantijos yra svarbios. Automobiliams, kurie važinėja mūsų keliais, juk neužtenka stabdžių. Reikalaujame, kad jie turėtų taip pat saugos diržus, oro pagalves ir kitas saugumo technologijas. Ši jégainė stovi vos už keturią dešimt kilometrų nuo tos vietas, iš kurios aš šiandieną pasisakau. Prieš pandemiją, kiekvieną savaitę lėktuvui kylant į Briuselį, matydavau jos bokštus. Lenkija, Latvija ir Estija taip pat yra pavojaus zonoje. Todėl taip pat privalome užtikrinti, kad nesaugiai Astrave gaminama elektra nepatektų į Europos Sąjungos tinklus. Negalima leisti, kad mūsų lėšomis būtų finansuojama veikla, kelianti mums pavojų.

Ivars Ijabs, grupas "Renew" vārdā – Dārgā priekšsēdētājas kundze, dārgā Simsones kundze! Piecdesmit kilometrus no Eiropas Savienības valsts galvaspilsētas jau vairākus mēnešus darbojas viena kodolelektrostacija, par kuras drošumu mēs galīgi neesam pārliecināti. Bet mēs esam droši un pārliecināti par to, ka lēmumus par tās darbību pieņem viens autoritārs režīms, kurš ir nepārtrauktā karastāvoklī pats ar saviem pilsoņiem. Mēs esam pārliecināti, ka šis ir geopolitisks projekts, kurš vieno Lukašenko ar Putinu, kurš ir demonstratīvi uzbūvēts tiešā Lietuvas galvaspilsētas tuvumā un 180 kilometrus no Latvijas, kurš potenciāli apdraud Eiropas drošību, mūsu vidi un pilsoņu veselību. Tāpēc mēs esam droši, ka Eiropai attiecībā uz šo projektu ir jārīkojas vienlaikus pragmatiski un principiāli.

Eiropas Savienībā Baltijas valstis jau šādi rīkojas – tās ir kopīgi lēmušas un pārtraukušas enerģijas komercmaiņu ar Baltkrieviju, tikko Astravjeca tika pieslēgta tīklam. Diemžel Astravjecas elektrība joprojām var nonākt Eiropas Savienības tirgū caur Krievijas elektrotīklu, tāpēc Eiropā ir jāstrādā pie pasākumiem, lai pilnībā principā novērstu kodolenerģijas importu no tādām trešo valstu kodolelektrostacijām, kas neatbilst Eiropas Savienības atzītajiem drošuma līmeniem, un Astravjeca te būtu pirmā no tām. Mēs saprotam, ka Eiropas Savienībai nav diemžel instrumentu, lai apturētu Astravjecas darbību, neskatoties uz to ka tā neatbilst starptautiskajiem kodoldrošuma standartiem, bet Eiropai ir iespēja vismaz ar savu pilsoņu un uzņēmumu naudu neatbalstīt šādu autoritāru režīmu geopolitiskās spēles. Eiropas Savienībai ir iespēja nu konsekventi mudināt Baltkrieviju nekavējoties ievērot visus drošības standartus un šo "peer review" rekomendāciju, par kuru jau bija runa, un uzsākt konstruktīvu sadarbību ar starptautiskajām organizācijām. Un Eiropai ir iespēja pieprasīt no Baltkrievijas, lai tā ievēro visas savas starptautiskās saistības, kuras tā ir uzņēmusies, pievienojoties Apvienoto Nāciju Organizācijas tā sauktajai Espo konvencijai. Eiropai ir iespēja izveidot arī agrīnās brīdināšanas sistēmu radiācijas mērišanai Eiropas Savienības valstis, kuras atrodas šīs kodolelektrostacijas tuvumā. Un Eiropas Komisijai, manuprāt, šeit ir cieši jāsadarbojas ar Baltkrievijas iestādēm, lai apturētu Astravjecas komerciālās darbības uzsākšanu līdz tam brīdim, kad ir pilnībā īstenoti visi šie Eiropas Savienības profesionāļu un ekspertu ieteikumi un arī nepieciešamie drošības uzlabojumi. Un Eiropas Savienībai ir jāturpina jau uzsāktā triju Baltijas valstu integrēšana Eiropas Savienības elektrotīklā un kopējā enerģijas tīklā.

Puhemies. – Täällä työskennellään nyt tuon mikrofonin parissa, mutta emmeköhän me pääse jatkamaan aivan pian.

Thierry Mariani, au nom du groupe ID. – Madame la Présidente, le Belarus est libre de développer la politique énergétique de son choix, c'est l'un des attributs de sa souveraineté, comme des autres États.

La centrale d'Ostrovets doit respecter les meilleurs critères de sécurité, comme toutes les centrales nucléaires. Elle le doit aussi dans la mesure où les partisans de l'énergie nucléaire, c'est-à-dire de l'indépendance énergétique, font aujourd'hui face à de pressants lobbies qui voudraient l'abattre.

Que disons-nous dans cette résolution? Cette résolution est d'abord une charge politique contre Minsk et Rusatom, alors même que les régulateurs du groupe de sûreté nucléaire sont actuellement sur place et que les informations que vous avez transmises, Madame la Commissaire, montrent que, finalement, le processus de contrôle se déroule normalement et que le plus prudent est d'en attendre les conclusions.

Certes, nous comprenons que les habitants de Vilnius demandent les meilleures garanties. Tous les habitants feraient de même et ils ont raison. Mais je mets en garde nos partenaires européens: la Pologne veut construire six centrales nucléaires d'ici à 2043, et je ne voudrais pas que cette résolution remette en cause le principe de cette marche vers l'indépendance énergétique d'un certain nombre de nos États.

Cette résolution, à mon avis, est donc prématurée et contraire aux intérêts de nombreux États, quand on regarde leur mix énergétique. Elle dissimule aussi, soyons clairs, une volonté de remettre en cause le choix de l'énergie nucléaire par ce pays, et je rappelle que si Rusatom a construit cette centrale, c'est parce que les producteurs européens ont refusé d'intervenir.

D'ailleurs, si le souci réel de notre institution est d'imposer des conditions démocratiques à l'établissement du mix énergétique européen, il faut être complet. Le gaz algérien est-il produit par un pays démocratique? Celui que nous importons en provenance du Qatar l'est-il davantage? Les monarchies du Golfe qui nous vendent leur pétrole sont-elles des démocraties? Le gaz de schiste américain respecte-t-il les engagements du fameux pacte vert?

Oui, cette centrale doit respecter tous les critères de sécurité. Avant de nous prononcer, attendons les conclusions des inspecteurs qui sont sur place et, après, entamons une discussion constructive avec ce gouvernement.

Bronis Ropė, Verts/ALE frakcijos vardu. – Gerbiama Pirmininke, gerbiama Komisare, kolegos, Astravo atominės elektrinės saugumo klausimus Europos Parlamente keliu nuo 2015 m., nuo tada, kai pradėjo kilti atominės kaminai. Per šį laikotarpį kelias dešimtis kartų įvairiai formatais raginome stabdyti statybas, kol néra garantuotas saugumas mūsų bei Baltarusijos gyventojams. Tačiau ar kada nors Europos Komisija yra raginusi stabdyti Astravo projektą? Man atrodo, kad niekada. Nepaisant Lietuvos reikalavimo, nepaisant europarlamentarų reikalavimų, nepaisant to, kad Astravo statybos pažeidė tarptautines konvencijas, kad Baltarusija nevykdė streso testo rezultatų, nepaisant visų žinomų ir nežinomų incidentų statybos metu. Tai apgailėtina! Juk per šitiek metų Komisija turėjo įvairių svertų rimtoms deryboms.

Šiuo metu Astravo atominė jau veikia pilnu pajėgumu, bet néra paleista komerciniam naudojimui. Komisija vis dar turi paskutinį šansą atliliki savo pareigą ir pareikalauti sustabdyti elektrinės veikimą bent jau tol, kol nebus įgyvendintos visos Europos Sąjungos stresų testų rekomendacijos. Neužtenka, kad tik dalis jų įgyvendinta! Viena saugumo spraga gali sukurti naująjį Černobylį. Labai dekoju visam Europos Parlamentui, kuris, tikiuosi, vieningai balsuos dėl šios rezoliucijos. Ir tikiuosi, kad Komisija pagaliau išgirs, ką sako Parlamentas: o būtent, kad Europos Komisija turi daryti viską, kad, neištaisius visų saugumo spragų, elektrinė prie Europos Sąjungos sienos nepradėtų veikti.

Zdzisław Krasnodębski, w imieniu grupy ECR. – Pani Przewodnicząca! Pozdrawiam z Warszawy. Tak jak mówili już koledzy, zwłaszcza koledzy z Wilna, z Litwy, budowa elektrowni jądrowej w Ostrowcu budzi wielkie obawy pod względem bezpieczeństwa. Brak przejrzystości w realizacji tej inwestycji uniemożliwia dokonanie pełnej oceny bezpieczeństwa elektrowni. Nie dziwię się, że sąsiedzi Białorusi (nie tylko Litwa, nie tylko Łotwa, ale także Polska) nie mogą czuć się bezpiecznie, tym bardziej że w trakcie budowy wydarzyło się już wiele wypadków ukrywanych przez stronę białoruską. Dlatego też monitorowanie stanu tej inwestycji jest tak ważne.

Ponadto powstaje pytanie o to, jaki jest rzeczywisty cel tej inwestycji? Wytwarzana w Ostrowcu energia będzie droga, dwukrotnie droższa niż ta wytwarzana w białoruskich instalacjach gazowych. Może się również okazać, że ze względu na nadmiar mocy produkcyjnych ta elektrownia będzie funkcjonować w ograniczonym zakresie. Przyjęte przez Mińsk założenie, że inwestycja zwróci się już po piętnastu latach eksploatacji, jest nierealne. Skoro ekonomicznie inwestycja jest mało opłacalna, dlaczego jest realizowana? Być może jest tak jak w przypadku sławetnego NordStream², że cele są głównie geopolityczne. Jak wiemy, Ostrowiec stanowi zagrożenie dla infrastruktury krytycznej sieci elektroenergetycznych państw bałtyckich i właśnie ten udział Rosatomu, o którym wspominał pan Mariani, jest być może zagrożeniem geopolitycznym dla wszystkich.

Manuel Bompard, au nom du groupe The Left. – Madame la Présidente, chers collègues, la centrale nucléaire d'Ostrovets en Biélorussie est située à 50 kilomètres seulement de Vilnius. Aujourd'hui elle menace l'Europe tout entière d'une catastrophe similaire à celle de Tchernobyl. Ainsi, dès le lendemain de son inauguration, cette centrale a dû être mise à l'arrêt après l'explosion de plusieurs transformateurs électriques. C'est une véritable bombe à retardement qui se situe à nos frontières et met en danger l'ensemble des pays baltes. L'Union européenne doit agir au plus vite pour assurer notre sécurité.

Mais cette situation particulière nous invite à réfléchir de manière plus globale. Le parc nucléaire européen est vieux, et nous devons rapidement prendre une décision sur son devenir. En effet, l'immense majorité des réacteurs en exploitation dans l'Union européenne ont été initialement conçus pour une durée de vie allant de 35 à 40 ans, or la moyenne d'âge du parc nucléaire européen s'élève aujourd'hui à 37 ans. Cette durée de vie pourrait être portée à 60 ans, au prix de considérables plans d'investissement et de rénovation, à l'image du grand carénage français dont le coût est estimé entre 50 et plus de 100 milliards d'euros.

Ce prolongement coûteux se heurtera in fine et à une contrainte technique indépassable, l'altération irréversible de la qualité de l'acier de la cuve. Ainsi un prolongement ne fera que retarder l'échéance, mais le jeu en vaut-il vraiment la chandelle? Sommes-nous prêts à prendre le risque d'un prolongement et à nous exposer aux défaillances du vieillissement et de l'obsolescence des équipements? Ce serait une grave erreur.

Une autre question se pose à nous: allons-nous construire de nouveaux réacteurs nucléaires pour remplacer ceux qui devront fermer et tourner la page des énergies fossiles? Cela prendrait de très nombreuses années et entraînerait des coûts tout aussi considérables.

En France, nous nous entêtons à vouloir construire un nouveau réacteur qui a déjà dix ans de retard et dont les coûts ont été multipliés par trois. Avons-nous le temps et l'argent pour nous lancer dans de telles fuites en avant? Je ne le crois pas.

Les faits sont clairs: premièrement, le nucléaire n'est pas la meilleure technologie pour faire face au changement climatique. Deuxièmement, le nucléaire n'est pas adapté aux conséquences de ce même changement climatique puisque les systèmes de refroidissement des réacteurs montrent leurs limites lors des épisodes caniculaires. Enfin, l'énergie nucléaire entrave le déploiement des alternatives renouvelables dès lors qu'elle menace d'immobiliser des investissements colossaux.

Dire cela, ce n'est pas faire insulte aux salariés, techniciens et ingénieurs du secteur. Je tiens à rappeler leur haut niveau de savoir-faire et leur dévouement au service de l'intérêt général. Rien ne pourra se faire sans eux, il nous faut donc planifier le démantèlement des centrales nucléaires en constituant pour cela une véritable filière pourvoyeuse d'emplois qualifiés, valorisant les savoir-faire déjà existants. Chers collègues, une Europe 100 % renouvelable est possible, planifions-la dès maintenant.

Puhemies. – Kiiän todella paljon meidän taitavia teknikkojamme, jotka ratkaisivat tämän mystisen sähköongelman. Se kuulemma johtui siitä, että kylmällä säällä syntyy staattista sähköä ja kun koskettaa mikrofonia, voi tapahtua näin. Eli ongelma on ratkaistu. Tämä oli siis hypoteesi, jonka olen nyt kuullut.

Riho Terras (PPE). – Madam President, I would like to start by inviting you all to support this resolution, which highlights several important problems with the Ostrovets nuclear power plant. It does not comply with international safety standards, the regulatory authority in Belarus is not independent from the regime, and there have already been several technical problems and incidents at the plant. Belarus has an authoritarian regime and authoritarian regimes have a tendency to cover up their problems. Therefore, it is possible that through changes to the Ostrovets nuclear power plant things will be covered up.

This puts at risk the safety of Europeans, especially those coming from the countries which are geographically close to Belarus. Therefore, we should not allow any electricity imports from Belarus into the European Union market. Finally, the synchronisation of the Baltic electricity grid with the continental European network is a strategic priority, and a very important step towards our energy union.

Κόστας Μαυρίδης (S&D). – Κυρία Πρόεδρε, η ασφάλεια και η προστασία των πυρηνικών εγκαταστάσεων στα κράτη μέλη και στις γειτονικές χώρες αποτελεί ζήτημα υψηστης σημασίας για τους Ευρωπαίους πολίτες. Η πρόσφατη λειτουργία του πυρηνικού σταθμού Ostrovets με την εμπλοκή της Ρωσίας —το τονίζω αυτό, μόλις πενήντα χλιόμετρα από το Βίλνιους της Λιθουανίας, χωρίς να πληροί τα βασικά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι καταδικαστέα. Συμμόρφωση, όμως, δεν μπορεί να υπάρξει με τα λόγια.

Ανάλογη απειλή έχουμε και από την Τουρκία, η οποία προχωρεί —πάλι με ρωσική εμπλοκή— στην ανέγερση πυρηνικού σταθμού στο Akkuyu, μια άκρως σεισμογενή περιοχή σε απόσταση μόλις ενενήντα χλιόμετρων από την Κύπρο, κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υποφέρει ήδη από την τουρκική κατοχή. Επίσης, η Τουρκία αποκρύπτει και πάλι βασικές πληροφορίες και δεν επικυρώνει τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις. Καλούμε, λοιπόν, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση των δύο χωρών με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα ασφαλείας, αλλιώς η μόνη εναλλακτική επιλογή είναι η επιβολή στοχευμένων κυρώσεων. Εναντί των πολιτικών, οικονομικών ή άλλων συμφερόντων υπερέχουν η υγεία και η ασφάλεια των Ευρωπαίων πολιτών και πρέπει να το αποδείξουμε στην πράξη και όχι μόνο στα λόγια.

Petras Auštrevičius (Renew). – Gerbiama Pirmininke, ponia Komisijos nare, gerbiami kolegos, praėjusių metų pabaigoje pradėta eksplloatuoti Baltarusijos atominė elektrinė, esanti Astrave tik 40 km nuo Lietuvos sostinės Vilniaus ir 20 km nuo Europos Sąjungos išorinės sienos. Galimos avarijos atveju nukentėtų mažiausiai trečdalnis Lietuvos gyventojų.

Astravo atominė elektrinė yra geopolitinis Rusijos ir Baltarusijos projektas, įrodantis, kad branduolinę elektrinę galima pastatyti už skolintus pinigus, neturint jokio ekonominio projekto pagrindimo ir Baltarusijoje nesant branduolinio saugumo kultūros.

Rusijos valstybinė įmonė „Rosatom“, finansavusi Astravo atominę elektrinę, siekia sukurti prielaidas išlaikyti Baltijos valstybes energetinės priklausomybės sistemoje, taip vadinamoje BRELL. Astravo atominėje elektrinėje gaminama elektros energija siekiama užtvindinti Baltijos valstybių rinkas, nukonkuruoti atsinaujinančios energetikos šaltinius ir atitolinti Baltijos valstybių sinchronizaciją su kontinentinės Europos elektros tinklais.

„Rosatom“ suteikta 10 mlrd. JAV dolerių paskola Baltarusijos Astravo atominės elektrinės statybai dar labiau finansiškai susieja šią valstybę su Rusijos įtaka. Kreditą gražinti galima tik užtikrinant pagamintos elektros eksportą į Europos Sąjungos rinkas ir dempinguojant vietas gamintojus.

Astravo atominės elektrinės statybą, kuri buvo pradėta, ir toliau vykstančią eksplotaciją lydi avarijos ir techniniai nesklandumai, neišvengiant žmonių aukų. Baltarusijos branduolinio saugumo institucijos stokoja patirties ir veiklos skaidrumo, nes dominuoja politinis įsakymas iš viršaus.

Geopolitinis „Rosatom“ sumanymas yra toks, kad niekam nekiltų abejonės dėl tariamų branduolinių standartų laikymosi. Kitaip kaip paauskinti faktą, kad Astravo atominė elektrinė statoma Baltarusijoje, valstybėje – labiausiai nukentėjusioje nuo Černobylio avarijos.

Lukašenkos režimo kova prieš savo šalies žmones, naudojant brutalią jėgą, yra visiems žinomas faktas. Dabar nestabilus režimas émési eksplatuoti Astravo atominę elektrinę, siekdamas savo tikslų ir nepaisant neigyvendintų 29 Europos branduolinės saugos reikalavimų.

Lietuva tikisi europinio solidarumo stabdant branduolinį šantažą ir stabdant sukeltą branduolinę riziką. Pirmiausia reikia nutraukti Astravo atominės elektrinės elektros komercinę prekybą Baltijos valstybių rinkose, kuri šiuo metu vyksta ir tai yra faktas, užtikrinti nesaugios ir dempinginės elektros boikotą.

Mieli kolegos, kelios peticijos, po kuriomis pasirašė virš 12 tūkstančių Lietuvos ir visos Europos piliečių, įteiktos Europos Parlamentui. Jose reikalaujama nedelsiant stabdyti nesaugios Astravo atominės elektrinės veiklą. Mes tikimės greitų ir visapusiškų Europos Komisijos veiksmų ir solidarumo pažabojant branduolinį diktatorių Lukašenką.

(Keskustelu keskeytettiin.)

4. Pierwsza część głosowania

Puhemies. – Avaan nyt tämän päivän ensimmäiset äänestykset.

Äänestämme esityslistalla ilmoitetusta menettelyistä ja äänestykset ovat avoinna klo 9.45–11.00. Äänestysmenetelmä on sama kuin edellisissä äänestyksissä, ja kaikki äänestykset toimitetaan nimenhuutoäänestyksinä.

Nyt julistan ensimmäiset äänestykset avatuiksi. Voitte äänestää klo 11.00 saakka. Ensimmäisten äänestysten tulokset ilmoitetaan klo 13.00.

5. Bezpieczeństwo elektrowni jądrowej w Ostrowcu na Białorusi (ciąg dalszy debat)

Puhemies. – Jatkamme nyt keskustelua Cristian-Silviu Bușoin teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikunnan puolesta komissiolle laatimasta suullisesti vastattavasta kysymyksestä Valko-Venäjällä sijaitsevan Astravetsin ydinvoimalan turvallisuudesta (O-000004/2021 - B9-0003/21) (2021/2511(RSP)).

Georg Mayer (ID). – Frau Präsidentin! Wir haben ja – menschheitsgeschichtlich gesehen – in einem relativ kurzen Zeitraum schon unsere leidlichen Erfahrungen mit Atomreaktoren gemacht.

Da war die Katastrophe 1986 von Tschernobyl – an die wir uns, denke ich, noch alle gut erinnern können. Da war aber natürlich auch die Katastrophe in Japan, in Fukushima 2011. Das alles sind Erfahrungen – ich glaube, darauf können wir uns einigen –, die wir alle nie mehr machen möchten. Von beiden Katastrophen spüren wir – die Menschen in Europa als auch die Menschen in Japan – heute noch die Nachwirkungen.

Besonders Tschernobyl zeigt natürlich in Europa, wie langwierig derartige Vorfälle und Katastrophen und wie langwierig deren Auswirkungen vor Ort sind. Wie langwierig deren Auswirkungen auch auf die menschheitliche Gesundheit sind. Jetzt einmal eine Zahl, die natürlich besonders verblüfft: erst im April im Jahr 101 986 wird die Radioaktivität vor Ort in Tschernobyl vollständig abgebaut sein.

Die Rate der Krebserkrankungen in Europa ist seit 1986 rapide in die Höhe gegangen. Mediziner glauben, dass das auch eine Auswirkung des Vorfalls von 1986 ist. Es ist überheblich zu glauben, geschätzte Kollegen, wir hätten die Atomspaltung völlig unter Kontrolle. Der gegenständliche Reaktor, um den es hier gerade geht, entspricht etwa nicht den Empfehlungen der Internationalen Atomenergieorganisation. Zudem steht ja auch im Raum, dass Vorfälle vor Ort einfach nicht gemeldet werden.

Wir haben jetzt auch in meiner Region – in Slowenien – einen veralteten Reaktor – der Reaktor von Krsko –, der den Großraum Slowenien, Kroatien und Österreich auch durch eine etwaige Katastrophe gefährden würde. Von Atomreaktoren geht schlicht immer ein Sicherheitsrisiko aus. Mit dem Green Deal wird ja die Anzahl der Reaktoren in Europa sich noch erheblich steigern.

Ich darf hier mit Goethe schließen, der ja sagt: „Die ich rief, die Geister, werd ich nun nicht los.“ Vielleicht eines noch: Es gab im Rahmen dieser uns heute vorliegenden Entschließung eine Einflussnahme, die so, glaube ich, nicht stattfinden sollte. Es gab Einflussnahme vonseiten der Kommission, wo auf den Berichterstatter Einfluss genommen wurde, aber auch vom Betreiber dieses Atomkraftwerks. Ich denke, wir können selbst unsere Entscheidungen treffen und so etwas brauchen wir im Haus nicht.

Viola Von Cramon-Taubadel (Verts/ALE). – Frau Präsidentin! Kolleginnen und Kollegen! Kommissarin! Dass wir Grünen die Inbetriebnahme eines AKW ablehnen, dürfte hier nicht überraschen.

Aber die Ablehnung von Astrawez hat nichts mit einer ideologischen Verblendung, sondern mit harten Fakten, ungelösten Sicherheitsfragen und mit sehr viel Verantwortung zu tun. Der Standort ist risikobehaftet. Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftler hatten gewarnt, dass die Anlage in einer tektonisch aktiven Zone mit Erdbebenrisiko liegt.

Verstöße gegen internationale Konventionen, Berichte über zahlreiche Mängel, nicht gelöste Sicherheitsprobleme, immer wieder verschobene Inspektionen, nicht abgeschlossene Arbeiten für ein Atommülllager. All das spricht klar gegen die Inbetriebnahme.

Um sein Prestigeobjekt schnell ans Netz zu bringen, will Lukaschenka seine eigene Bevölkerung und die der Nachbarländer, insbesondere Litauens, dem Risiko eines atomaren Supergaus aussetzen. Er nimmt sogar das Risiko eines Staatsbankrotts in Kauf. Das zu neunzig Prozent mit russischen Krediten finanzierte AKW erhöht nicht nur die finanzielle Abhängigkeit von Russland, sondern Lukaschenka macht Belarus dadurch endgültig zu einem wehrlosen, erpressbaren Vasallenstaat.

Und wäre das nicht alles schon tragisch genug, fehlt es ebenso an Mehrwert für das eigene Land. Die EU-Nachbarn wollen die Stromüberschüsse nicht abnehmen. Damit fehlen wichtige Einnahmen.

Für den Umstieg auf Strom bei Mobilität und Wärmeerzeugung fehlt wiederum das Geld. Die teuer erkaufte Energieabhängigkeit durch Atomstrom wird den Spielraum für die kommenden Generationen stark einschränken, wenn diese im Sinne einer nachhaltigen Energieaußenpolitik auf erneuerbare Quellen umsteigen wollen.

Für uns steht natürlich die nukleare Sicherheit – explizit die unserer Nachbarn – an oberster Stelle. Da ist kein Raum für Kompromisse. Nuklearsicherheit ist nicht verhandelbar.

Izabela-Helena Kloc (ECR). – Pani Przewodnicząca! Pani Komisarz! Elektrownia atomowa w Ostrowcu na Białorusi przynajmniej z dwóch powodów stanowi poważne zagrożenie dla Unii Europejskiej. Po pierwsze, w krótkim czasie doszło tam do dwóch awaryjnych wyłączeń reaktora. Pamiętając o katastrofie w Czarnobylu, nie możemy przejść obok takich informacji obojętnie i wierzyć w oficjalne zapewnienia, że to tylko usterki techniczne.

I druga, poważniejsza sprawa, to kontekst polityczny tej inwestycji. Elektrownia w Ostrowcu jest projektem białorusko-rosyjskim, co oznacza, że kluczowe decyzje zapadają na Kremlu. To kolejna dźwignia dla politycznych interesów Rosji, nie tylko na Białorusi, ale także w krajach bałtyckich i innych. Moskwa ćwiczyła ten scenariusz już przy budowie gazociągu Nord Stream 2.

Pani Komisarz! Jeśli mamy zaprotestować w sprawie elektrowni atomowej w Ostrowcu, to musimy dostrzec szerszy kontekst i wystąpić także przeciwko Nord Stream 2. To koń trojański, którego nie możemy zaakceptować. Wszyscy też wiemy, że w naszym regionie jest tylko jedno państwo, które jest w stanie przyblokować Nord Stream 2 i położyć tamę rosyjskim próbom dyskredytowania i rozbijania Unii Europejskiej. I czas to zrobić.

Clare Daly (The Left). – Madam President, as a lifelong anti-nuclear campaigner, I'm really glad that we're discussing this issue.

I fully support the Lithuanians and Belarusians who oppose the Ostrovets plant. They've every right to unbiased scientific and transparent information about this plant, and we've every right to discuss it because radioactive fallout knows no borders. It is an international issue. In that sense, I'm a bit surprised at some of the comments around this because it is being treated more as a geopolitical issue. We've heard some arguments that Belarus – shock, horror – might generate a surplus energy from this, and that they might stay linked to the Russian grid and not have to buy European liquefied natural gas. Seriously, that's not a concern for me.

Meanwhile, on the western boundary of the EU, there's another country with several nuclear plants close to the EU. It's the UK. They've just unilaterally left Euratom and we say nothing. They now police themselves and, just like Belarus, the UK has breached our House and the Espoo Conventions. Leaked internal reports show most of their nuclear plants are at risk of coastal flooding, raising the possibility of a Fukushima-style disaster. The UK trade agreement facilitates continued energy flow over connectors without really having sufficient commitments in this regard. Colleagues, I hope all the concern about this plant will be transferred when we discuss the UK agreement because otherwise, is the next Chernobyl going to be in Hinkley Point in Somerset?

We should be talking about not just Russian and Belarussian plants, but UK and French ones as well.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – Pani Przewodnicząca! Pani Komisarz! Oczywiście ważna jest niezależność energetyczna. Natomiast nie może ona być nadzwędna i przysłaniać troski o bezpieczeństwo obywateli Europy. Elektrownie atomowe budziły i będą budziły wiele obaw, wątpliwości, zwłaszcza właśnie w tym aspekcie bezpieczeństwa, i nie zapominajmy, że tam, gdzie rządzi reżim, tam nie ma przestrzegania standardów europejskich i dbałości o życie i bezpieczeństwo mieszkańców tego kraju czy sąsiadów.

Ja pamiętam, bo mieszkam w województwie, które sąsiaduje z Ukrainą, pamiętam katastrofę nuklearną w Czarnobylu i pamiętam te wszystkie kłamstwa, którymi byliśmy karmieni. Pamiętam te skutki, które często do dzisiaj są i które odczuwają mieszkańcy tej części Polski, gdzie przeszła chmura radioaktywna, nie mówiąc już o mieszkańcach Ukrainy, o śmierci setek ludzi, o nowotworach, o skażeniu wielu setek hektarów i wyłączeniu olbrzymich terenów z możliwości zamieszkania. Dlatego kluczowe jest zachowanie pełnej zgodności z najwyższymi standardami, z normami bezpieczeństwa, ochrony środowiska, prawnymi czy zdrowotnymi, ale podkreśl jeszcze raz: tam, gdzie jest reżim, tam gdzie jest próba łamania demokracji, tam zapomijmy o europejskich czy światowych normach i standardach.

Mamy też świadomość, że w tej elektrowni, która jeszcze nie została do końca uruchomiona, doszło już do kilku incydentów, które wzbudzają uzasadnioną wątpliwość. I tutaj absolutnie solidaryzuję się z moimi koleżankami i kolegami, mieszkańcami Litwy, krajów nadbałtyckich i mam nadzieję, że Komisji uda się odpowiedzieć na wszystkie wątpliwości, pytania, a także, że użyje wszystkich możliwych narzędzi dyplomatycznych, aby rozwiązać ten problem.

Robert Biedroń (S&D). – Pani Przewodnicząca! Pani Komisarz! Większość z nas tutaj należy do pokolenia radzieckiej coca-coli, czyli płynu Lugola, który musieliśmy pić po wybuchu w elektrowni atomowej w Czarnobylu w 1986 r. I nie bądźmy naiwni: elektrownia atomowa w rękach ostatniego dyktatora Europy, człowieka nieobliczalnego, który podniósł rękę na własny naród, to bezpieczeństwo nie tylko dla Białorusi, to bezpieczeństwo dla krajów nadbałtyckich i całej Europy. I to nie jest problem tylko i wyłącznie bezpieczeństwa – finansowego i ekologicznego – ale również problem geopolityczny. Dlatego zwracam się do Komisji Europejskiej: nie bądźcie naiwni!

Chodzi o hybrydową aneksję nie tylko Białorusi, ale całego regionu. Dlatego ważne jest, żebyśmy w tej sprawie byli solidarni i mieli jasne stanowisko. To wojna Putina i Łukaszenki przeciwko naszemu europejskiemu bezpieczeństwu.

Engin Eroğlu (Renew). – Frau Präsidentin, sehr geehrte Frau Kommissarin Simon, sehr geehrte Damen und Herren, sehr geehrte Damen und Herren zu Hause an den Bildschirmen! Vor ca. zwei Tagen habe ich eine Nachricht bekommen. Ich zitiere aus dieser Nachricht und ich bin mir sicher, der Absender schaut heute zu: Atomkraftwerke wären sicher. Es werden die besten Fachleute in Weißrussland beauftragt. Es würde international beaufsichtigt werden, und man würde nicht verstehen in Weißrussland, warum es heute auf der Tagesordnung stehen würde, denn die Technik würde beherrscht werden.

Ich bin mir sicher, dass es gleiche Aussagen schon mal gab, damals bei Tschernobyl in der Ukraine und auch von Japan, einem Hochtechnologiestaat, zu den Atomkraftwerken in Fukushima.

Leider, und das ist nun mal eindeutig, gibt es keine hundertprozentige Sicherheit bei Atomenergie – die gibt es nun mal nicht. Und was kein Fachmann und niemand auf dieser Welt unter Kontrolle hat, sind Naturkatastrophen. Daher ist es folgerichtig, dass sich nach der Katastrophe in Fukushima international mehr und mehr Länder zusammengefunden haben, um gegen Atomkraft vorzugehen. Deswegen ist es folgerichtig, dass wir alles tun, um dieses Atomkraftwerk in Weißrussland zu verhindern.

Diese Gefahr für jegliches Leben, die von Atomkraftwerken ausgeht, ist nicht nur eine Gefahr, die an der Grenze Litauen betrifft, sondern es ist eine Gefahr, die auch uns hier in Deutschland betrifft oder auch die deutsche Bevölkerung. Denn auch wir sind bedroht, sei es das Atomkraftwerk Tihange in Belgien oder Fessenheim in Frankreich, an der Grenze zu Rheinland-Pfalz.

Bitte stellen Sie sich zusammen, seien wir vernünftig, verabschieden wir uns von der Kernenergie und versuchen alles zu machen, um nicht wieder zuzulassen, dass ein Atomkraftwerk in die Brüche geht.

Jutta Paulus (Verts/ALE). – Frau Präsidentin! Liebe Kolleginnen und Kollegen! Es ist ein bisschen wie ein Déjà-vu. Wieder geht es um einen Reaktor, sehr weit im Osten, aber direkt an der Grenze zu unserer Europäischen Union. Der Reaktor Astrawez steht gerade mal zwanzig Kilometer von der Grenze zu Litauen entfernt.

Dieses AKW ist errichtet worden ohne Beteiligung von Bürgerinnen und Bürgern, ohne Umweltverbände. Das ist ein klarer Bruch der Espoo-Konvention, und das ist auch schon so bestätigt worden.

Die Finanzierung läuft über sehr merkwürdige Kanäle. Wir wissen, dass es ein russisches Darlehen gibt. Das heißt, das ursprüngliche Ziel, mit diesem Reaktor die Abhängigkeit Belarus von Russland zu verringern, ist gerade ins Gegenteil umgeschlagen. Diese Abhängigkeit ist noch gewachsen.

Und es gibt sehr große Sicherheitsbedenken. Pikanterweise hat Herr Lukaschenka bei der Einweihung des AKW gesagt, naja, wenn er jetzt so viel gelernt hätte bei den ganzen Fehlern, die beim Bau passiert sind, würde er am liebsten noch eins bauen, um es diesmal besser zu machen.

Ich finde das nicht beruhigend. Und ich finde es erst recht nicht beruhigend, dass erst diese Woche – nach monatlangem Druck und Blockade durch Belarus – Expertinnen und Experten aus der Europäischen Union überhaupt nach Belarus reisen konnten, um die Anlage zu inspizieren.

Der Bericht wird erst in einigen Monaten erwartet. Und was wir fordern, ist ein Vorabbericht, damit wir wenigstens schon mal wissen, womit wir zu rechnen haben. Und wir fordern, dass die internationale Atomenergie-Organisation sich diesen Bau sehr genau anschaut, damit die Gefahr für EU-Bürgerinnen und -Bürger abgewendet wird.

Grzegorz Tobiszowski (ECR). – Pani Przewodnicząca! Wielu ekspertów podkreśla i zwraca uwagę na to, iż Rosja liczy, że spodziewany w perspektywie najbliższych kilku lat deficyt mocy produkcyjnej energii elektrycznej w krajach Europy Środkowej, w szczególności w Polsce, który pojawi się poprzez wzrost konsumpcji energii, jak też zmniejszenia mocy produkcyjnych wynikających z restrykcyjnej polityki klimatycznej, skłoni europejskich decydentów do zmiany strategii blokowania prądu pochodzącego z kontrowersyjnej białoruskiej instalacji, co stworzy szansę na eksport nadwyżek energii elektrycznej do państw Europy Środkowo-Wschodniej i tym samym na uzyskanie kolejnej dźwigni nacisków politycznych na Europę Środkową. Wydaje się, że to jest bardzo ważny moment, abyśmy w kontekście kryzysu związanego z covidem oraz w kontekście planów inwestycji w energetykę w Europie i solidarności energetycznej, którą chcemy budować, zwróciły również uwagę na tę rzecz, która może spowodować bardzo negatywne skutki dla Europy Środkowej.

Nicolás González Casares (S&D). – Señora presidenta, señora comisaria, en primer lugar, quería expresar mi solidaridad con las preocupaciones de mis compañeros de los países bálticos. Tal como se ha comentado, el proyecto ya empezó incumpliendo la Convención de Espoo sobre las posibles ubicaciones. La mejor manera de dar seguridad y tranquilidad es que los procesos técnicos de evaluación sean rigurosos y transparentes. Y si no es así, tomar medidas. Y yo creo que en este caso no se está cumpliendo ni con la seguridad ni con la transparencia.

No podemos obviar tampoco la componente geopolítica. Es evidente que aquí hay presiones e intentos geopolíticos. Me avergüenza ver a diputados de este Parlamento defendiendo al régimen bielorruso que quiere molestar a sus vecinos bálticos.

Está claro que no debemos tampoco mezclar totalmente el debate técnico con el político. Ni es el momento, creo yo, este, de debatir sobre la energía nuclear. Para eliminar dudas es necesaria una cooperación plena de las autoridades bielorrusas con el ENSREG, y así tener claridad sobre este problema.

Por último, vemos que sucesos como estos ponen de relieve la importancia estratégica de acelerar la sincronización de la red eléctrica de los países bálticos con toda la red europea. Pongámonos a ello, señora comisaria.

Jakop G. Dalunde (Verts/ALE). – Fru talman! Alla som kan sin historia och vet vad som hände i Tjernobyl borde reagera med bestörtning över vad som nu utspelar sig i Belarus. Vi vet vad som kan hända när en antidemokratisk och genomkorrupt regim försöker hasta igenom ett kärnkraftverk. Det kan leda till en fullskalig katastrof.

Att Astravjets inte lever upp till säkerhetsrekommendationerna är ett faktum som inte går att blunda för. EU-kommissionen måste agera och se till att de belarusiska myndigheterna skjuter upp starten av Astravjets tills dess att alla åtgärderna har genomförts. Det finns alltför många politiker i den här kammaren som ständigt lyfter kärnkraften som en del av klimatomställningen, men även ni måste ju reagera på vad som nu händer, bara kilometer från Europas gräns.

Under byggfasen av Astravjets inträffade åtta kända säkerhetsincidenter. Under 2020 inträffade haveri i fyra spänningstransformatorer och funktionsfel i kylysystemet. Detta är fullständigt oacceptabelt. Det är inte en fråga bara om klimatet, utan även en säkerhetspolitisk angelägenhet. Vi måste bli av med detta beroende från ryskt inflytande i kärnkraftverk både innanför och utanför Europas gränser.

Beata Szydło (ECR). – Pani Przewodnicząca! Szanowna Pani Komisarz! Szanowni Państwo! Ta inwestycja, o której dzisiaj rozmawiamy (podkreślam to wszyscy moi przedmówcy), dotyczy szeroko rozumianego bezpieczeństwa mieszkańców Europy, szczególnie tych państw, które graniczą z Białorusią. Martwimy się, boimy się, dlatego że ta inwestycja niesie ze sobą szereg różnego rodzaju zagrożeń. I Komisja Europejska musi dołożyć wszelkich starań, by monitorować przebieg realizacji tej inwestycji, również tego, jak ona funkcjonuje.

Ale chcę podkreślić przede wszystkim w tym momencie jeszcze jeden wymiar – bardzo istotny – dotyczący tego, kto realizuje tę inwestycję. Była tu również o tym mowa. To jest inwestycja, która jest realizowana wspólnie przez Putina i przez Łukaszenkę. Co to oznacza? Oznacza to kłopoty, które czekają nas wszystkich, i musimy mieć tego świadomość. I nie można zamiatać tej sprawy pod dywan, tak jak jest to niestety robione w Unii Europejskiej z Nord Stream 2 i chociażby nierozważnymi wypowiedziami takimi jak w ostatnich dniach wypowiedź prezydenta Niemiec, świadcząca o zupełnym niezrozumieniu sytuacji i kontekstu, w którym znajduje się Unia Europejska.

Łukasz Kohut (S&D). – Pani Przewodnicząca! Elektrownia jądrowa w Ostrowcu na Białorusi zaczęła wytwarzanie energię elektryczną na początku listopada zeszłego roku. Została faktycznie uruchomiona mimo braku koncesji i mimo wielu obaw dotyczących bezpieczeństwa. Nie wiadomo było też, w jakim stopniu białoruskie władze wdrożyły zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej. Przeciwko elektrowni jądrowej w Ostrowcu protestują białoruscy obywatele. Członkowie organizacji pozarządowych, którzy interesują się instalacją, są prześladowani i zastraszani. Elektrownia jest zlokalizowana w bliskiej odległości od sąsiadujących z Białorusią państw członkowskich: Litwy, Łotwy i Polski. Od Wilna dzieli ją tylko 50 kilometrów.

Energia jądrowa to zawsze duże ryzyko, a tam gdzie nie ma należytej dbałości o środki bezpieczeństwa, to pomysł katastrofalny. Unijne instytucje nie mogą pozostawić tej sprawy samej sobie. Musimy naciskać na białoruskie władze w tej kwestii, a dla energii elektrycznej wytwarzanej w Ostrowcu nie powinno być miejsca na unijnym rynku energii.

Grace O'Sullivan (Verts/ALE). – Madam President, there are good reasons why no nuclear power plants have been built on or near European soil since Fukushima. There are good reasons why nuclear accidents at Fukushima and Chernobyl are described as disasters. There are good reasons why EU Member States have been raising concerns about Ostrovets, the Belarus nuclear power plant, due to open next month, just 20 kilometres from the EU border.

Ostrovets is another nuclear disaster waiting to happen. It violates international conventions, having been built with a total lack of independent oversight of rigorous safety standards. We must learn from the past. Clean, renewable and safe energy sources are available, so it's time to say a resounding 'no' to nuclear.

Beata Mazurek (ECR). – Pani Przewodnicząca! Pani Komisarz! Szanowni Państwo! Wszyscy w Unii Europejskiej zgadzamy się, że kwestie zapewnienia bezpieczeństwa energetyki jądrowej są sprawą fundamentalną. Stąd tak ważne jest przestrzeganie najwyższych standardów oraz budowanie i utrzymanie wyjątkowej kultury bezpieczeństwa i bezpieczeństwa w tym sektorze. Temu służą standardy przyjęte w Unii Europejskiej, ale i w ramach Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej.

Dlatego chciałbym zapytać, czy oprócz współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi ds. bezpieczeństwa jądrowego, Międzynarodową Agencją Energii Atomowej, organami i władzami Białorusi Komisja gromadzi i analizuje informacje z innych źródeł na temat stanu technicznego kluczowych elementów elektrowni w Ostrowcu?

Przypominam, że polska instytucja właściwa w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, tj. Państwowa Agencja Atomistyki prowadzi regularny dialog ze swoim odpowiednikiem na Białorusi. Popieramy też inicjatywę Estonii, Grecji, Włoch, Łotwy, Litwy i Polski w sprawie standardów i międzynarodowych rekomendacji w zakresie bezpieczeństwa jądrowego w elektrowni Ostrowiec.

Robert Hajšel (S&D). – Madam President, Ostrovets nuclear power plant didn't pass the EU stress test, but it's fully functioning as we are speaking. Ostrovets lies about 20 kilometres from the Lithuanian border. Such proximity can also be found in other Member States, such as nuclear power plants in my country, Slovakia, which are located only some dozens of kilometres from Hungary or Austria – but they have been upgraded to the highest possible safety standards.

In this case, deep concerns have been expressed in Member States like Poland or Lithuania, which we should not only understand but support. Even if I am not against electricity produced by nuclear plants, nuclear safety should be a key priority, both within and beyond external borders. Even if we cannot forget about the risk related to the deepening of energy poverty, especially in the post-pandemic recovery, we can't accept lowered safety nuclear standards. We need stronger and more effective cooperation with the current regulatory authority in Belarus to ensure that Belarusian operators do not only apply a selective application of standards. We have to call on the Belarusian authorities to have more transparency and respect for international nuclear and environmental safety standards.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – Gerbiama Pirmininke, Komisare, kolegos, pirmiausia aš noriu iš visos širdies padėkoti šiandien kalbėjusiems kolegom už jų supratimą ir palaikymą. Kokią didelę grėsmę Astravo atominė elektrinė kelia mūsų Lietuvos žmonėms! Tačiau Astravo atominė elektrinė tą grėsmę kelia ne tik Lietuvai, bet ir visai Europos Sąjungai. Ir todėl čia reikia mūsų labai stiprių ir vieningų veiksmų, nes šitas geopolitinis projektas *de facto* pradėjo veiklą dar praėjusiais metais, net neturėdamas oficialios eksplotavimo licencijos ir neatitinkamas jokių tarptautinių standartų. Ir netrukus, kitą mėnesį, planuojama pradėti komercinę elektros gamybą. Ir tai kelia dar didesnį susirūpinimą bei kartu reikalauja imtis skubiąjų veiksmų iš Europos Sąjungos pusės ir iš Europos Komisijos pusės, siekiant sustabdyti elektrinės paleidimo procesą tol, kol ši elektrinė atitiks visus tarptautinius saugos ir saugumo standartus. Baltijos šalys susitarė solidariai nutraukti komercinius elektros mainus su Baltarusija. Ir šiandien labai kviečiu visus kolegas būti vienungiems ir kovoti prieš Astravo atominę elektrinę.

PRZEWODNICTWO: EWA KOPACZ*Wiceprzewodnicząca*

Carmen Avram (S&D). – Doamă președintă, la 35 de ani de la tragedia de la Cernobil, ale cărei efecte sunt resimțite și azi de milioane de oameni, pericolul se apropie din nou de Uniunea Europeană și, din nou, sursa lui, chiar și indirectă, este Rusia.

De aceea, salut rezoluția ITRE și apelul ferm către Comisie de a se asigura că centrala din Belarus nu va porni înainte ca toate măsurile de siguranță să fie la standarde internaționale, căci această centrală poate deveni nu doar un risc pentru statele vecine Belarusului, dar și o permanentă sursă de disconfort și de presiune asupra cetățenilor europeni.

În același timp, însă, cred că ar fi regretabil ca acest incident să devină pretextul unei campanii anti-energie nucleară curată pe teritoriul Uniunii. Statele membre trebuie să facă tranziția spre o energie curată și, din cauza specificului național, unele nu pot crea mixul energetic fără energie nucleară. Ultimul lucru pe care ni l-am dori ar fi ca Uniunea Europeană să devină și mai dependentă de importul de energie rusească, eventual, și, ironic, chiar energie nucleară.

Kadri Simson, Member of the Commission. – Madam President, I thank the honourable Members for the question and recommendations. I heard alarm about this power plant and about its risks and I can assure you that the Commission will not spare any efforts to avoid any risks for our citizens from this project. We are as concerned as this Parliament is.

You raised many topics, among them the issue of electricity trade. The three Baltic states decided already in August 2020 that commercial exchanges with electricity from Belarus will be stopped as soon as the Ostroverts nuclear power plant becomes operational, and commercial exchanges with Belarus have effectively stopped on 3 November last year when the nuclear power plant was connected to the grid. We do not have evidence that would confirm that the electricity sold to the Baltic market by Russia would have been bought from Belarus, but we are looking closely at all information available on trade flows and we will continue following the developments.

On the other hand, physical flows are unavoidable as the three Baltic states are still connected to the grid with Russia and Belarus. That is why we need the rest of this programme through the synchronisation process with the EU continental grid, and the Commission is committed and contributes to it with EUR one billion. Moreover, the European Council conclusions from December 2020 have raised the issue of EU-level measures to prohibit electricity from nuclear power plants from third countries which do not fulfil EU-recognised nuclear safety standards, and the Commission services are carrying out analyses on whether obligations under international law and national prerogatives on nuclear energy leave scope for measures at EU level concerning electricity imports from third countries.

The Commission is also working closely with the Baltic states to explore whether specific measures could be put in place in the meantime before synchronisation takes place in 2025. Such measures include, for instance, robust investigations on the origin of electricity imported from third countries or defining a grid use tariff also for import flows.

Some of you also stressed the importance of implementing all the safety recommendations, and indeed the Commission insists on that. Yet the definition of key recommendations has not been made by the Commission but by the European Nuclear Safety Regulators Group (ENSREG), and I fully trust the expertise of ENSREG on this matter.

Some of you also asked me if we have a second opinion other than our ENSREG experts group. Belarus is party to the relevant International Atomic Energy Agency (IAEA) nuclear safety conventions, including the Convention on Nuclear Safety, and is bound by their requirements. Belarus has recently hosted a IAEA peer review mission and an integrated regulatory review services follow-up mission foreseen in the third quarter of this year. In any case, the Commission will not stop making any efforts to ensure the nuclear safety of the Ostrovets nuclear power plant based on the outcomes of this week's peer review mission, and we know that a second mission must take place to look at all the other recommendations.

We make every effort that is needed to ensure the continuation of the voluntary cooperation between Belarus on nuclear safety. We will also continue to work on the follow-up to the December European Council conclusions and to promote joint action of the Baltic states and electricity trade issues, and on the progress of the synchronisation project. I count on your support on this.

Przewodnicząca. – Otrzymałam jeden projekt rezolucji złożony zgodnie z art. 136 ust. 5 Regulaminu*.

Zamykam debatę.

Głosowanie odbędzie się w czwartek 11 lutego 2021 r. _____

*Patrz protokół posiedzenia

Oświadczenie pisemne (art. 171)

Valdemar Tomaševski (ECR), raštu. – Šiandien svarstome Astravo atominės elektrinės klausimą, kuris yra svarbus Lietuvos ir kaimyninių šalių saugumui. Jos vieta neramina, nes elektrinė pastatyta apie 50 km nuo Vilniaus ir netoli ES šalių, tokų kaip Lenkija, Latvija, Estija. Atsidūrėme aklavietėje, to galėjome išvengti. Klaida tapo priverstinis efektyvios jėgainės Ignalinoje uždarymas; be to, konkrečių praeities EK ir Lietuvos valdžios institucijų veiksmų trūkumas praeityje dėl elektrinės vietas taip pat mums nepalankus. Tai pagreitino Baltarusijos sprendimą statyti elektrinę Astrave, siekiant parduoti energiją Lietuvai. Dar 2011 m. specialiai EP pareiškime perspėjau ir paraginai Komisiją sustiprinti derybas su Baltarusija dėl planuojamos naujos elektrinės statybų, sudaryti dvišalę darbo grupę, kad būtų sukurti bendri auksčių branduolinės energijos saugumo standartai ir būtų sutarta dėl saugios būsimos elektrinės vietas. Jei tada mano balsas būtų išgirstas, Astravo elektrinės problema greičiausiai neegzistuotų. Ką mes galime padaryti šiandien, kad sumažintume pavojų gyventojams, kai gamykla jau veikia? EK turėtų skubiai pradėti derybas su Baltarusija, geriausiai iki 2021 m. kovo, kai Baltarusijos valdžios institucijos planuoja pradėti komercinę elektrinės veiklą, kad paskatintų Baltarusiją glaudžiai bendradarbiauti sustabdant paleidimo procesą iki tol, kol visos rekomendacijos, kylančios iš ES testų ekstremaliausiomis sąlygomis, bus įgyvendintos ir visi saugumo patobulinimai įvykdysti. Komisija turi peržiūrėti galiojančią teisinę ir reguliavimo sistemą dėl branduolinių įrenginių saugos ES ir už jos ribų, nes Astravo elektrinės sauga yra prioritetas.

6. Debata na temat przypadków naruszania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa (debata)

6.1. Rwanda, sprawa Paula Rusesabaginy

Przewodnicząca. – Kolejnym punktem porządku dziennego jest debata nad sześcioma projektami rezolucji w sprawie Rwandy, przypadek Paula Rusesabaginy (2021/2543(RSP)) (*).

Róża Thun und Hohenstein, author. – Madam President, this resolution is about principles. I am replacing our colleague, David Lega, who has asked me to stress that it's about the rule of law, human dignity and fundamental human rights.

Paul Rusesabagina is a man who fought for these values. He helped save the lives of hundreds of people during the genocide in Rwanda. On top of that, he has been a proud promoter of change in Rwanda. Mr Rusesabagina has fought for Rwanda in order to ensure its citizens' dignity and justice. He wanted them to live in a society of democracy and the rule of law, where human rights are respected. For this, he is being brutally punished. He was kidnapped and illegally detained. He is currently imprisoned in Kigali.

We demand an international, independent, transparent and credible investigation on the transfer and arrest of Mr Rusesabagina. We demand that the Rwandan authorities allow Mr Rusesabagina a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, applying international human norms and standards. Mr Rusesabagina deserves a fair trial, he deserves justice and he deserves dignity.

I also want to stress that Mr Rusesabagina is a Belgian citizen. The EU must work to ensure that his rights as a European citizen are upheld at all stages of his trial. So please, dear colleagues, in my name and David Lega's name, support this resolution.

Kathleen Van Brempt, author. – Madam President, Mr Paul Rusesabagina is a human rights defender, a Belgian citizen and a US resident. He offered shelter and protection to more than a thousand people during the genocide in Rwanda. He's also a very strong critic of President Paul Kagame and the ruling Rwandan Patriotic Front government.

This summer he was kidnapped in Dubai and reappeared in Kigali under very unclear circumstances. He went missing for four days and, according to his own statement, his hands and feet were tied during that period and he remained in isolation. Now he stands on trial for terrorism. He has no regular access to his family, the lawyers of his choosing and his medication. President Kagame already pronounced him guilty before the trial even started.

We condemn the abduction and ask for an international investigation. We also want assurance that the legality of the arrest can be challenged and investigated independently. If the arrest was illegal, Mr Rusesabagina should be released. If the Rwandan Government wants to make the case against him, they should ask for an international arrest warrant. If the grounds on which he is accused are solid, Europe shall not stand in Rwanda's way.

We call upon Belgium to proactively investigate the legality of the arrest and the trial of Mr Rusesabagina and assure that his rights as a Belgian and European citizen are respected. I also call upon the European Union to strengthen the human rights dialogue with Rwanda and put greater emphasis on respect of human rights, the rule of law, international commitment and transparent governance. We cannot accept that governments act as cowboys. Mr Rusesabagina is a European citizen. He has the right to fair treatment, and that is the job that we as MEPs need to do. This should be respected.

Hilde Vautmans, auteure. – Madame la Présidente, chers collègues, que s'est-il passé le 27 août 2020 à Dubaï, en ce qui concerne M. Paul Rusesabagina? Ici, personne ne le sait. En revanche, on sait bien que ce monsieur s'est retrouvé dans un autre pays sans son consentement. On sait qu'il n'y a pas eu d'arrestation des autorités des Émirats arabes unis, mais qu'il se retrouve en prison au Rwanda pour ses actes – je vous laisse le choix du nom de l'infraction.

Aujourd'hui, nous demandons justice. Justice pour M. Rusesabagina, non pas parce qu'il est le plus célèbre des Rwandais, non pas parce qu'il est lauréat de plusieurs prix de la paix, mais parce qu'il a tout simplement droit à un procès équitable.

Nos inquiétudes sur son arrestation, sur ses conditions d'emprisonnement sans procès et surtout sur sa santé sont partagées par les membres du Congrès américain, qui ont adressé sept lettres de demande de libération aux autorités rwandaises.

Chers collègues, la communauté internationale nous regarde, attendant de voir ce que l'Europe va faire, parce que M. - Rusesabagina est un citoyen européen. Il est de notre devoir d'agir quand les droits de l'un de nos concitoyens sont bafoués.

Chers collègues, on assiste à une croisade contre les hommes de paix dans cette région. Hier encore, on a parlé des intimidations contre le prix Nobel de la paix, le Dr Mukwege. Aujourd'hui, on parle du lauréat de la médaille présidentielle américaine de la liberté. Il est temps de dire stop! Nous disons stop en votant cette résolution, afin d'envoyer un message clair. Nous demandons qu'une enquête internationale indépendante, transparente et crédible soit menée sur le transfert, l'arrestation et les conditions de détention de M. Rusesabagina, afin que nous puissions obtenir des réponses à toutes nos questions sans réponse.

Katrin Langensiepen, Verfasserin. — Frau Präsidentin! Guten Morgen, liebe Kolleginnen und Kollegen! Prominente Fälle, wie der von Paul Rusesabagina und des in Haft tot aufgefundenen Sängers Kizito Mihigo, sind nur die sichtbaren Zeichen einer politischen Landschaft, in der politische und zivilgesellschaftliche Freiheiten und gerichtliche Unabhängigkeit unter stärkstem Druck stehen.

Deswegen bleibt es wichtig, dass wir als Europäisches Parlament klar die Einhaltung internationaler Standards bei Gerichtsverfahren in Ruanda einfordern, dass wir klar das Ende politisch motivierter Anklagen fordern. Dazu gehört auch, dass das Verschwindenlassen von Regierungskritikerinnen und Regierungskritikern sowie von Menschenrechtsverteidigerinnen und Menschenrechtsverteidigern oder ihr Tod in Haft ein Ende finden und unabhängig aufgeklärt werden müssen. Und natürlich müssen Repressionen gegenüber eigenen Staatsangehörigen in der Diaspora in anderen Ländern klar verurteilt, gestoppt und aufgearbeitet werden.

Doch dieser Prozess hat im Grunde einen Hintergrund: den Kampf um die Deutungshoheit über die Geschichte des Völkermords und die Staatsdoktrin eines zunehmend autoritär agierenden Präsidenten in Ruanda.

Und natürlich ist da die Angst, dass die Schatten der Vergangenheit das Land wieder einholen könnten. Die Auseinandersetzung um die Geschichte und Zukunft Ruandas muss aber in jedem Fall eines sein – gewaltfrei und demokatisch.

Über diese Resolution hinaus müssen die Europäische Kommission und die Mitgliedstaaten sicherstellen, dass Kooperationen mit Ruanda im Einklang mit universellen Grundrechten stehen und Mittel nicht dazu genutzt werden, um diese elementaren Rechte zu torpedieren. Und das bedeutet auch, dass die gegenwärtig vorhandenen Wirtschaftsabkommen tatsächlich durchsetzbare Bestimmungen in den Bereichen Menschenrechte und nachhaltige Entwicklung beinhalten müssen.

Der Fall Rusesabagina kann auch als Moment begriffen werden, einen zwingend notwendigen neuen Weg einzuschlagen. Wenn es um die sechzig Prozent der erst nach dem schrecklichen Völkermord geborenen Personen geht, dann bedeutet das viele tausend Male Hoffnung für das Land jenseits von Gewalt und Repression. Nur so kann Ruanda ein Partner für Europa sein.

Assita Kanko, auteur. – Voorzitter, het verbijsterende lotgeval van Paul Rusesabagina moet worden gezien tegen de achtergrond van de transnationale onderdrukking door het Rwandese regime van opposanten in ballingschap.

De Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties heeft Rwanda afgelopen maand nog aanbevolen een eind te maken aan de buitengerechtelijke terechtstellingen, gedwongen verdwijningen, willekeurige opsluitingen en overlijdens in gevangenschap. Rwanda werd bovendien aangeraden het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning te ratificeren. Dit laatste overkwam Paul Rusesabagina.

De Rwandese overheid moet uitleg bieden over de omstandigheden van de onvrijwillige overtocht van Paul Rusesabagina van Dubai naar Kigali en over de periode dat hij incomunicado werd gehouden. De kritiek die op zijn regime werd geuit door de iconische held van Hotel Rwanda, die inmiddels de Belgische nationaliteit heeft verworven en verblijfsrecht in de Verenigde Staten geniet, stond vooral president Kagame bijzonder tegen. Er heerst dan ook grote twijfel over de vraag of Paul Rusesabagina in Rwanda ooit een eerlijke rechtsgang zal krijgen. De EU moet daarom eisen dat hij onmiddellijk wordt vrijgelaten en veilig kan terugkeren.

In afwachting daarvan moet Paul Rusesabagina beroep kunnen doen op advocaten van zijn eigen keuze, vrijelijk kunnen communiceren met zijn familie en de nodige medische bijstand ontvangen. De delegatie van de EU en de ambassades van de lidstaten in Rwanda moeten dit proces, dat berust op gefingeerde beschuldigingen, nauwgezet volgen en de Europese Unie moet de mensenrechtendialoog met Rwanda in een veel hogere versnelling schakelen. Laat onze landgenoot niet in de steek!

Marisa Matias, Autora. – Senhora Presidente, Paul Rusesabagina era o diretor do hotel *Les Mille Collines*, em Kigali, durante o genocídio do Ruanda, em 1994, onde ofereceu abrigo e proteção a 1268 tutsis e hutus que se opunham ao massacre.

O genocídio do Ruanda matou entre 800 mil e um milhão de pessoas. Essa proteção garantiu-lhes a vida. A sua história de ativismo é bem conhecida e deu mesmo origem ao filme «Hotel Ruanda». Desde há anos que é um conhecido opositor do Presidente Kagame.

Em agosto de 2020, Rusesabagina foi preso e transferido do Dubai para Kigali em circunstâncias muito pouco claras. Desde então, tem-lhe sido negado o acesso a apoio legal independente e vários advogados que quiseram defendê-lo viram negada essa possibilidade. Acresce a tudo isto que a sua situação médica inspira muitos cuidados.

Por todas estas razões, condenamos o seu desaparecimento forçado e a sua detenção. Qualquer detenção que implique extradição deve obedecer aos procedimentos previstos na lei internacional. Não é isso que está a acontecer.

Pedimos, por isso, que o Sr. Rusesabagina passe a ter acesso a uma investigação internacional independente. O Sr. Rusesabagina não pode ser sujeito a um julgamento político. Tendo em conta que o Sr. Rusesabagina é um cidadão europeu, apelamos ainda às instituições europeias para que garantam que a legalidade da detenção e do julgamento é garantida.

Λουκάς Φουρλάς, εξ ονόματος της ομάδας PPE. – Κυρία Πρόεδρε, κύριε Επίτροπε, ως Κύπριος, ως Ευρωπαίος και ως άνθρωπος είμαι εξαιρετικά ευαισθητός σε θέματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την προστασία της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας και θέλω να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στους συναδέλφους —και ειδικά στον συνάδελφο David Lega— που έφεραν το θέμα αυτό σήμερα στην Ολομέλεια για να το συζητήσουμε. Η κατάσταση στη Ρουάντα και όσες πληροφορίες φτάνουν από εκεί δεν μπορούν παρά να μας προκαλούν ανησυχία. Μετά τις εκατόμβες νεκρών που προκάλεσε ο εμφύλιος και παρά τις προσπάθειες να επανέλθει η χώρα στην ομαλότητα, φαίνεται δυστυχώς ότι υπάρχει ακόμα πολὺς δρόμος. Η υπόθεση της σύλληψης και εξαφάνισης του υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Paul Rusesabagina, είναι ακόμα μία ανησυχητική εξέλιξη για την οποία ως Ευρωκοινοβούλιο ζητούμε συγκεκριμένες εξηγήσεις. Πρόκειται για έναν Ευρωπαίο πολίτη, έναν ακτιβίστη διεθνώς αναγνωρισμένο, η ιστορία του οποίου έχει συγκινήσει. Υπενθυμίζουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια ένωση αρχών και αξιών. Όποιος, λοιπόν, θέλει να έχει σχέσεις μαζί μας πρέπει να σέβεται αυτές τις αρχές. Τονίζουμε ότι η εξαφάνισή του παραβιάζει τις υποχρεώσεις της Ρουάντα βάσει του Διεθνούς Συμφώνου για τα πολιτικά δικαιώματα. Ως εκ τούτου, απαιτούμε την άμεση απελευθέρωσή του και τη συμμόρφωση των αρχών της χώρας που τον κατακρατεί με τις διεθνείς υποχρεώσεις που έχει υπογράψει. Και αυτό απαιτούμε να γίνει άμεσα.

Carlos Zorrinho, em nome do Grupo S&D. – Senhora Presidente, Senhor Comissário, Paul Rusesabagina, teve um papel crucial durante o tristemente lembrado genocídio do Ruanda. Apesar de defensor da paz e da concórdia, ousou ter opinião e ser, quando entendeu, crítico do sistema do seu país de origem. Numa viagem programada para o Dubai, foi publicamente dado como detido no Ruanda em agosto de 2020, numa nebulosa operação que invocou a cooperação internacional para o deter.

Encontra-se, desde então, sob a tutela dos serviços judiciais ruandeses, sem culpa formada, em prisão preventiva sem fim à vista, vítima de protelamentos reiterados e injustificados. Está detido sem acesso a um advogado indicado por si ou pela sua família. Está detido sem acesso à sua medicação, sendo doente crónico de risco, apesar dos apelos da família e da entrega da medicação pelas autoridades belgas aos serviços prisionais. Está detido sem acesso a qualquer informação sobre a razão da sua detenção ou a sua prova da acusação que preliminarmente lhe fizeram de ser fundador e participante ativo de um grupo terrorista, o que dificulta a preparação da sua defesa.

Quero relembrar e reiterar, nesta nossa Casa da democracia, que este conjunto de comportamentos das autoridades ruandesas constitui uma clara violação dos direitos mínimos dos prisioneiros. É uma violação do direito de acesso à justiça e a um julgamento justo, à luz das normas internacionais, designadamente os tratados das Nações Unidas e do Acordo de Cotonu, de que o Ruanda faz parte.

Apelo às autoridades ruandesas para que resolvam este caso com celeridade, transparência e justiça. Apelo também a que seja dada a Paul Rusesabagina, o acesso aos serviços consulares belgas, país da União Europeia do qual é nacional, acesso aos cuidados medicamentosos de que depende e acesso a um advogado por ele designado para o apoiar na sua defesa. É preciso que o Ruanda permita que a justiça funcione num patamar compatível com a maturidade e a estabilidade alcançadas num país tão martirizado por um genocídio inesquecível no final do século passado.

Hélène Laporte, au nom du groupe ID. – Madame la Présidente, mes chers collègues, le cas particulier d'un opposant au régime de Paul Kagame nous ramène inexorablement au génocide perpétré dans ce pays 25 ans plus tôt, dont nous condamnons de toutes nos forces l'indécible horreur.

Néanmoins, pour la résolution qui nous intéresse, l'Union européenne n'a pas de légitimité diplomatique et pourtant elle s'intéresse au cas de M. Rusesabagina. L'ingérence européenne sur tous les continents et sans résultat doit cesser car ce n'est pas son rôle.

Au mois de septembre dernier, M. Rusesabagina, connu pour son activisme politique contre le régime en place, a été inculpé par la justice rwandaise. Il avait notamment dénoncé les massacres commis par les soldats rwandais sur des civils hutus fuyant en République démocratique du Congo; dernièrement, c'est son alliance avec le Front de libération nationale, la branche armée d'un parti politique après une alternance au régime, qui lui a été reprochée. Le mois précédent, il a été arrêté dans des circonstances troublantes et opaques. Il aurait été kidnappé à Dubaï et livré ensuite illégalement au Rwanda.

Hélas, ses origines familiales le placent au cœur de la discrimination rwandaise. Il est né d'un père hutu et d'une mère tutsi. Comment accepter que de telles discriminations puissent avoir lieu?

Détenu depuis le mois d'août au Rwanda, la communauté internationale s'intéresse enfin à sa situation, alors que son pays d'origine bafoue allègrement les droits de l'homme. En effet, des cas de décès en détention, de disparitions forcées ou de torture sont régulièrement rapportés. Le message politique lancé aux opposants de ce régime en place est limpide: il n'accepte aucune dissidence. Ce n'est pas tolérable.

Par ailleurs, je m'interroge sur la faiblesse du soutien de la Belgique, dont les autorités diplomatiques ont rendu seulement trois visites à son ressortissant.

Enfin, les conditions de détention doivent rester dignes, car le Rwanda n'a pas signé la convention de Strasbourg relative au transfèrement et personne ne devrait être détenu dans de telles conditions. Je crains pourtant hélas que la résolution proposée ne fasse pas varier les agissements de ce régime dictatorial, l'Union européenne n'ayant pas légitimité diplomatique et l'ingérence de Bruxelles ne s'autorisant pas de limite, alors même que le haut représentant vient d'être dernièrement humilié à Moscou.

Ryszard Czarnecki, w imieniu grupy ECR. – Pani Przewodnicząca! Moi szacowni przedmówcy przedstawili pewną fotografię brutalnej rzeczywistości, w której dyktatorzy represjonują, prześlądują, zamkają opozycjonistów czy też opozycjoniści ci znikają, są porwani. Dyktatorzy ci pokazują tak naprawdę swoją słabość i strach. Dobrze, że w tej sprawie Parlament Europejski, choć tak często podzielony, mówi jednym głosem.

Człowiek, który cieszy się powszechnym szacunkiem, nie tylko u siebie, ale także na arenie międzynarodowej, na szeroko rozumianym Zachodzie, powinien być przedmiotem naszej troski i solidarności. Tak jest.

A na koniec chciałbym powiedzieć, że byłem w Ruandzie, byłem w Kigali, byłem w muzeum ludobójstwa i miałem tam smutną refleksję, także na temat tych krajów europejskich, które mają za sobą przeszłość kolonialną, bo do tej pory mają się czego wstydzić.

Mislav Kolakušić (NI). – Poštovana predsjedavajuća, 1994. godine u Ruandi je počinjen genocid. Ubijeno je milijun ljudi. Većina od njih je ubijena mačetom. Većinski narod šuti, ubijao je manjinski narod Tutsi, ali ubijali su i pripadnike vlastitog naroda koji su pomagali Tutsijima da spase život. Ovdje danas govorimo o čovjeku koji je pokazao iznimnu i rijetku viđenu hrabrost. On je danas i građanin Europske unije i zaslужuje svu našu potporu i svu moguću pravnu i svaku drugu zaštitu koju mu možemo pružiti. Prvenstveno je potrebno uistinu zahtijevati od vlasti da kažu kako je gospodin prebačen u Ruandu. Ako se radi o nezakonitom, moraju ga vratiti u sigurnu zemlju.

Hannes Heide (S&D). – Geschätzte Frau Präsidentin, geschätzter Herr Kommissar. Das Verschwinden, die Inhaftierung von Paul Rusesabagina passt gar nicht zu dem Bild, das Ruanda in Europa abgeben will.

Das Land bietet sich als sicher und stabil an, wirbt in Europa um Touristen und sponsert sogar ein Premier League-Fußballteam. Der Fall Rusesabagina, der Umgang mit den Rechten eines Bürgers Belgiens und damit der Europäischen Union, stellt allerdings alle diese Bemühungen in den Schatten und schädigt nachhaltig den Ruf Ruandas in Europa.

Das sind nicht die Nachrichten, die wir aus Ruanda erhalten wollen, denn sein Schicksal ist freilich kein Einzelfall. Immer wieder kommt es zu Rechtsverletzungen im Zusammenhang mit Inhaftierungen von Regierungskritikern. Zahlreiche Fälle von Verfolgung und Todesfällen in Polizeigewahrsam oder Haft bleiben unaufgeklärt. Der Umgang mit Paul Rusesabagina wird daher zum Symbol für den Umgang mit Rechtsstaatlichkeit und Menschenrechten in Ruanda.

Paul Rusesabagina muss umgehend ermöglicht werden, Rechtsmittel gegen seine Festnahme zu ergreifen und sich von einem Rechtsbeistand seiner Wahl vertreten zu lassen. Sein Fall ist von einem unabhängigen Gericht unter internationalen Rechtsstandards zu verhandeln. Ruanda muss seine eingegangenen Verpflichtungen aus dem Cotonou-Abkommen, der Afrikanischen Charta und dem Internationalen Pakt über politische und bürgerliche Rechte einhalten.

Die Institutionen der Europäischen Union sind aufgefordert, die Rechtmäßigkeit der Festnahme zu untersuchen. Denn immerhin unterstützt die Europäische Union Ruanda im 11. Europäischen Entwicklungsfonds mit insgesamt 460 - Millionen EUR, die auch mit dem Aufbau demokratischer Strukturen und dem Schutz der Menschenrechte verknüpft sind.

Die Delegation der EU in Ruanda sowie die belgische Botschaft müssen die Möglichkeit bekommen, den Prozess gegen Rusesabagina zu überwachen und ihn im Gefängnis zu untersuchen. Der Menschenrechtsdialog mit Ruanda ist auf höchster Ebene zu führen.

Beata Mazurek (ECR). – Pani Przewodnicząca! Panie Komisarzu! Szanowni Państwo! Paul'owi Rusesabagina przypisuje się ocalenie ponad 1200 rodaków ukrywających się w hotelu, w którym był menedżerem, przed gangami uzbrojonymi w maczety podczas ludobójstwa w 1994 r., które pochłonęło minimum 800 000 istnień ludzkich w Rwandzie. Paul Rusesabagina zyskał międzynarodową sławę, kiedy jego bohaterskie czyny zostały przedstawione w hollywoodzkim filmie „Hotel Rwanda”. W 2005 r. został za swoją działalność odznaczony amerykańskim Prezydenckim Medalem Wolności, najwyższym odznaczeniem cywilnym w USA.

We wrześniu 2020 r. Paul Rusesabagina został schwytany przez rwandyjskie służby specjalne na pokładzie samolotu ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich do Burundi i przetransportowany samolotem rządowym do Kigali, gdzie został oficjalnie aresztowany.

Jego proces miał się rozpocząć 26 stycznia tego roku i został przełożony ze względu na problemy z dostępem zatrzymanego do międzynarodowych prawników i utrudnieniami w kontakcie z adwokatami w Kigali. Kolejna rozprawa ma się rozpocząć 17 lutego.

Unia Europejska powinna uważnie przyglądać się tej sprawie i, w razie gdy zajedzie taka potrzeba, skuteczne reagować.

Nicolas Schmit, Member of the Commission. – Madam President, let me start by assuring you that High Representative and Vice-President Borrell is well aware of the case of Mr Rusesabagina, and that the EEAS and the EU delegation in Kigali are in close contact with the Belgian authorities and the Belgian and US Embassies in Rwanda.

Our Ambassador has discussed Mr Rusesabagina's court case with the highest authorities, including President Kagame, the Minister of Foreign Affairs and the Minister of Justice. He has emphasised our expectation that Mr Rusesabagina is provided with appropriate legal counsel and medical care and that conditions prevail for the rule of law, a fair trial and due process. The EU delegation has already formally requested the authorities to facilitate access to the court and received confirmation that it can follow the court sittings, to be opened at the High Court on 17 February.

I would also like to inform you on the situation of Mr Rusesabagina in Rwanda. Since his arrival, which you described, the Belgian authorities have provided consular assistance and have seen him and talked to him regularly. We have been informed that the US Embassy was able to have regular visits and contacts with him. Mr Rusesabagina has been, and is, in regular medical care. He receives daily medication. We have received reassurances that another medical examination on 9 February in Kigali found him in good condition. The authorities are ready to open a direct channel between Belgian and US doctors and the Rwandan doctors.

Upon his arrival, Mr Rusesabagina was afforded free legal counsel, provided through the Rwanda Bar Association. Later he chose to replace these lawyers by another Rwandan lawyer of high international reputation. He has also appointed other international lawyers to assist in his defence. However, these would need to be authorised by the Rwanda Bar Association in order to be able to appear before a Rwandan court. There have been issues with access to documents of the prosecution and of his lawyer, slowing down the preparation of his defence. Alerted to these issues, the Rwandan authorities have promised to take action to enable him to prepare properly for the process.

We will continue to engage with the Rwandan authorities on human rights issues, good governance and the rule of law in our regular political dialogue, as we do with all our partners. Under the 11th European Development Fund, governance is a focal area of our cooperation and will continue to be in the new programming.

Exchanges have started with the authorities to work with law enforcement authorities on human rights – sensitive approaches. Human rights have to be respected universally and at all times, including for prisoners and those who are accused. We are confident that Rwanda will bring about fair, credible and independent justice for Mr Rusesabagina.

Przewodnicząca. – Zamykam debatę.

Głosowanie odbędzie się w czwartek 11 lutego 2021 r.

Oświadczenie pisemne (art. 171)

Laura Ferrara (NI), per iscritto. – Nel caso della sparizione forzata di Paul Rusesabagina, ritengo che l'UE debba richiedere con fermezza alle autorità governative del Ruanda, che i diritti fondamentali di questo attivista dei diritti umani, vengano garantiti, affinché sia assicurato un processo equo da parte di un giudice competente, indipendente ed imparziale. Il signor Rusesabagina ha salvato migliaia di vite offrendo rifugio e protezione in un hotel, che gestiva durante il genocidio ruandese del 1994. Occorre indagare sulle condizioni opache in cui è stato arrestato questo cittadino dell'Unione europea, a cui viene negato l'accesso a un avvocato di sua scelta, il contatto regolare con la sua famiglia, il rispetto dei suoi diritti e della sua dignità.

(*) Patrz protokół posiedzenia.

6.2. Sytuacja praw człowieka w Kazachstanie

Przewodnicząca. – Kolejnym punktem porządku dziennego jest debata nad siedmioma projektami rezolucji w sprawie sytuacji praw człowieka w Kazachstanie 2021/2544(RSP) (*).

Róża Thun und Hohenstein, author. – Madam President, the Kazakhstan Government intends to celebrate the 30th anniversary of independence, but it will not be a real celebration until all political prisoners are released, until politically-motivated court proceedings are dropped, as well as all kinds of harassment aimed at regime critics, human rights defenders and civil society activists – until all of this is stopped.

But, unfortunately, these are the common practices in today's Kazakhstan. A year ago, I visited Kazakhstan to discuss the implementation of Kazakhstan's human rights obligations stemming from the Enhanced Partnership and Cooperation Agreement. It was during this very visit that Dulat Agadil, a blogger and a prominent human rights activist, died in a pre-trial detention facility. Died, or was he killed? I saw pictures and films from his brutal deportation from home. I saw pictures and films showing his dead body with traces of torture. I heard that he was denied medical aid and he died only several hours after his detention. I asked at several meetings with the authorities, 'what happened?' So far, nobody has received a serious response.

Those films were made by his son, Zhanbolat. A few months later, Zhanbolat, 17 years old and the main witness of Dulat's arbitrary arrest, was murdered in suspicious circumstances. Those also have not been properly investigated. Only in 2020, three more opposition activists, Serik Orazov, Amanbike Khairolla and Garifulla Embergenov, lost lives after being put under immense political pressure.

The authorities obstruct a fair and transparent investigation into these deaths and none of the perpetrators has been brought to justice. Yes, we hear and we welcome the release from prison of certain opposition leaders and we welcome the cancellation of fines that had been unjustly put on NGOs, but we cannot accept imposing bans on their activism and constant pressure on civil society organisations is an unacceptable practice.

Opposition movements, human rights activists, are labelled extremist organisations and treated as such. We elaborate more on this in our resolution. I want to very sincerely thank all of your colleagues and our wonderful staff members who cooperated on it and I want to appeal to you all. I also want to urge all our EU institutions to strengthen Kazakhstan's civil society, raising concerns with the authorities and even considering the imposition of targeted sanctions against state officials linked to human rights abuses, including the political killings.

I wanted to add the last sentence because, as we are talking now, at least 17 supporters of peaceful opposition movements risk sharing the fate of Dulat Agadil if not immediately released from prison. Their names are Askhat Zheksebayev and Kairat Klyshev. Meanwhile, others like Democratic Choice of Kazakhstan (DCK) activist Almat Zhumagulov, Aset Abishev and Kenzhebek Abishev [...] (*The President interrupted the speaker*) ... long prison sentences, free for political prisoners.

Andris Ameriks, autors. – Labdien, godājamie kolēgi deputāti! Cienījamā priekssēdētājas kundze!

Es gribētu sākt ar to, ka Kazahstāna ir ļoti svarīgs Eiropas Savienības partneris un attiecības ar Kazahstānu kā vienu no Centrālāzijas reģiona stabilitātes un attīstības nodrošinātāju ir ļoti nozīmīgas. Augsti vērtējamas ir arī veiktās reformas valsts pārvaldē un likumdošanā, tai skaitā atcelot nāves sodu. Tieši tāpēc kā Eiropas Savienības nozīmīgam, uz nākotni vērstam partnerim, kā mūsu draugam ir svarīgi izteikt to kritiku, tās bažas par cilvēktiesību normu ievērošanu un nepieciešamību pāatrināt un paplašināt demokrātijas reformu ieviešanu. Jau gadu atpakaļ ir stājies spēkā Eiropas Savienības un Kazahstānas uzlabotais partnerības un sadarbības noligums, kura mērķis ir nodrošināt plašu pamatu pastiprinātam politiskam dialogam, kur būtiska loma ir demokrātijai, tiesiskumam, cilvēktiesībām un pamatvērtībām. Mūsu kopīgs mērķis ir iedzīvotāju labklājība un demokrātija.

Šodien mēs balsosim par rezolūciju par cilvēktiesību pārkāpumiem Kazahstānā. Kāpēc šis jautājums vispār ir nonācis mūsu dienaskārtībā?

Sākot no pagājušā gada augusta, līdz pat gada beigām vairākos Kazahstānas reģionos bez pietiekoša pamata un pierādījumiem varas iestādes sāka vērsties pret pilsoniskās sabiedrības pārstāvošām organizācijām. Sākās pārbaudes par šo organizāciju saņemtajiem ziedojuumiem no ārvilstīm un to izlietojumu. Kopā pret vairāk nekā 20 nevalstiskām organizācijām tika uzsāktas lietvedības. Dažām tika uzlikti lieli naudas sodi, un vairākas organizācijas bija spiestas pārtraukt savu darbību. Šādas Kazahstānas varas iestāžu darbības piesaistīja starptautiskās sabiedrības, tai skaitā arī Eiropas Savienības uzmanību. Un mums ir jāreagē!

Es aicinu Kazahstānas valdību rīkoties saskaņā ar tās starptautiskajām saistībām, ievērot cilvēktiesības un pamatvērtības. Tāpat aicinu Kazahstānu īstenot reformas, kuru mērķis ir valsts modernizācijas, demokrātijas un stabilitātes veicināšana, kā arī stiprināt centienus reformēt Kazahstānas politisko sistēmu, lai attīstītu parlamentārismu un daudzpartiju sistēmu, un paplašināt arī pilsonisko līdzdalību.

Es vēlreiz vēlos uzsvērt, ka Kazahstāna ir ciešs un uzticams Eiropas Savienības sabiedrotais Centrālāzijas reģionā un Eiropas Savienības un Kazahstānas draudzība ļauj garantēt daudz lielāku drošību šajā reģionā un pārskatāmāku nākotni valsts iedzīvotājiem.

Taču ir lietas, kas ciešā sadarbībā ar Eiropas Savienības institūcijām, Eiropas Parlamentu vēl būtu jāpaveic. Man Kazahstāna savos centienus stiprināt demokrātiskos procesus liekas simpatiska, un uzskatu viņus par saviem draugiem. Tāpēc šī rezolūcija kalpos kā laba ceļa karte, kas sniegs vēl lielāku ieguldījumu Eiropas un Kazahstānas partnerībai.

Petras Auštrevičius, author. – Madam President, Kazakhstan ranks 157th in the World Press Freedom Index. The state control over the freedom of speech in modernising and moves on online space seeking to censor and control the internet. Bloggers, opinion makers and social media users are being silenced with long-term prison sentences and confinement to psychiatric clinics. Corruption among ruling elite prevails. The country ranks 94th in the Transparency International Corruption Perception Index, and further impedes the human rights, social justice and socio-economic development.

Despite the Kazakh authorities' promise to improve the human rights record under the Enhanced Partnership and Cooperation Agreement with the EU, despite acceptance of more than 200 recommendations provided by the UN Human Rights Council and despite long-standing OSCE/ODHIR recommendations and recent findings of the ODIHR Limited Election Observation Mission, the human rights violations in Kazakhstan are taking place on a daily basis.

We are alerted and deeply concerned about the shrinking space of civil society, particularly the cases of several human rights organisations. Those activities were suspended and fined on alleged violations and the crackdown against the independent trade unions. An even more worrisome situation is with peaceful opposition movements, Democratic Choice of Kazakhstan (DCK) and Koshe Partiyasy, as their members and supporters dominate the list of political prisoners.

Last year, five political activists, including Dulat Agadil and his 17-year old son, died as a result of illegal actions and political repression by law enforcement and intelligence agencies. Human rights defenders in Kazakhstan are under constant intimidation, harassment and threat of criminal charges. For example, Elena Semenova is being persecuted for exposing torture in prisons. Raigul Sadyrbayeva for helping activists to defend their rights. Anna Shukeyeva and her husband Baurzhan Atuzbayev for aiding politically persecuted persons.

Recent actions of the Kazakh government, when few political prisoners were released, with fines and suspension of activities for several NGOs were removed, are much welcome, but does not fulfil its commitments. It must be clear that the European Union seeks for cooperation with Kazakhstan, but puts respect for human rights and democracy above economic gains.

Viola Von Cramon-Taubadel, author. – Madam President, 30 years ago, when Kazakhstan, the last remaining Soviet republic, declared independence and effectively ended the union, hope was high that the new Republic would embrace democracy and build an effective statehood. Hope was high that the people of Kazakhstan, who had suffered on the nuclear site at Semipalatinsk, would now be granted fundamental rights and a chance for a dignified life. All these hopes were crushed by 30 years of Nazarbayev's dictatorship. Not a single fair election was held under his rule, corruption flourished, freedom of speech was severely restricted, the opposition imprisoned, mine workers' protests brutally suppressed and journalists terrorised and murdered.

Now Nazarbayev's successor has promised to do a better job at controlled democratisation . At first glance, party registration has been simplified, participation and protests partially allowed, the death penalty was recently abolished and regions were given a bit more self-governance. Yet the recent deterioration of human rights calls into question the real efforts of the new President.

The key OSCE recommendations were ignored during the last parliamentary elections, censorship was tightened and internet surveillance reached a dystopian level. Hundreds of peaceful protesters were illegally detained, and the practice of harassing, assaulting and arresting journalists was continued. Women and girls still suffer greatly, despite the introduction of mandatory quotas on electoral lists, not to speak of the terrible situation for women in detention centres. The government cracked down on the civil sector, trade unions and human rights organisations. Prisoners are still being tortured and the number of political prisoners has started to rise again.

The EU is based on the respect for fundamental rights and principles. Therefore, economic cooperation with Kazakhstan, which has huge potential, can only be advanced on condition of respecting our fundamental values. Human rights are not for sale.

Malin Björk, author. – Madam President, there are certain things that should be universal in this world, respect for democracy, fundamental rights and rule of law, and some of us fight relentlessly for this within the EU. And so that is why we also have to act when human rights and democracy are not respected outside the EU, as is the case today in Kazakhstan. In Kazakhstan NGOs are harassed and silenced. Human rights activists are imprisoned. The peaceful opposition movements are banned. The elections did not meet democratic standards. The authorities imprison individuals on politically motivated charges. They abuse legislation against extremism to call people into defamation and calling them terrorists and also imprisoning, and the situation with ongoing torture, has been documented.

So because of their very activities, their democratic activities, journalists, politicians, peaceful protesters, bloggers and human right defenders, civil society is being targeted and this situation cannot go on. With this resolution we want to send a clear message urging the authorities to stop all types of persecution of dissident voices and to release all political prisoners immediately.

In today's debate I also want to show our solidarity with our sisters in Kazakhstan who fight every day for the right to live a decent life, free from violence. Last year's Women's March was the biggest one in Kazakhstan's independent history. And the women that gathered, they had a manifesto and I quote, we have the experience of living in a country where we do not feel safe, and where the laws do not protect us. Security is the basic need of every person and it is precisely what we are deprived of. The women's activists wrote. So I want to speak up in solidarity with our sisters who fall victim to gender-based violence and urge Kazakhstan to sign the Istanbul Convention, just as I urge those Member States in the EU that haven't signed the Istanbul Convention, to do so.

We call for Kazakhstan to adopt robust legislation against violence against women, against gender-based violence, to protect the rights of those that need it most in a situation when we have not full respect for democracy and rule of law. So feminists around Europe, we stand with women's rights activists in Kazakhstan to speak up against impunity of those perpetrators of gender-based violence.

Thierry Mariani, auteur. – Madame la Présidente, il y a 29 ans, le Kazakhstan, alors république socialiste soviétique, devenait un État indépendant. En 29 ans, ce pays a réussi à devenir un État développé ouvert sur le monde où de multiples nationalités cohabitent paisiblement dans une liberté religieuse totale. La vie démocratique peut-elle y être améliorée? Bien sûr, mais bien peu d'États ont réussi à parcourir un tel chemin pacifiquement en si peu de temps.

Le Kazakhstan accomplit depuis des années des progrès évidents en matière de démocratie et de respect des droits de l'homme. Le président Tokaïev poursuit l'ouverture annoncée par le président Nazarbaïev et a encore annoncé récemment des réformes qui augmentent les libertés, comme les mesures déjà prises en mai 2020 avec des lois sur les partis politiques et les assemblées. Évidemment, des progrès restent à faire, les autorités kazakhes l'admettent elles-mêmes.

Que fait en réalité cette résolution? Elle attaque injustement une des républiques d'Asie centrale qui constitue un exemple dans la région, et envoie donc un signal déplorable aux voisins du Kazakhstan qui essayent de suivre la même voie, comme l'Ouzbékistan. Et puis, cette résolution répond surtout au désir d'un ancien ministre kazakh devenu le mécène de toutes les oppositions dans le pays et à l'étranger, M. Abiazov.

Ce monsieur n'est qu'un escroc. Il est accusé d'avoir détourné plus de 6 milliards d'euros dans son pays, lorsqu'il était président de la banque BTA. Il est condamné à la prison à vie pour avoir commandité le meurtre de son associé. Condamné en Grande-Bretagne, recherché en Ukraine et en Russie pour escroquerie, réfugié aujourd'hui en France. Pour se défendre, l'escroc a décidé de se repeindre en défenseur des droits de l'homme et finance abondamment de nombreuses ONG qui, à Bruxelles ou ailleurs, nous harcèlent pour condamner le Kazakhstan.

En 1993, à l'initiative du premier président Nazarbaïev, le Kazakhstan a lancé le premier programme Bolashak, qu'on pourrait traduire par «futur», et, depuis, a envoyé des milliers d'étudiants se former dans les meilleures universités américaines et européennes. Pensez-vous que ce soit le signe d'un gouvernement refermé sur lui-même qui aurait peur de la démocratie?

Voter cette résolution est un bien mauvais service à rendre à un pays qui, à son rythme, avance sur la voie du développement économique et démocratique.

Seán Kelly, on behalf of the PPE Group. – Madam President, the deterioration of human rights in Kazakhstan is cause for deep concern. In the past few weeks there has been a crackdown on civil society organisations. Harsh restrictions on the rights to peaceful assembly and association have also been imposed. The elections on 10 January did not demonstrate sufficient political reforms or any sort of democratic modernisation. Despite promises of the inclusion of genuine opposition parties to participate in the political system, no such parties were registered and allowed on the ballot, though several tried. This follows a slew of barriers and blockages to opposition, leaving many people without a voice.

The state of media freedom is also worrying. State-owned or state-subsidised media channels dominate the Kazakhstani media, since the main national opposition newspapers were all banned in 2016. Independent journalists continue to face harassment. Regrettably, gender equality also remains a problem in Kazakhstan. Violence against women is vastly under-reported and LGBTI persons still face legal challenges and discrimination. More must be done to ensure the protection of the victims of gender-based violence.

I urge the government of Kazakhstan to fulfil its domestic and international duties by stopping attacking civil society and providing a culture of open government that empowers citizens. Nothing less will suffice.

A Uachtaráin, comhghairdeas do mo chomhgleacaithe as ucht labhairt ar an ábhar an-thábhachtach seo.

Nacho Sánchez Amor, en nombre del Grupo S&D. – Señora presidenta, no insistiré en la descripción que han hecho la mayoría de los diputados, una descripción de la que solo ha parecido discrepar mi amigo Thierry Mariani, que ha hecho una descripción de la situación de Kazajistán ligeramente diferente de la otra.

Estamos ante un agujero negro en los derechos humanos que sigue mostrando retóricamente una voluntad de reforma, pero que siempre pondrá por delante —lo han hecho tradicionalmente— primero el desarrollo económico y luego lo que ellos llaman una democratización controlada. El grado de esa democratización lo marca la declaración de la OSCE sobre las elecciones: elecciones no competitivas, elecciones sin ningún estándar democrático y sin ninguna transparencia. La presión sobre las ONG sigue, al igual que la presión sobre los sindicatos. Y se ha hablado poco, yo creo, de la complicidad con China en la presión sobre los uigures.

Y lo que yo me pregunto es: ¿qué hace nuestra embajada?, ¿qué hace nuestra embajada en Kazajistán, que es la que debe garantizar que el Acuerdo de Cooperación incluya todos los aspectos de derechos humanos?

Hemos recibido, señor comisario, quejas sobre la actitud de nuestra embajada en Kazajistán, que dice practicar una diplomacia silenciosa. Señor comisario, la embajada en Kazajistán necesita tener un cantante de ópera, no a Harpo Marx, dada la situación de derechos humanos. Y creo que, si la embajada en Kazajistán no responde a la presión que le están haciendo, inútilmente, las ONG en materia de derechos humanos, seguramente lo que tenemos que hacer es mandar a un cantante de ópera y quitar a Harpo Marx.

Klemen Grošelj, on behalf of the Renew Group. – Madam President, (inaudible) must be, even if it wishes to be a geopolitical one, based on respect for fundamental rights and universally-respected human rights. Respect of implementation of fundamental rights enshrined in the foundation of the EU needs to be our main geopolitical tool in dealing with undemocratic regimes, because it is proven that they are unable to efficiently fight the ideas promoted by our fundamental rights. They can and are using violence and oppression and all forms of coercion to confront these ideas, but they ultimately fail. In a world of great competition, the promotion of this value sometimes proves to be challenging, but with our economic power, combined with credible military deterrence, we can succeed in both, on both the global and regional level.

We are faced with the rise of authoritarian and semi-authoritarian regimes in our neighbourhood, and Kazakhstan is, unfortunately, one of them. It's one of the countries in which the transition to democratic society failed, not yesterday but years ago. What we are seeing now is the sliding of the country into an increasingly authoritarian regime, and Central Asia, which is of strategic importance to the EU, is witnessing, in parallel with the rise of China, also the rise of authoritarianism. This authoritarianism is based, rather than on use of brutal force, on the use of sophisticated technologies for mass control of people's everyday lives.

But we don't need to fill ourselves with illusions. If needed, brutal force is still at the regime's disposal, and if needed, it will use it without any mercy. But in Kazakhstan, a country at the crossroads of Western and Eastern influence, the regime also uses proven methods of opposition suppression which are part of the well-known arsenal of illiberal democracies. Full control of media, suppression of independent media, internet control and fake news dissemination as well of scores of legal and administrative tricks to rig and manipulate the election process. All this is done to portray to the world the Potemkin mirage of democratic society. In the long run, the suppression of democratic hopes cannot withstand the call for freedom and democracy. For this, I urge the Kazakhstan authorities to release all political prisoners and start the process of democratisation of the country and society and thereby ensure stability and prosperity for all the people of Kazakhstan.

Maximilian Krah, im Namen der ID-Fraktion. – Frau Präsidentin, meine Damen und Herren! Wir erleben einen neuen Versuch, wie ein Land, das sich entwickelt, aus Europa geschulmeistert und belehrt wird.

Kasachstan ist ein Erfolgsmodell in Zentralasien. Es ist das Land mit der besten Wirtschaftsperformance, es ist das Land, das die meisten Freiheiten gibt, und ein Land, das sich auf den Weg in die Moderne gemacht hat. Ja, es ist noch ein Weg zu gehen. Aber dieses Land verdient es nicht, dass es belehrt wird, und es verdient es vor allen Dingen nicht, dass es belehrt wird aufgrund der Lobbyarbeit von Herrn Äblyazov, der allein in diesem Parlament eine lange Liste von Veranstaltungen durchgeführt hat.

Ich habe mir die Mühe gemacht, vom Wissenschaftlichen Dienst eine Aufstellung über die Tätigkeit der Open Dialog Foundation hier im Europäischen Parlament erstellen zu lassen. Ich kann nur sagen, es ist offensichtlich modern geworden, dass Milliardäre sich als Philanthropen tarnen, um ihre eigenen wirtschaftlichen Interessen durchzusetzen.

Herr Äblyazov ist ein Mörder, der seinen Vorgänger als Bankvorstand hat umbringen lassen und der anschließend 7 - Milliarden EUR veruntreut hat. Er ist in England verurteilt worden, er hat Strafverfolgung in Frankreich erlebt, und er wird in diesem Parlament hofiert und seine Organisation wird eingeladen.

Die heutige Entschließung ist ein Ergebnis dieser Lobbyarbeit und das spiegelt sich auch darin wider, dass er unter Buchstabe T der Entschließung namentlich erwähnt wird, indem behauptet wird, die kasachische Justiz habe ihn aus politischen Gründen verurteilt, was falsch ist: Sie hat ihn verurteilt wegen des Mordes an dem vorherigen Bankvorstand. Dass wir uns hierinstellen und meinen, ein Milliardär, der sagt, er sei Philanthrop, sei ein guter Mensch, und dass wir ein Mordurteil umdichten in ein politisches Urteil, zeigt die gesamte Verlogenheit des Menschenrechtssimperialismus, der hier Mode geworden ist.

Es ist besser, wir würden uns darauf konzentrieren, was Kasachstan wirklich ist, als darauf, was ein verurteilter Krimineller daraus machen möchte. Kasachstan ist ein Land, das einen Weg vor sich hat. Aber es ist auch ein Land, dass sich entwickelt, aus dem eine stabile Minderheit in Deutschland kommt, wir haben nämlich ungefähr 800 000 eingewanderte Deutschstämmige in unserem Land. Wir haben nach wie vor eine deutsche Minderheit von 180 000. Wir haben 200 deutsche Unternehmen in Kasachstan.

Ich kann all jenen, die meinen, sie müssten hier verurteilen, nur empfehlen, mal hinzufahren. „Die schlimmste Weltanschauung ist die derjenigen, die sich die Welt nie angesehen haben“, wusste schon Humboldt. Sie glauben lieber einem verurteilten Mörder und Betrüger, anstatt dass Sie sich Daten, Fakten und die Realität anschauen. Das passt leider zu dem Menschenrechtssimperialismus und Werteimperialismus, den wir hier praktizieren. Aber es ist trotzdem beschämend und man muss sich entschuldigen dafür, dass dies neuerdings europäische Politik sein soll.

Heidi Hautala, on behalf of the Verts/ALE Group. – Madam President, after 30 years in power, President Nursultan Nazarbayev resigned in March 2019. Despite very high expectations, respect for the rule of law, human rights and democracy remains weak. There is the reverse tendency in neighbouring Uzbekistan, by the way.

President Tokayev is personally and directly responsible for the persecution of civil society, mass detentions, the silencing of critics, the harassment of opposition members, and, again on 10 January, unfair and unfree parliamentary elections. I quote High Representative Borrell. He said 'Systemic shortcomings in relation to freedom of association, assembly and expression continue to restrict the political landscape and the lack of competition left voters without a genuine choice'.

Kazakhstan and the people of Kazakhstan are a partner to the EU, but it's time that the EU held Kazakhstan's leaders to account. We have the new global human rights sanctions regime. Let's use it.

Beata Mazurek, w imieniu grupy ECR. – Pani Przewodnicząca! Doceniając dotychczasowe działania Kazachstanu na rzecz poprawy stanu przestrzegania praw człowieka, musimy jeszcze bardziej zachęcać jego władze do kontynuacji wysiłków zmierzających do stosowania wysokich standardów ochrony praw człowieka i podstawowych wolności. Dostrzec można, że w pewnych obszarach wyraźna jest potrzeba poprawy. Chodzi tu m.in. o zapewnienie obywatelom możliwości pełnego korzystania fundamentalnych praw, w tym prawa do wolności zgromadzeń i zrzeszania się.

Liczymy również na możliwość pogłębiania współpracy z Kazachstanem w zakresie upowszechniania wolności religii i przekonań. Mamy też nadzieję na kontynuację współpracy w zakresie praw człowieka i promocji demokracji w ramach OBWE. W tym kontekście konieczny jest dalszy dialog z Kazachstanem, by pozytywnie oddziaływać na władze tego państwa i ukazywać znaczenie, jakie ma upowszechnianie standardów tej organizacji.

Fabio Massimo Castaldo (NI). – Signora Presidente, onorevoli colleghi, egregio Commissario, l'entrata in vigore il 1º marzo 2020 dell'accordo avanzato di partenariato e di cooperazione con il Kazakhstan non ha ancora portato alla svolta necessaria e auspicata nel paese centroasiatico.

Le ultime elezioni parlamentari sono in particolare l'emblema di un'importante occasione persa. Non basta semplicemente sfoggiare la forma, serve la sostanza. Come evidenziato dall'OCSE, questo voto è stato marcato da evidenti e persistenti problematiche: arresti mirati e politicamente motivati, un regime di censura pervasivo, esclusione di liste e candidati, molestie e minacce.

Se la giustizia è amministrata attraverso tribunali speciali, decisioni segrete e incarcerezioni preventive indefinite, usate solo per piegare la volontà e la libertà di opinione, per annientare la voce di attivisti, blogger e giornalisti, sindacalisti, religiosi e movimenti di opposizione, allora abbiamo un problema.

Con l'aggiornamento della strategia del 2019 abbiamo riconosciuto la strategicità delle nostre relazioni con gli attori regionali, ma non c'è relazione strategica, caro Commissario, che possa realizzarsi se non vi è rispetto dello Stato di diritto. Abbiamo due grandi strumenti nelle nostre mani: le nostre politiche commerciali e il regime globale di sanzioni. Se esitiamo a usarle quando necessario, se non diamo voce a chi non ne ha, anche la nostra voce perderà di significato.

Isabel Wiseler-Lima (PPE). – Madame la Présidente, Monsieur le Commissaire, la situation difficile des droits de l'homme au Kazakhstan n'est pas nouvelle. Si toutefois elle constitue aujourd'hui l'une de nos urgences, c'est que ces dernières semaines la situation générale s'est encore détériorée, avec une répression accrue des organisations de la société civile et des restrictions sévères imposées à la liberté d'expression.

Les organisations de défense des droits de l'homme travaillant au Kazakhstan ont été soumises à des pressions et à des sanctions croissantes de la part des autorités, et de nombreux journalistes sont poursuivis.

Or, dans l'Union européenne, nous avons d'autant plus la responsabilité de ne pas nous taire face à de telles dérives que nous avons signé avec le Kazakhstan un accord de partenariat et de coopération renforcé – accord entré en vigueur en mars dernier. Cet accord implique que les relations économiques et politiques plus étroites entre le Kazakhstan et l'Union européenne reposent sur des valeurs communes, et le Kazakhstan s'est engagé dès lors à des réformes démocratiques concrètes.

Nous estimons dans cette assemblée qu'il est temps que le Kazakhstan tienne ses engagements par rapport à l'Union européenne.

Robert Hajšel (S&D). – Madam President, 30 years following gaining independence, Kazakhstan's society has been changing a lot. The last positive signal announced was its intention to abolish the death penalty for all crimes. However, the ongoing crackdown on local human rights groups and the persecution of the human rights activists has provoked serious concerns as to whether Kazakhstan's leadership is genuinely interested in improving its human rights record.

According to human rights groups, coordinated actions and unlawful acts are limiting fundamental rights and freedoms. We also have to be very cautious that the context of the COVID-19 pandemic is not used as a pretext for further escalation of the situation. Such doubts are damaging Kazakhstan's international reputation and the EU needs to indicate this to Kazakhstan's authorities clearly, as we have a joint partnership agreement with this Central Asian country. The EU should act consistently to weather any ongoing and long-standing threats towards citizens' fundamental rights, both within and beyond our external borders, and Kazakhstan cannot be an exception.

(*) Patrz protokół posiedzenia.

ELNÖKÖL: KLÁRA DOBREV

alelnök

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). – Madam President, as a member and former Vice-Chair of the Delegation on Central Asia, I am for mutual respect for equal dialogue with Kazakhstan. I sharply condemn the violation of rights and freedoms elsewhere in the world, including Kazakhstan. This country has a lot to do to put an end to human rights abuses, but we have to fight for freedoms together.

The EU, as it is now, is not suitable for the role of a judge for third countries in human rights matters. In my country, Latvia, non-citizens, who make up 10% of the population, will have no right to take part in the forthcoming local elections. Recently, seven journalists – Alla Beregovskaya and others – were charged with a criminal offence just for the fact of working for certain media. In neighbouring Lithuania, former MP Algirdas Paleckis is persecuted just for his opinion dissenting from the official one. In Spain, former MEPs Oriol Junqueras and Raül Romeva are imprisoned.

So I put the following question to my colleagues: do we have the moral right to teach Kazakhstan on democracy and the rule of law, human rights and fundamental freedoms, while we ourselves behave badly in the very same area?

Elżbieta Kruk (ECR). – Pani Przewodnicząca! O złej sytuacji praw człowieka w Kazachstanie jesteśmy informowani od lat. O ograniczaniu podstawowych wolności, takich jak wolność słowa, wyrażania poglądów czy wyznania. Od lat też OBWE stwierdzało poważne nieprawidłowości w procesie wyborczym. Wybory parlamentarne charakteryzowały się brakami w zakresie poszanowania wolności zrzeszania się, pokojowych zgromadzeń czy wypowiedzi.

W styczniu tego roku w trakcie wyborów do parlamentu doszło do masowych zatrzymań pokojowych demonstrantów, a nawet przypadkowych przechodniów. Uczestnicy protestów domagali się bojkotu wyborów z powodu niedopuszczenia do nich opozycji. W wyniku wyborów do parlamentu weszły jedynie partie prorządowe.

Należy również wspomnieć o nękaniu organizacji zajmujących się prawami człowieka poprzez nakładanie kar administracyjnych lub zawieszanie ich działalności przez urzędy skarbowe. I choć rząd skrytykował działania urzędów i ogłosił nowy etap reform, w szczególności w zakresie egzekwowania prawa, systemu sądownictwa i priorytetowego traktowania praw człowieka, należy zachować ostrożność i kontrolować ten proces, w tym zmiany w prawie wyborczym i wdrażanie zaleceń OBWE.

Dorien Rookmaker (NI). – Voorzitter, commissaris, de schending van de mensenrechten is immoreel en leidt tot de versterking van immigratiestromen, economische schade en politieke instabiliteit. Het ondersteunen van democratische ontwikkeling en de mensenrechten is vanuit elk standpunt rationeel en moreel de juiste keuze, of je nu een linkse of rechtse politieke overtuiging hebt.

Toch heb ik in het geval van Kazachstan mijn bedenkingen over het nut en de noodzaak van onze financiële ondersteuning. Het gaat daarbij namelijk om geld van de Europese burgers. We moeten er dus nauwlettend op toezien dat dit goed wordt besteed. Duidelijke resultaten zijn niet zichtbaar en ook niet te verwachten.

Met het oog op de recente geopolitieke dreiging vanuit Rusland is het misschien niet verstandig om de relatie op een laag pitje te zetten. Ik wil de Commissie daarom vragen te overwegen van koers te veranderen en in te zetten op de versterking van de positie van vrouwen in Kazachstan, aangezien alleen op dat gebied enig heil te verwachten is.

Niklas Nienab (Verts/ALE). – Madam President, actually I wanted to respond to Mr Krah, who just left, which is great. But last year we were in Kazakhstan. Exactly one year ago the delegation for Central Asia went to Kazakhstan and we all looked at everything there and we met with officials there and we actually asked how the reforms were going. They were shown to us, and it's great to see that there were reforms undergoing, and we support this. We want to see more of that, and we are thankful that the government is going in this direction.

But at the same time, we also really had to demand a meeting with human rights defenders and with civil society, and the only place where we could actually meet them was on neutral ground, which was the EU embassy there, and that was devastating for me. We talked to them, and on the day we left, one person died in prison and others that we just talked to were imprisoned the very day we sat on the flight back. And that is the instance where we criticise in the European Union the question of human rights. And, dear government of Kazakhstan, if you want us to not publish resolutions like these, it's very easy: follow human rights.

One last thing I want to mention to Mr Mariani, Mr Krah, and especially Mr Martusciello, who is the Chair of the EU Delegation to Kazakhstan. You are there to represent EU values, not your own personal profits.

Nicolas Schmit, Member of the Commission. – Madam President, in March 2020 the EU-Kazakhstan Enhanced Partnership and Cooperation Agreement entered into force, providing us with a framework for advancing cooperation on human rights, the rule of law and with civil society.

Last November, the EU and Kazakhstan had a human rights dialogue within the Subcommittee on Justice and Home Affairs. Although the pandemic is challenging for governments, the EU recalled that any restrictive measures must be legitimate and proportionate, limited in time, non-discriminatory, transparent and should not hamper the effective exercise and protection of human rights and fundamental freedoms, or compromise them in the long term.

The importance of an independent judiciary, media freedom, freedom of expression and freedom of association and peaceful assembly, zero tolerance to torture and independent monitoring of detention facilities, were also discussed. The EU welcomed the decriminalisation of defamation, the abolition of the death penalty and continued efforts to tackle torture, and improved detention conditions in prisons.

We remain concerned about reports that activists, bloggers and journalists are increasingly charged with knowingly disseminating so-called 'false information', which can lead to sentences of imprisonment of up to seven years. We are also concerned that the offences of insult and insulting a government representative remain subject to criminal penalty.

Last week, the EU welcomed the decision of the Kazakh authorities to drop all charges against some prominent human rights NGOs that had received fines and a suspension of their activity based on unclear legal grounds. The EU encourages the Kazakh Government to create an enabling environment for civil society to flourish, which is in the best interest of the country on its path to reform.

Following the parliamentary elections in January, the EU expressed regrets in relation to the limitations on fundamental freedoms, including the detention of peaceful demonstrators, and concerted measures which prevented some domestic election observers from effective observation. It is important that Kazakhstan continues to take steps to foster an enabling environment for civil society, human rights defenders, lawyers, trade unionists and journalists.

Lastly, the High Representative welcomes Kazakhstan's follow-up to individual cases raised by the EU. In the framework of our Enhanced Partnership and Cooperation Agreement, the EU will continue to support Kazakhstan in its reform and modernisation efforts.

Elnök asszony. – A vitát lezárom.

A szavazásra ma kerül sor.

6.3. Sytuacja polityczna w Ugandzie

Elnök asszony. – A következő pont vita hét, Ugandával kapcsolatos állásfoglalásra irányuló indítványról (2021/2545(RSP)) (').

Isabel Wiseler-Lima, auteure. – Madame la Présidente, l'Ouganda se trouve dans une situation particulièrement préoccupante: les élections présidentielle et parlementaires du 14 janvier 2021 s'y sont déroulées pour une grande part sans la supervision des missions internationales, et ce après une période préélectorale entachée de violences et de répression systématique. Nous exprimons tout d'abord nos condoléances et notre sympathie aux victimes.

Dans notre résolution, nous tenons à souligner l'importance fondamentale d'élections libres et équitables et, dans cet esprit, nous félicitons le peuple ougandais, en particulier sa jeunesse, pour son courage et son enthousiasme pour la démocratie manifestés tout au long de cette campagne.

Nous condamnons fermement l'usage excessif de la force par la police et les forces armées et demandons au gouvernement d'y mettre fin, tout comme de mettre fin aux arrestations et détentions arbitraires, de mettre fin aux attaques contre les responsables politiques et partisans de l'opposition, notamment celles à l'encontre de Bobi Wine et des membres de son parti, le NUP, de mettre fin aux attaques contre les défenseurs des droits de l'homme et contre les journalistes.

Nous demandons qu'il n'y ait pas d'impunité et que par conséquent les auteurs de violences soient traduits en justice.

Nous demandons enfin que les plaintes relatives aux élections soient traitées de manière indépendante et transparente.

Je me permets également de rappeler qu'il incombe au gouvernement ougandais de tenir compte de toutes les ethnies présentes en Ouganda et qu'une politique qui veut la paix sociale doit être inclusive et véritablement représentative, qu'une démocratie a besoin d'une société civile indépendante, de médias libres et pluralistes, que le respect de toutes les personnes est une obligation.

Aussi condamnons-nous dans cette résolution avec toute notre véhémence les lois sévères contre l'homosexualité et demandons une révision urgente de la législation ainsi qu'une stratégie de lutte contre la discrimination et la violence contre les personnes LGBTQI+.

Bien que nous soyons gravement préoccupés par les discours antieuropéens du président Museveni et par sa suspension du mécanisme pour la gouvernance démocratique, nous réaffirmons la volonté de coopération de l'Union européenne avec les autorités ougandaises afin de contribuer aux réformes démocratiques indispensables dans ce pays.

Carlos Zorrinho, Autor. – Senhora Presidente, Senhor Comissário, não é só em África, mas é também em África. Um vento contrário à democracia e à transparência enfraquece os países, martiriza os povos e precisa de ser firmemente denunciado e travado. Felizmente, temos muitos bons exemplos de progressos democráticos sustentados na África na última década. São processos que normalmente ficam associados ao diálogo, ao reforço da sociedade civil e ao progresso.

Quando deploramos aquilo que se está a passar no Uganda, fazemo-lo em nome dos direitos humanos e dos valores políticos em que acreditamos, mas fazemo-lo também porque desejamos o bem-estar dos povos e não queremos ver cencrados os seus sonhos e aspirações a uma vida digna. Não queremos, em particular, ver cencrados os sonhos e aspirações dos jovens que, por toda a África e também no Uganda, se manifestaram maioritariamente a favor de um processo político livre, tolerante, aberto e democrático.

As eleições presidenciais no Uganda foram um mau exemplo do que devem ser os processos políticos transparentes e justos. Os observadores internacionais foram impedidos de exercer a sua missão, a violência foi usada e abusada para condicionar o debate, a participação e as escolhas eleitorais, a liberdade de expressão foi violada. As autoridades do Uganda não podem prosseguir de forma impune a sua ação predadora dos direitos e da segurança das populações.

Por isso, nesta resolução conjunta nós apelamos a uma ação da União Europeia e de outros atores internacionais para reforçarem a sua ação coordenada no Uganda, sem descartar a aplicação de sanções a pessoas ou organizações que têm sido ou venham a ser responsáveis por violações destes princípios.

Apelamos também ao Serviço Europeu de Ação Externa para continuar a realizar uma fiscalização sistemática da aplicação dos programas europeus no Uganda, para evitar que eles sejam usados em atividades que colidam com os direitos humanos ou visem prejudicar os ativistas ou opositores ao poder instalado.

E, finalmente, apelamos às autoridades ugandesas para que invertam a sua deriva autoritária e promovam o Estado de Direito, os direitos fundamentais e a democracia como rota para um futuro melhor para o seu país.

Nicolae Ștefănuță, author. – Madam President, I want to address this to Vice-President Borrell.

I come from a country that fought hard for its democracy and paid an enormous price in human lives in 1989, and what the history of my country taught me is that simply holding elections does not equal democracy. Elections under dictatorship are grotesque.

Thirty-six years later, I come here and ask you, does anyone think that elections held in a climate of terror can be considered free and fair? Imagine that on general election day, you put on your best clothes and head together with your family to the closest polling station. And there, as it happened in Uganda, you're met with violence and terror by your own government forces, who are supposed to protect you. People are shot, arrested, opposition leaders are under house arrest and worse. Do you trust the government the next day after such elections? Does the world trust that government the next day after such elections? We need to stop talking in riddles and agree on the fact that the election in Uganda on 14 January ran against any policy of a free, safe and equal election.

President Museveni has been ruling for more than three decades now. He managed to fool everyone – global leaders, international organisations, even the European Union. What happened in Uganda before the elections is unthinkable in any country that we call democratic. Blocking access to the internet and social media prior to election day is unacceptable. It leaves people in the darkness of this information.

Bobi Wine, Uganda's opposition leader who conducted peaceful protests in order to condemn the fact that the poll was rigged, has been put under house arrest for several days. Neither media nor party officials were allowed to access his home. Is that a fair chance? Is that a fair fighting chance?

Mr Borrell, I am sorry that I have to say this, but I find myself in a position to tell you and our Ambassador, Attilio Pacifici, that your post-election regrets are not enough – because at least 54 people lost their life to police fire, because hundreds of other people were injured. So let us say it out loud, the elections in Uganda were neither peaceful, nor free, nor fair. Taking note of the results, as you did, Mr Vice-President, simply means accepting the result.

Dear colleagues, if we do not act now, the shrinking of democratic space will be more and more visible. This is something we see all over the world. We find ourselves being more and more an island of democracy and human rights, but we should be a standard for democracy and human rights. Ugandans know what they want, because they told me, a few of them in Romania where I come from. They want democracy. They want fair elections. And we, the European Union, must stand by them.

Pierrette Herzberger-Fofana, auteure. – Madame la Présidente, chers collègues, la campagne électorale ougandaise a été marquée par la violence et par les arrestations abusives du concurrent de M. Museveni, Bobi Wine.

Le recours excessif à la force par la police et par les agents de sécurité a sérieusement entaché le processus électoral. Nous avons la responsabilité de ne pas nous taire face à de tels actes de violence et de telles exactions. Nous condamnons ces violences et présentons nos condoléances aux victimes.

Le 14 janvier 2021, les élections ont eu lieu en Ouganda, malgré les nombreux rapports d'irrégularités. La commission électorale n'a pas été en mesure d'enregistrer plus d'un million de jeunes électeurs sous prétexte du manque de ressources matérielles. Elle a déclaré le président Museveni – le président sortant – à nouveau président pour un sixième mandat, après qu'il a exercé cette fonction durant 35 ans.

Cependant, les résultats de l'élection sont difficilement vérifiables, car la commission électorale n'a pas suivi le processus de décompte prescrit. Cela est absolument inacceptable et contraire aux principes démocratiques. Nous ne devons pas une fois de plus fermer les yeux lorsque les citoyennes et les citoyens d'un État sont privés de leurs droits fondamentaux et font appel à notre aide. Ils réclament de l'aide extérieure et notre soutien, et nous devons le leur accorder.

Des élections libres et équitables ainsi que la liberté d'expression et de la presse sont une condition préalable au développement durable. Nous tenons cependant à féliciter le peuple ougandais, en particulier sa jeunesse, ses femmes, ses filles, pour le courage, l'enthousiasme et la détermination dont ils ont fait preuve au cours de cette campagne électorale pour défendre les acquis de la démocratie. Ne les décevons pas et montrons-leur que nous pratiquons ce que nous prêchons.

La pandémie de COVID-19 ne doit pas être un prétexte pour que le gouvernement ougandais introduise des lois qui violent le droit international et réduisent les droits humains de tous les citoyens, y compris ceux des LGBT.

Nous attendons également des autorités ougandaises qu'elles respectent la dignité des personnes et qu'elles facilitent le retour au bercail de la diaspora ainsi que sa participation au développement.

President. – Please keep to your speaking time. Unfortunately, because of the technical solutions, I cannot take away the floor but I can be very loud. I just wanted to ask you not to touch the microphone. We have a very fragile solution this morning so please don't touch the microphone with your hands.

Ryszard Czarnecki, autor. – Pani Przewodnicząca! Jestem eurodeputowanym czwartą kadencją i w każdej kadencji jest co najmniej jedna debata, a czasem więcej, na temat sytuacji w Ugandzie. Ten kraj to, można powiedzieć, taki hot potato, gdy chodzi o nasze postrzeganie Afryki. My oczywiście nie powinniśmy żądać wprowadzenia standardów europejskich do tego państwa, bo to jest inny kontynent, ale przecież możemy pokazywać inne kraje na kontynencie afrykańskim, które naprawdę całkiem dobrze radzą sobie z demokracją, dobrze radzą sobie z prawami człowieka, z wolnością mediów. Myślę, że to powinien być punkt odniesienia dla Ugandy.

Tutaj dialog z tym krajem jest bardzo ważny, ale ważne jest też pokazywanie, że skoro Unia Europejska oferuje pomoc ekonomiczną, charytatywną, humanitarną, to ma prawo oczekiwany również przestrzegania pewnych elementarnych standardów, które, podkreślam, są udziałem bliższych czy dalszych sąsiadów Ugandy. Nie chodzi tu o przenoszenie wzorów i standardów europejskich gdzie indziej. My Europejczycy nie powinniśmy być nauczycielami, sędziami, prokuratorami, ale powinniśmy pokazywać, jak radzą sobie inne kraje na tym kontynencie. One sobie radzą dobrze, lepiej niż Uganda i mogą być pod tym względem pewnym wzorem dla Ugandy. I to właśnie radzę Parlamentowi Europejskiemu.

Dominique Bilde, auteure. – Madame la Présidente, s'agissant de la situation politique en Ouganda, il convient, à mon sens, d'en tirer deux enseignements.

Tout d'abord, il ne faut pas s'étonner de la disproportion entre les mesures sanitaires adoptées dans la foulée de la COVID-19 et l'ampleur réelle de cette pandémie en Afrique. On dénombre 325 décès pour l'heure en Ouganda. Point n'est besoin en effet de s'éloigner du monde occidental pour prendre conscience du recul spectaculaire des libertés fondamentales, outrepasant ce qui est indispensable pour endiguer la progression du virus. En témoigne le rapport récent du britannique *The Economist*, ravalant la France au rang de démocratie défaillante, au même titre que certains de ses voisins européens.

S'agissant de l'Ouganda, entre réseaux sociaux passés au crible – ils faisaient du reste assez curieusement l'objet d'une taxe spécifique –, liberté de réunion restreinte en pleine campagne électorale ou encore arrestations d'opposants et de journalistes, on se demande ce qu'il subsistera à l'issue de ce triste épisode sanitaire des quelques progrès qui auraient pu être accomplis dans la voie de la démocratisation.

Ce qui m'amène à mon second point: quand reconnaîtrons-nous l'inefficacité en état de l'aide au développement, pourtant vantée comme le sésame tant pour la bonne gouvernance, selon l'expression consacrée, que pour l'essor économique des pays bénéficiaires? Dans ce cas d'espèce, en dépit de 1,41 milliard d'euros depuis 2007 et de 578 millions programmés au titre du onzième Fonds européen de développement, l'Ouganda semble aujourd'hui happé par une spirale autoritaire et campe obstinément en queue de peloton des principaux indices internationaux relatifs au développement.

S'ajoutent à ce constat les allégations de mauvaise gestion de l'aide humanitaire, qui d'ailleurs dans le reste du monde semblent devenir récurrentes. Les contribuables français et européens sont les de ce luxe d'argent déversé aux quatre vents, sans obligation de résultat. Sur ce point, comme tant d'autres, il est urgent pour l'Union européenne de se remettre en question, au risque de perdre ce qui lui reste de soutien populaire.

Miguel Urbán Crespo, autor. – Señora presidenta, cientos de personas han sido asesinadas, detenidas arbitrariamente, torturadas y desaparecidas en el marco de la última campaña electoral en Uganda. Varios candidatos presidenciales han sido detenidos y las autoridades ugandesas han llegado a afirmar que la policía tiene derecho a disparar y matar a quien asista a las manifestaciones. No es la primera vez que esto pasa.

El presidente ugandés lleva en el poder desde 1986 y ha sido acusado innumerables veces de fraude electoral, de reprimir a la oposición y de reprimir a su propio pueblo. Ha llegado incluso a reformar la Constitución para poder ser elegido de forma indefinida. Ante esto, el embajador europeo, en unas declaraciones supuestamente sacadas de contexto, afirmó y felicitó a las autoridades ugandesas por lo bien que habían estado organizadas las elecciones. Lo grave no es que estas declaraciones se saquen de contexto, lo verdaderamente grave es que, visto lo visto, estas palabras se hayan dicho en cualquier tipo de contexto.

Además, la Unión Europea le da cientos de millones de euros a Uganda a través de sus programas de cooperación y, una vez más, queremos reiterar aquí, en el Pleno, que se olvida siempre condicionar la ayuda al desarrollo al respeto de los derechos humanos y bien que siempre condicionamos la ayuda al desarrollo al control migratorio.

Y es que el presidente ugandés ha contado siempre con el apoyo europeo. Primero, por el rol que juega en la lucha contra el terrorismo a través de la contribución a la Amisom, una misión que, por cierto, aunque se apoye en esta Resolución, no podemos olvidar que está involucrada en violaciones de derechos humanos. Y, segundo, se le ha apoyado por el papel que ha jugado el Gobierno de Uganda en la política de externalización de las fronteras europeas, haciéndonos el trabajo sucio impidiendo que los migrantes africanos lleguen a Europa. Por eso es nuestro socio y por eso la Unión Europea ha mirado hacia otro lado todos estos años. Otro ejemplo más de la hipocresía de la política europea y de la política internacional en relación con el respeto de los derechos humanos.

La Unión Europea tiene que condenar el régimen autoritario ugandés, condicionar la cooperación al respeto de los derechos humanos y dejar de cooperar en materia migratoria con Uganda. La libertad de expresión y los derechos humanos no pueden ser moneda de cambio.

Seán Kelly, thar ceann an Ghrúpa PPE. – A Uachtaráin, cúsí imní ab ea é, an mhí seo caite, nuair a tháinig scéalta amach mar gheall ar an toghchán i Uganda. Úsáideadh foréigean iomarcach agus marfach i gcoinne lucht an fhreasúra, agus ba cheart é seo a cháineadh. Roimh an toghchán, maraíodh ar a laghad dhá scór agus ceathrar agóideoirí, gabhadh na céadta, agus níl tasc ná tuairisc ar go leor daoine eile. Tá ar údarás Uganda fiosrúchán neamhspléach a dhéanamh, chun bheith cinnte go leagfar freagracht orthu siúd atá ciontach.

Bhí sé riachtanach srianta áirithe a chur i bhfeidhm ar fud an domhain ar son na sláinte phoiblí, de bharr an choróinvíris. Ar mhí-ámharaí an tsaoil, thapaigh roinnt tíortha, Uganda san áireamh, an deis chun a ngreim a theannadh. Táim ag iaraidh ar údarás Uganda stop a chur leis na srianta atá dírithe ar lucht an fhreasúra.

Níl saoirse in aon daonlathas gan saoirse cainte ná saoirse na meán. Tá cinsireacht á déanamh i Uganda, sna sráideanna agus ar líne. Tá sé níos deacra dul ar líneanois de bharr rialachán an rialtais, agus ní cheadaítear suíomhanna sóisialta áirithe a úsáid. Ní féidir glacadh leis seo.

Ba mhaith liom mo thacaíocht a léiriú do lucht óg Uganda. Ní féidir stop a chur leo agus iad ag troid ar son todhchaí níos cothromáí. Impím ar údarás Uganda a chinntíú go gcuirtear gach éinne atá i dteideal vótála ar an gclár toghthóirí.

Sa bhliain 2014, phléamar gur coir ab ea é a bheith mar bhall den phobal LADT+ i Uganda. Is móir an náire é go bhfuil na dlíthe sin ann fós. Tá súil agam go gcísimid rialtas i Uganda sar i bhfad atá cothrom agus a sheasann ar son a shaoránach go léir.

Maria Arena, au nom du groupe S&D. – Madame la Présidente, Monsieur le Commissaire, après son accession au pouvoir en 1986, M. Museveni déclarait: le problème de l'Afrique, ce ne sont pas ses peuples, mais les dirigeants qui veulent rester au pouvoir trop longtemps. Depuis, M. Museveni est toujours au pouvoir et sans disconterner.

Pour lui permettre cette longévité politique, il a dû recourir à deux changements constitutionnels: la non-limite du nombre de mandats en 2005 et, en 2017, la suppression de l'âge limite – qui était fixé à 75 ans. Ce rebelle Museveni qui s'engageait pour la démocratie, la justice sociale, la lutte contre la corruption et la lutte contre le despotisme a sans doute oublié ses classiques.

Déjà à la fin des années 1990 quand, avec le Rwanda, il envahissait l'est de la République démocratique du Congo, pillant ainsi ses ressources et massacrant des civils. Et aujourd'hui, en plaçant sous résidence surveillée son principal opposant, Bobi Wine, en réprimant violemment les manifestants, en ordonnant la suppression des fonds destinés au social et à la démocratie, en instaurant des lois liberticides ciblant particulièrement les communautés LGBTI et en militarisant davantage son pays.

L'Europe ne peut réagir à demi-mot face à ces dérives autoritaires. Dans le cadre de nouvelles stratégies UE-Afrique, les questions de bonne gouvernance, de démocratie et de respect des droits humains doivent être des priorités sans concession. Toutes les entreprises européennes qui sont présentes en Ouganda devraient démontrer qu'elles ne sont pas liées à une participation quelconque à ce régime corrompu – et je parle tout particulièrement de l'entreprise Total qui a obtenu une licence d'exploitation pour le projet Tilenga, un projet pétrolier en Ouganda de l'Est. En cas de violation grave des droits humains en Ouganda, le mécanisme de sanction devra s'appliquer à ses auteurs pour lutter contre l'impunité.

Oui, Monsieur le Président Museveni, ce ne sont pas les peuples africains qui sont le problème, mais ces dirigeants africains qui restent trop longtemps au pouvoir.

Jan-Christoph Oetjen, im Namen der Renew-Fraktion. – Frau Präsidentin, verehrte Kolleginnen und Kollegen!

Die Europäische Union sollte an der Seite der Demokraten stehen, sollte an der Seite der Meinungsfreiheit stehen und sollte sich für freie und faire Wahlen einsetzen. Und ich bedanke mich bei allen Kollegen, die das hier in diesem Saal gerade schon getan haben, und besonders auch gerade bei Maria Arena, die deutlich gemacht hat, aus welcher Vergangenheit der aktuelle Präsident kommt und wie er sich mit der Wirklichkeit arrangiert hat, um an der Macht zu bleiben.

Verehrte Kolleginnen und Kollegen, das ist keine Demokratie in Uganda. Und wir als Europäisches Parlament stehen an der Seite der Menschen, die auf die Straße gegangen sind, an der Seite der Menschen, die für ihre Freiheit kämpfen, die für Demokratie kämpfen, die dafür kämpfen, dass es eine bessere Zukunft in ihrem Land gibt. Fünfzig von ihnen wurden getötet.

Und ich möchte nicht, dass die Europäische Union an dieser Stelle sagt: Wir nehmen das Ergebnis der Wahlen zur Kenntnis. Nein, ich möchte das Ergebnis der Wahlen nicht zur Kenntnis nehmen, sondern ich verurteile die Art und Weise, wie dieses Ergebnis zustande gekommen ist. Ich verurteile, dass es in Uganda eine Bewegung durch einen Präsidenten gibt, der dafür sorgt, dass es eben keine freien und fairen Wahlen gibt. Und ich erwarte von den Repräsentanten dieser Europäischen Union und insbesondere auch vom Herrn Borrell, dass er das auch klar tut – genauso wie wir als Parlamentarier das hier in diesem Europäischen Parlament tun. Denn er spricht offiziell für die Europäische Union.

Seien Sie bitte genauso laut und genauso klar und genauso streng, wie wir als Abgeordnete hier im Parlament es sind gegenüber diesem Regime in Uganda, gegenüber diesem Machthaber, der schon viel zu lange an der Macht ist. Und stehen Sie so wie wir für Menschenrechte, für Freiheit und für freie und faire Wahlen und für Demokratie ein – und das nicht halbherzig, sondern mit voller Inbrunst und voller Kraft, die diese Europäische Union Ihnen gibt, Herr Borrell.

Niklas Nienauß, on behalf of the Verts/ALE Group. – Madam President, I am 28 years old and, at that age, I'm one of the youngest Members of the European Parliament but, by Ugandan standards, I am quite old because Uganda is one of the youngest countries in the world.

I want to take a stance for this generation, for the young people in Uganda. It's this young generation that demands change, democracy, fairness and some fresh new ideas. It is this generation that was stripped of these ideals, that was stripped of justice, democracy and liberty. Therefore, we must stand up for this generation and help it conquer the rights that it has. I think it is important that we take a stance, as the European Union, to do so and to deliver, but I also have to give you a quote from a young man from Uganda. He said, 'The situation in Uganda has reached the European Parliament plenty of times, but still there is no effect here.'

I say to the Commission, Mr Schmit and Mr Borrell, this is dramatic. This is something that we need to change. This is something that the Commission has to deliver on because we must stand, not just with words, but with action for what we demand, and that is freedom and democracy.

To the young Ugandans out there, one last word to you, to this generation that has fought so bravely and so hard and so peacefully. Stay strong, stay brave and continue this fight for democracy, for justice and a government that works for the people, and also for some new fresh ideas. This is not just a privilege, but this is your right.

Beata Mazurek, w imieniu grupy ECR. – Pani Przewodnicząca! Panie Komisarzu! Przyjmujemy do wiadomości wyniki wyborów prezydenckich ogłoszonych w styczniu przez komisję wyborczą Ugandy. Nie możemy jednak zaakceptować licznych aktów przemocy i prześladowania ze strony sił bezpieczeństwa skierowanych przeciwko przywódcom opozycji, organizacjom społeczeństwa obywatelskiego oraz mediom. Oczekujemy zaprzestania tych działań oraz pociągnięcia do odpowiedzialności osób za nie odpowiedzialnych. Powinniśmy też zwrócić się do władz Ugandy z apelem o poszanowanie wolności słowa i prawa do pokojowych zgromadzeń, a także o zapewnienie dostępu do internetu i mediów społecznościowych.

Do zakończenia procesów sądowych, na których rozpatrywane będą skargi wyborcze, Unia Europejska powinna wezwać do politycznego dialogu i zaapelować do wszystkich stron o powstrzymanie się od wszelkich form przemocy oraz działań, które mogą podążać do przemocy.

Fabio Massimo Castaldo (NI). – Signora Presidente, onorevoli colleghi, gentile Commissario, il processo elettorale che ha portato alla riconferma del Presidente Museveni è stato caratterizzato in Uganda da svariate irregolarità e da un marcato livello di violenza nella sistematica repressione di ogni opposizione. A ciò si aggiungono le incarcerali preventive di leader dell'opposizione stessa e di esponenti della società civile, sulla base di processi dalla motivazione chiaramente politica, accompagnati da limitazioni costanti dell'accesso a Internet per la popolazione.

Eppure, se ci limitassimo all'esclusiva analisi di ciò che sta accadendo in Uganda, staremmo guardando semplicemente il dito che indica alla luna. Questi elementi ricorrono infatti in numerosi paesi del mondo dell'Africa subsahariana, molti dei quali beneficiano di consistenti aiuti umanitari e finanziamenti per lo sviluppo da parte dell'Unione. È arrivato il momento di usare appieno le leve politiche offerte da tali partenariati, ponendo enfasi sulle condizionalità, sulla democrazia, sullo Stato di diritto e quindi, in definitiva, anche per l'accesso ai fondi stessi. Solo così potremo rovesciare questo paradigma che ci porta continuamente a condannare ex post l'operato dei leader autoritari ancora presenti ovunque nel mondo, quando invece avremmo gli strumenti per contribuire alla trasformazione strutturale di questi paesi.

Se sapremo usare coerentemente l'NDCI avremmo l'opportunità per mettere veramente in pratica questa volontà. L'Europa sarà la forza del cambiamento e uno scudo dei molti vessati rispetto alle angherie dei pochi o non sarà affatto. Non c'è altra strada.

Hannes Heide (S&D). – Sehr geehrte Frau Präsidentin, geschätzter Herr Kommissar! 78 % der Bevölkerung Ugandas sind unter 30 Jahre alt. Diese jungen Menschen sind perspektivenlos, zunehmend verzweifelt und desillusioniert, wenn sie in ihre Zukunft schauen und vor allem aufgrund der Ereignisse rund um diese im Jänner abgehaltenen Präsidentschafts-, Parlaments- und Lokalwahlen.

Sie waren von Einschüchterung und von Gewalt begleitet, unfair und fanden ohne unabhängige Beobachter statt. Die Europäische Union unterstützt Uganda im 11. Europäischen Entwicklungsfonds mit insgesamt 558 Millionen EUR, davon fließen alleine 169 Millionen in den Aufbau demokratischer Strukturen und den Schutz der Menschenrechte. Offensichtlich verfehlten diese Gelder ihre Wirkung, denn die Wahlen vom 14. Jänner waren von wachsender Gewalt und Einschüchterung geprägt.

Die Polizei ging hart gegen Kundgebungen zur Wahl und Versammlungen vor, was sogar viele Menschenleben forderte. Die Medienfreiheit wurde stark eingeschränkt, das Internet blockiert, und das in einem Land, in dem über 40 % der Bevölkerung unter der extremen Armutsgrenze leben und das über eine Million Flüchtlinge beherbergt.

Das bedeutet für mich, dass es wichtige Probleme gibt, die angegangen werden müssen. Ich fordere die Regierungsverantwortlichen um Yoweri Museveni auf, verhaftete Menschenrechtsaktivisten, Oppositionsmitglieder und politische Gefangene umgehend freizulassen. Wahlen müssen auf internationalen Standards basierend, frei, ohne Gewalt und Einschüchterung stattfinden können. Journalistinnen und Journalisten müssen ihre Arbeit ohne Einschränkungen ausüben können. Medienfreiheit und freie Meinungsäußerung sind die Eckpfeiler einer demokratischen Gesellschaft.

Die Europäische Kommission muss die Gelder, die nach Uganda fließen, umgehend und genauestens überprüfen. Finanzielle Unterstützung darf nicht in die Hände jener gelangen, die für die Unterdrückung der Bevölkerung verantwortlich sind. Wir dürfen nicht zulassen, dass diese Visionen für Uganda – von Freiheit und von Menschenrechten – verloren gehen.

Evin Incir (S&D). – Madam President, abuse, torture, arbitrary arrests, mutilation, the murder of civilian protesters, arrests and beatings of political figures: these are just a few of the things that the people of Uganda are faced with by the regime in Uganda when asking for their human rights to be respected.

A friend of mine, Sam, who wrote to me on 13 January, wrote, 'Sorry, I was checking if the internet was on because the internet has been cut off. On Monday night, some time after our chat, I, in the company of my colleagues, was attacked by state paramilitary security groups, due to the petition filed before the International Criminal Court. Bullets were fired. I wasn't injured, but a friend of mine was.'

Colleagues, it's inhuman what is happening in Uganda. We need to act now, but we should have acted yesterday. Each day that passes means more people being deprived of their lives. We have known for a long time about the severe human rights attacks, not least against the LGBTI community. My friend, Sam, who is also one of the leading lawyers on a trial on the appeal on the election results of 14 January told me, just 30 minutes ago, that right now they are waiting for the ruling of the Supreme Court of Uganda.

No one is expecting miracles, due to the extensive corruption taking place and the oppression dissidents are facing, but the international community has a responsibility to stand up for all democracy and human rights defenders in Uganda. The elections in Uganda were not fair and nor were they free. We now have an EU global sanction mechanism in place that needs to become worthy of its name, but it can only become worthy of its name if we use it, and now is the time to use it.

Nicolas Schmit, Member of the Commission. – Madam President, elections took place in Uganda in January and President Museveni who is in power, and it has been recalled since 1986, was re-elected for a sixth term. The main political opponent Bobi Wine announced with 35% of the vote that he is challenging these results at the Supreme Court.

The European Union has not made any official statement on the results, since we didn't have an electoral observation mission this time and our offer to deploy an electoral expert mission was not taken up by Ugandan authorities, and domestic observation was obviously curtailed. Then there was a full internet blackout for days. It has been mentioned, and access to social media has been disturbed. So there was an overall lack of transparency in the process, very concerning, which we denounced in statements before and after the elections. The overall militarisation of the electoral process was worrying, with repression of opposition candidates during the campaign and the protest in November where over 50 people were killed.

The EU called for an independent investigation, which we still await, so that those who are responsible, can be held accountable. There was heavy security deployment on election day and the atmosphere was obviously intimidating for many, especially those of the opposition. Bobi Wine's house was surrounded by security forces for days after the elections. Now the EU Ambassador could visit him last week together with Member State ambassadors and was reassured that the leading opposition party, NUP, calls on its supporters to remain peaceful while the legal recourse is ongoing. However, there have been large-scale detentions, disappearances and reported abductions of opposition officials and supporters.

The deterioration of human rights for political opponents and for civil society is striking, while the authorities maintain an anti-Western narrative and accuse the EU and other partners of interference. The human rights lawyer, Nicholas Opiyo, a fellow of the Sakharov programme, was arrested in December. 27 members of civil society, who were observing the elections, were also arrested. Opiyo and these observers are out on bail and we are following their cases. The EU is in regular contact with the authorities, and regarding the democratic governance facility, we are having discussions so that it can continue its activities.

The EU continues its defence and support of human rights and democracy in Uganda. This is a key aspect of our political dialogue and the EU notably calls on the African Union and the United Nations to join the many Ugandans pleading for their human rights more proactively.

In recent years, the European Parliament has been active about political violence and the discrimination against LGBTI in Uganda. Today, the High Representative and myself, thank you for raising it as part of this urgent debate, during which your Parliament rightly has expressed its solidarity with Uganda's youth and its aspiration for democracy and the respect of human rights.

Elnök asszony. – A vitát lezárom.

A szavazásra a viták végén kerül sor.

(Az ülést 12.28-kor felfüggesztik.)

(¹⁾ Lásd a jegyzőkönyvet.

7. Wznowienie posiedzenia

(Az ülés 13.01-kor folytatódik.)

8. Ogłoszenie wyników głosowania: patrz protokół

(Az ülést 13.05-kor felfüggesztik.)

PRESIDÊNCIA: PEDRO SILVA PEREIRA

Vice-Presidente

9. Wznowienie posiedzenia

(A sessão é retomada às 13h45.)

10. Druga część głosowania

Presidente. – A sessão está reaberta e passamos ao segundo período de votação de hoje. Votaremos os dossieres conforme indicado na nossa ordem do dia e o período de votação decorrerá desde as 13h45 até às 15 horas. A votação é feita segundo o mesmo procedimento utilizado na votação anterior e todas as votações serão realizadas por votação nominal.

Declaro aberto o período de votação. Podem votar até às 15 horas. Os resultados deste segundo período de votação serão comunicados às 16h30. Os debates prosseguirão às 14h30 com a declaração da Comissão sobre a homologação e distribuição de máscaras transparentes.

Muito obrigado. Não vejo pedidos de palavra.

(A sessão é suspensa às 13h47.)

ELNÖKÖL: KLÁRA DOBREV

alelnök

11. Wznowienie posiedzenia

(Az ülés 14.30-kor folytatódik.)

12. Homologacja i dystrybucja masek przezroczystych (debata)

Elnök asszony. – A következő napirendi pont: A Bizottság nyilatkozata – Az átlátszó maszkok jóváhagyása és terjesztése (2021/2519(RSP)).

Emlékeztetem a képviselőket, hogy az ülés egyik vitája esetében sem kerül sor jelentkezés alapján történő felszólalásra, és nem fogadunk el kékkártyát sem.

Jutta Urpilainen, Member of the Commission. – (inaudible) that we have at our disposal in the fight against the COVID-19 virus is the face mask. Today, specific requirements regarding the use of face masks have been introduced across the EU under the competence of each Member State. However, with all of us now having to wear a face mask in certain settings, it is essential to ensure that everyone can find the mask that serves their needs, while remaining safe. In that respect, the recommendations issued by the European Centre for Disease Prevention and Control, as well as by the World Health Organization, are our trusted scientific references.

The rules regarding the design, testing and placing on the market of surgical and protective masks are laid down at EU level respectively by the directives and regulations on medical devices and by the regulation of personal protective equipment. Furthermore, we have seen the emergence of other types of masks. These new products, for which the manufacturer does not claim a corresponding intended protective or medical purpose, are covered by the General Product Safety Directive that requires all products placed on the EU market to be safe.

Our aim is to ensure that safe and compliant products can be placed on the market to meet the needs of all users, including vulnerable groups that rely on visual communication. The World Health Organization estimates that over 5% of the world's population has disabling hearing loss.

Being able to see the lips and facial expressions of the interlocutor is crucial for those who rely on visual communication, such as lip reading or using sign language. This imperative could at first appear to be difficult to reconcile with the barrier function that the masks have to provide. However, this is not the case. Existing rules on medical devices, as well as the PPE legislation, are technologically neutral which means that they don't prescribe specific technical solutions for the products.

Any design, any choice of materials or components is acceptable as long as the entire mask complies with the defined performance requirements and ensures an adequate level of protection according to the intended use defined by the manufacturer. I believe that the EU rules on PPE and on medical devices are sufficiently flexible to accommodate face masks of any design and materials, including transparent face masks, as long as they meet the same performance requirements as the more widely-used non-transparent masks.

I would like to stress that all the relevant actors – manufacturers, standardisation and testing bodies, Member States' authorities and the Commission – should work in close cooperation to ensure that face masks continue to be a useful and safe tool in the fight against the COVID-19 virus and to preserve the users' trust.

Ádám Kósa, a PPE képviselőcsoport nevében. – Tisztelt Elnök Asszony! Kedves Kollégák! Az előbb olyan maszkot viseltem, ami megfelel az előírásoknak, de a jelnyelvi tolmácsom nem tudott engem fordítani, és én sem értem az ilyen maszkot viselők mondanivalóját ilyenkor. Sajnos ezek a hagyományos maszkok az Európai Unióban közel egymillió siket és 51 millió nagyothaló polgár számára kommunikációs nehézséget okoznak. Nem látják a beszélő arcát, mimikáját, artikulációját. Megoldás lehet az átlátszó maszk viselése, így a másik személy artikulációja, mimikája is láthatóvá válik ezáltal. Jelenleg nincs az európai piacon elfogadott átlátszó maszk, ezért sok siket és nagyothaló ember saját egészségi kockázatot vállalva nem jóváhagyott maszkokat használ emiatt.

Egy kis jó példa otthonról: a kommunikációs képtelenségtől való félelem miatt lehet, hogy sokan otthon maradnak. Emiatt tehát Európának támogatnia kell ezt a fejlesztést, majd jóváhagynia, és a fejlesztett, tehát átlátszó maszkokat segítenie kell abban is, hogy ezeknek terjesztése is megvalósuljon. Csak így garantálható a teljes hozzáférés és a megkülönböztetésemesség. Hazám, Magyarország élen jár ebben a kérdésben. Január óta arcrajjások állnak rendelkezésre a kormányhivataloknál ügyintézés kapcsán. Így a kommunikáció a siketek és nagyothalók számára akadálymentessé válik, valamint a kontakt online videotolmács szolgáltatási rendszer is kulcsszerepet játszik ebben. Ez lehetővé teszi a siket és nagyothaló emberek számára, hogy az ügyeket önállóan, jelnyelvi tolmácsolás fizikai jelenléte nélkül is el tudják intézni, így csökkentve az egészségügyi kockázatokat.

Maria Grapini, în numele Grupului S&D. – Doamnă președintă, doamnă comisară, stimați colegi, mă bucur că avem astăzi o dezbatere pe o temă atât de importantă, și anume maștile, distribuția, transparența, omologarea maștilor.

Din punctul meu de vedere – și o spun după ce, sigur, am discutat cu foarte mulți cetățeni din țara mea, dar nu numai – cred că există încă o neclaritate, doamnă comisară, din punctul de vedere al omologării măștilor. Sigur că fiecare stat membru a putut să producă. La început s-au importat din țări terțe, însă acum încă nu este o informație clară: care sunt standardele după care sunt omologate?

Chiar dacă fiecare stat își produce sau importă, însă la intrarea pe piața internă – și asta o spun ca vicepreședintă a Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor – cred că trebuie să avem o supraveghere a ceea ce se produce și ce intră din alte țări legat de acest produs atât de important, aşa cum îl văd specialiștii, masca de protecție.

Sigur că sunt și aspecte, aşa cum spunea colegul mai devreme, faptul că 5 % din persoane ar avea nevoie de o mască transparentă. Problema este să nu distribuim – și în țara mea s-au distribuit și în alte state s-au distribuit – măști neconforme. Ce facem noi, de ce avem noi totuși o rețea de cooperare în materie de protecția consumatorului? Poate să ne spună această rețea de cooperare ce s-a întâmplat în acest an, de când se consumă atâtea măști de protecție?

Poate Comisia să ne informeze care au fost incidentele legate, câte, în ce cantitate s-a importat, care a fost neconformă, ce i s-a întâmplat celuilalt? Avem centre europene de protecția consumatorului. Ce au făcut?

Eu cred că suferim de o lipsă de comunicare și de informații și atunci, sigur că încrederea cetățenilor în această protecție prin mască... - fără să las la o parte, ci adaug încă, informațiile care au fost contradictorii din partea OMS, care ba a spus că trebuie să purtăm mască, ba că nu trebuie.

Ce aş dori, doamnă comisară – ați spus că regulile sunt flexibile – însă eu vă întreb: nu credeți că ar trebui să fie și sigure? Deci dorința mea este ca toți cetățenii să aibă protecție pe perioada cât se va cere să purtăm această mască.

Joachim Kuhs, im Namen der ID-Fraktion. – Frau Präsidentin, Frau Kommissarin! Lieber Ádám Kósa, schön, dass du da bist. Ich freue mich sehr, dass du zu diesem Thema sprichst.

Ein kluger Mensch hat einmal gesagt: „Zeige mir, wie eine Gesellschaft mit ihren Behinderten umgeht, und ich sage dir, was das für eine Gesellschaft ist.“

Heute betrauern wir den Tod vieler Menschen, und auch mein Herz trauert mit den Angehörigen. Die COVID-19-Krise betrifft uns alle und macht uns alle betroffen.

Dennoch stehen heute die Gehörlosen und die Menschen mit einer Hörbehinderung im Mittelpunkt. Nach Angaben der WHO sind rund 6 % der Weltbevölkerung gehörgeschädigt, das sind über 400 Millionen Menschen – um die geht es heute.

Aus meinem Heimatland Deutschland kann ich auch noch einige Zahlen nennen: Rund 20 % der Deutschen sind schwerhörig, das sind immerhin 16 Millionen – eine hohe Zahl –, und 80 000 Menschen sind völlig gehörlos. Weitere 140 000 weisen einen Grad der Schwerbehinderung von mindestens 70 % auf, das heißt, sie sind auch auf Gebärdensprachdolmetscher angewiesen.

Es muss uns allen klar sein: Die Gehörlosen und Hörgeschädigten sind durch die COVID-19-Krise und die Lockdown-Maßnahmen besonders betroffen. Wir erkennen das daran, wenn wir sehen, wie gehörgeschädigte Menschen miteinander kommunizieren. Sie bedienen sich der ihnen zur Verfügung stehenden Mittel: nämlich Lippenlesen sowie Erkennen von Mimik und Gestik. Ohne diese Mittel können sie kaum mit anderen Menschen in Beziehung treten und kommunizieren.

Und dies gilt noch stärker für Kinder und Jugendliche. Gott sei Dank gibt es für sie ausgezeichnete Schulen, in denen sie – noch durch technische Mittel unterstützt – fast ganz normal unterrichtet werden können. Wenn aber diese Kinder und ihre Lehrkräfte eine Gesichtsmaske tragen, dann ist ein vernünftiger Unterricht nicht mehr möglich. Und wenn wir für die Gehörgeschädigten beim Tragen der Gesichtsmaske keine Ausnahmen zulassen, dann versündigen wir uns an diesen Menschen. Wir drängen sie zurück in ihren privaten Bereich. Wir schließen sie gewissermaßen ein, wie es der weise Salomo in einer Allegorie über das Älterwerden im letzten Kapitel des Kohelet so treffend beschrieben hat: „Die Türen nach der Straße werden geschlossen, und das Geräusch der Mühle wird dumpf.“ Gerade weil wir dies wissen und welche verheerenden psychischen Belastungen der Lockdown für die Menschen gebracht hat – und erst heute berichtet der Spiegel, dass jeder dritte Deutsche psychisch unter den Folgen des Lockdowns leidet – und weil wir wissen, dass gerade die Gehörgeschädigten besonders betroffen sind, müssen wir dafür sorgen, dass wir uns mehr Lachen und mehr Freude schenken, wenn wir uns begegnen.

Noch mal: Die Gehörgeschädigten können das Lachen nicht hören und sie können es hinter einer Maske auch nicht sehen. Wollen wir sie ernsthaft komplett davon ausschließen? Vielleicht wissen Sie es nicht mehr? Lachen macht glücklich, Lachen hemmt Stresshormone, Lachen löst Spannungen und Belastungen, durch Lachen setzt der Körper das Glückshormon Serotonin frei. Wenn wir Gehörgeschädigte hinter undurchsichtige Masken zwingen, dann stehlen wir ihnen Lustigkeit und Unbeschwertheit.

Deshalb: Gehörgeschädigte sind auf unsere Unterstützung angewiesen, und sagen Sie, liebe Frau Kommissarin, bitte nicht, Sie seien nicht zuständig.

Wir haben gestern über 650 Milliarden Euro für eine Aufbau- und Resilienzfazilität freigegeben. Damit sollen die Folgen der COVID-19-Krise abgemildert beziehungsweise soweit wie möglich beseitigt werden. Das Leid und die Bedürfnisse der Gehörgeschädigten sind ja offenkundig. Sollen da nicht ein paar Millionen für die Beschaffung von transparenten Masken und für andere technische Mittel für diese von der Krise besonders betroffenen Menschen verfügbar sein? Wollen Sie sich hinter den Vorschriften verstecken, wenn es darum geht, diesen Menschen in Not zu helfen? Doch wie könnten Sie helfen? Ganz einfach: Ändern Sie ihre Regeln und Ihre Definition, was eine Gesichtsmaske ist, und erlauben Sie für Gehörgeschädigte größere Freiheiten beim Gebrauch von Masken.

Nicht jeder von uns ist in der Lage, wie Beethoven seine Taubheit unter schier unmenschlicher Kraftanstrengung zu überwinden und uns trotz seiner Behinderung die „Ode an die Freude“ zu schenken. Deshalb: Nehmen wir mehr Rücksicht auf die Schwachen unserer Gesellschaft, geben wir ihnen eine Stimme und verschaffen wir ihnen Gehör und verschanzen wir uns nicht länger hinter unseren Vorschriften. Die Gehörlosen brauchen jetzt unsere Hilfe.

Daher stelle ich zum Schluss noch einmal die Frage: Wie gehen wir mit unseren Gehörlosen um? Sind wir eine Gesellschaft, die sich um ihre Behinderten kümmert?

Katrin Langensiepen, im Namen der Verts/ALE-Fraktion. – Frau Präsidentin! Sehr geehrte Kolleginnen und Kollegen! Gestern diskutierten wir noch über Impfstrategien und die Konsequenzen für Menschen mit Vorerkrankungen und Behinderung. Ich forderte die Kommission hierzu auf, mehr Produktionskapazitäten und mehr Impfstoff zu schaffen, schneller zu handeln und politische *blame games* zu verschieben.

Heute rede ich hier, um speziell für gehörlose Personen das Wort zu ergreifen. Masken stellen für sie eine Kommunikationsbarriere dar. Zu Beginn von COVID-19 war es ein großes Problem für gehörlose Menschen, durch die TV-Nachrichten eins zu eins die aktuellen Informationen vermittelt zu bekommen, da es keine Eins-zu-Eins-Gebärdensprachdolmetschung gab.

Mit dieser Barriere treiben Sie gehörlose Menschen in die Isolation. Das darf nicht passieren. Auch Menschen mit Behinderung haben das Recht auf Kommunikation, das ihnen hiermit genommen wird.

Diese Möglichkeiten und insbesondere das Europäische Zentrum für die Prävention und Kontrolle von Krankheiten müssen hier eine Rolle spielen bei der Suche nach Alternativen zur Überwindung dieser Kommunikationsbarrieren. Ich habe schon die Gebärdensprachdolmetscherinnen und Gesprächsdolmetscher erwähnt, die spielen eine wichtige Rolle, wenn es zum Beispiel um Terminierungen bei Impfzentren geht und auch die Begleitung zu den Impfzentren.

Die Klärung der Frage, ob die transparenten Masken oder Gesichtsschilde ebenso wirksam sind wie Gesichtsmasken aus Stoff und Fasern und einen gleichwertigen Schutz bieten, muss natürlich oberste Priorität sein. Hier brauchen wir klare Richtlinien für alle Mitgliedstaaten.

Wir können es nicht verantworten, viele Millionen gehörlose Menschen zu isolieren und von Kommunikation abzuschneiden, bis es eine allumfassende Impfstrategie gibt, die es ihnen erlaubt, wieder ohne Barrieren mit Menschen um sie herum zu kommunizieren.

Marisa Matias, em nome do Grupo The Left. – Senhora Presidente, falar como estou aqui a falar neste momento, com a máscara, não corresponde a nenhum problema para a esmagadora maioria das pessoas. No entanto há uma parte significativa das pessoas que ficam muito limitadas se me virem falar de máscara. E a razão é muito simples: na Europa vivem milhões de pessoas com problemas auditivos. A pandemia e o necessário uso das máscaras causou sérios problemas de exclusão a todas estas pessoas que estão impedidas de comunicar com recurso à língua gestual, da qual depende muito a expressão facial, ou à leitura de lábios.

Não é comprehensível que, ao fim de quase um ano de confinamento e de medidas de proteção sanitária, não haja ainda uma resposta global à escala europeia que contemple as necessidades de comunicação de toda a gente. Sei bem que não existe consenso sobre a segurança da utilização de máscaras transparentes. Mas não comprehendo como este problema tem sido sistematicamente adiado, enquanto milhares de pessoas não têm a capacidade de poder exercer os seus direitos num contexto já em si tão limitado. Milhares de pessoas que não têm acesso à comunicação plena, seja para participar numa aula, seja para ir a uma repartição pública resolver um problema, seja numa situação de urgência ou de acesso ao serviço médico.

Esta é mais uma forma de discriminação a juntar a tantas outras que já afetam a comunidade surda, uma comunidade que já não tinha acesso pleno à interpretação na maior parte das situações e que agora vê essa capacidade de interpretação ainda mais limitada e, muitas vezes, totalmente impossível.

Num momento em que a resposta da inovação está no centro da agenda política da União Europeia, não há nenhuma razão para não se investir e procurar uma solução para este problema. Sabemos que a pandemia não afeta todas as pessoas da mesma forma, sabemos que pessoas mais pobres, que cuidadores e cuidadoras, que pessoas com deficiência, que desempregados, mulheres, são mais afetados, mais afetadas. Mas nesses casos como neste, no caso do acesso da comunidade surda à comunicação plena, cabe-nos a nós tomar medidas que corrijam essa desigualdade e que corrijam também discriminações quando elas são geradas. Cabe-nos a nós, sim, não deixar ninguém para trás.

Ivan Vilibor Sinčić (NI). – Poštovana predsjedavajuća, ako je nešto simbol korona krize to je upravo maska. Treba li nositi masku ovisi zapravo koga slušate i kome vjerujete. Ako se vratimo nekih godina dana unazad, tamo drugi, treći mjesec kad je korona došla u Europu, imali ste razne autoritete, predsjednike, premijere, od hrvatskih pa, ne znam, do Macrona koji su govorili ako nemate simptome, ako niste bolesni, nemojte nositi masku. To su ponavlјali svi stožeri po Europi da bi se onda u petom mjesecu priča okrenula i maska je postala obavezna, uvedene su kazne i došli smo do ove sadašnje situacije.

Dakle očito je da se o toj točki počelo slušati nekog drugog. Znači, radi se prije svega o političkoj odluci i o tome koga politika želi slušati i kakve mjere želi staviti u svojoj vlastitoj zemlji. Vrijedi napomenuti, recimo, da je sud, Ustavni sud Bosne i Hercegovine, presudio da je nošenje maske, dakle, kršenje ustavnih prava. Za razliku od tih stručnjaka koji se nalaze u stožerima koji su često tamo došli po političkoj liniji, imamo cijeli niz svjetskih autoriteta, znanstvenih radova koji su skeptični oko svega ovoga oko krize što oko maski, što oko cijepiva, pa i samog pitanja je li ovo uopće pandemija.

Στέλιος Κυμπουρόπουλος (PPE). – Kuriā Πρόεδρε, κυρία Επίτροπε, θα ήθελα να δώσετε ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα των διαφανών μασκών και στην ανάγκη έγκρισης και διανομής τους. Από την αρχή της πανδημίας, η χρήση της μάσκας αποτέλεσε μία νέα προσδήκη στην καθημερινότητά μας με σκοπό την ασφάλειά μας και την ασφάλεια των συνανθρώπων μας. Δυστυχώς, κατόρθωσε από ένα απαραίτητο ιατρικό εργαλείο να μετατραπεί σε αναπόσταστο μέρος της καθημερινότητάς μας. Η εφαρμογή της μάσκας και η κάλυψη μεγάλου μέρους των χαρακτηριστικών μας στέρει τη δυνατότητα πλέον να αναγνωρίσουμε εκφράσεις του προσώπου ή κινήσεις των χειλιών των ανθρώπων με τους οποίους συνομιλούμε. Το αναφέρω αυτό γιατί, εκτός από το κοινωνικό επίπεδο, αναδεικνύεται και ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα που αφορά την επικοινωνία για τους κωφούς συνανθρώπους μας. Για εκείνους είναι απαραίτητο να βλέπουν τα χειλή και το πρόσωπο ώστε να κατανοούν τις λέξεις και να μπορούν να επικοινωνούν. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωσή μου. Το πρόσωπό μου είναι ο καθρέφτης των συναισθημάτων μου στον λόγο μου και καλύπτοντάς το νιώθω πολλές φορές ότι δεν είναι δυνατό να μεταφέρω τις θέσεις μου.

Δυστυχώς, μέρα με τη μέρα αποκόβονται κάποιες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες από την καθημερινότητα και την εργασία τους απλώς γιατί δεν μπορούν να επικοινωνήσουν. Πρέπει, λοιπόν, να επιταχύνουμε και να προχωρήσουμε άμεσα στην έγκριση και διανομή διαφανών μασκών, ακολουθώντας φυσικά πάντα τις οδηγίες και τα ιατρικά πρωτόκολλα της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Ασθενειών για την παραγωγή ιατρικού εξοπλισμού. Κατανοώ ότι η διανομή των μασκών είναι εθνική αρμοδιότητα κάθε κράτους, αλλά θα πρέπει η Ένωση να βγει μπροστά και να στηρίξει τα κράτη μέλη, όπως έκανε τον Μάιο του 2020, και να δημιουργήσει μια κοινή δεξαμενή ιατρικού εξοπλισμού έτοιμη να χρησιμοποιηθεί ανά πάσα στιγμή. Να καταβληθούν έτσι προσπάθειες για να μειωθεί το κόστος απόκτησής τους, ώστε να προσεγγίζει αυτό των χειρουργικών μασκών. Πρέπει να προχωρήσουμε σε μια Ένωση για την υγεία, για το καλό των πολιτών μας.

Robert Biedroń (S&D). – Pani Przewodnicząca! Podczas tego kryzysu chyba jak na dloni widzimy, do czego doprowadziła wiara w niewidzialną rękę wolnego rynku. To Chiny zmonopolizowały rynek dostaw zasobu dzisiaj strategicznego, czyli prostej maseczki. To Chiny poprzez minimalizację kosztów taniej siły roboczej zmonopolizowały dzisiaj światową produkcję.

Dlatego powinniśmy z tego wyciągnąć wnioski. Jako Unia Europejska musimy doprowadzić do sytuacji, w której pewne strategiczne zasoby produkcyjne będą przez nas kontrolowane, a państwa członkowskie w ramach Unii będą dbały o to, żeby odpowiedniej jakości produkty takie właśnie jak maseczki trafiały do odpowiednich środowisk. Tak teraz nie jest. Jeżeli przewodnicząca Ursula von der Leyen chce, żeby Unia stała się globalnym graczem, to musimy mieć tę wrażliwość na każdego i każdą, nikogo nie wykluczając, a dzisiaj miliony Europejczyków i Europejek zostały wykluczone.

Przypomnę tylko, że padały różne deklaracje z różnych krajów. W Polsce na przykład premier Morawiecki zapowiadał stworzenie polskiej szwalni, a przez pierwsze sześć miesięcy 2020 r. Polska sprowadziła samych maseczek za kwotę 289 mln euro. Jeżeli tak dalej będzie, to nie zbudujemy Unii, w której nikt nie pozostaje z tyłu.

Antonius Manders (PPE). – Voorzitter, we leven in een pandemie, een hele trieste periode voor de mensheid die niet alleen verstrekkende gevolgen heeft voor de economie, maar vooral mensen die slachtoffers kennen veel leed berokkent. Vooral ouderen en mensen met een beperking kampen in dit verband met problemen. Dit laat eens te meer zien dat de Europese Unie ook een gezondheidsunie moet worden.

De crisis wordt in elke lidstaat anders aangepakt. Dit zorgt voor een rommelig geheel, aangezien de aanpakken sterk uiteenlopen en niet altijd even duidelijk zijn. De industrie is erin geslaagd in ongeveer zes maanden tijd verschillende vaccins te ontwikkelen die ons hopelijk zullen helpen deze pandemie te bestrijden. Het is dan ook een trieste zaak dat elke lidstaat een ander mondkapjesbeleid voert en dat we de 35 miljoen Europeanen die al met gehoorproblemen kampen ook nog eens opzadelen met een wirwar aan mondkapjes, waaronder chirurgische mondkapjes en transparante mondkapjes. De laatstgenoemde zijn echter niet toegestaan, omdat ze niet veilig zouden zijn.

Ik stel daarom voor dat we een deel van het COVID-19-responsfonds gebruiken om transparante mondkapjes te laten ontwikkelen en die 35 miljoen mensen met gehoorproblemen, alsmede ouderen en mensen in de zorg te helpen. Wij zijn namelijk sociale wezens en vinden het prettig om een gezicht te zien en een mond te zien bewegen als we met iemand praten, zoals we gewend zijn.

Ik wil alle regeringsleiders dan ook vragen de Europese Unie eindelijk de bevoegdheid te geven om op EU-niveau gezondheidsmaatregelen te nemen en die zo nodig ook in de hele Unie in te voeren, om voor de Europese burgers duidelijkheid te scheppen over de geldende maatregelen. Ik hoop dat we dit spoedig, en wellicht zelfs tijdens de top van het Portugese voorzitterschap, kunnen bewerkstelligen en wil nogmaals oproepen tot de ontwikkeling van transparante mondkapjes voor ouderen en mensen met gehoorproblemen.

Łukasz Kohut (S&D). – Pani Przewodnicząca! Koleżanki i Koledzy! Noszenie maseczki to od samego początku pandemii rzeczywistość dla większości z nas. Najpierw wybrzydzaliśmy, grymasiliśmy, było niewygodnie. Teraz większość się przyzwyczaiła, a maseczka stała się oczywistością.

Ale dla osób niesłyszących i niedosłyszących, które według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia stanowią ponad 5% całej populacji, maseczka to wyzwanie dodatkowe. Brak możliwości obserwowania twarzy rozmówcy znacznie utrudnia lub nawet uniemożliwia im skuteczną komunikację. Jest także ogromną przeszkodą w porozumiewaniu się na przykład z dziećmi z autyzmem, na co już dawno zwróciли uwagę nauczyciele szkoły specjalnej Royal Woluwe Institute, tutaj w Brukseli.

Rozwiązaniem są tutaj maseczki przezroczyste, o których dziś mówimy. Wciąż niestety zbyt mało dostępne, wciąż niewystarczająco zestandardyzowane.

Nie ulega wątpliwości, że władze publiczne, w tym instytucje unijne, powinny podjąć wszelkie dostępne środki, żeby ten stan rzeczy zmienić. Maseczki przezroczyste muszą być dostępne dla wszystkich, którzy ich potrzebują. Ważna jest tu dostępność nie tylko fizyczna, ale również cenowa.

Dodatkowy element, na który chciałbym zwrócić uwagę, to aspekt ekologiczny. Bardzo często transparentne maseczki można wykonać z materiału wielokrotnego użytku, który nadaje się do recyklingu i daje się łatwo odkażać. To z pewnością jest mocny argument za działaniami na rzecz ich szerokiej dostępności.

Seán Kelly (PPE). – Madam President, many of us have complained about difficulties with communication in the past year. The restrictions imposed due to the COVID-19 pandemic have resulted in many of our daily conversations taking place over video calls. We've all experienced the frustrating frozen images and disjointed audio that can occur.

We must draw attention to the fact that communication has been made especially difficult for people who are deaf or hard of hearing. Masks that are not transparent make it impossible to lip-read. They can also prevent effective communication with children and people with autism who may be more in tune with facial expressions and non-verbal cues.

I applaud the charity and citizen-led initiatives that have distributed transparent masks over the last year. Now it's time for us in the EU and Member States to work together to ensure that transparent masks are safe and protect from the spread of the virus as much as possible. In the US certain models of transparent masks have even been approved for use in operating rooms. The right fit and materials are key, and I would welcome the publication of further guidance within the EU on these points for transparent masks.

Our strategies and policies to combat the virus must take into account the particular issues that face some in our society, and we also need to make sure there is sufficient flexibility, where possible, to accommodate certain groups in stopping the virus that does not completely alienate them or significantly prevent the functioning of everyday tasks. I hope that one day, in the not too distant future, we won't need to wear face masks anymore; until that day comes we need to ensure that transparent masks are effective and available.

A Uachtaráin, go raibh maith agat. Slán.

Adriana Maldonado López (S&D). – Señora presidenta, señora comisaria, sin duda alguna, la crisis de la COVID-19 ha hecho que nuestras necesidades como sociedad cambien. Ha creado nuevas necesidades a nivel colectivo y a nivel individual. Y la mascarilla es, sin duda alguna, una de ellas.

Este nuevo hábito tiene que ser garantía para que todos los ciudadanos del mundo, y sobre todo en este caso, de la Unión Europea, tengamos un acceso igualitario y equitativo a todo tipo de mascarillas.

Porque algo hemos aprendido a lo largo de esta crisis. Durante los primeros meses de la pandemia pudimos ver como entraban en la Unión Europea, a través de nuestras aduanas y de nuestras fronteras, mascarillas que no estaban homologadas, mascarillas que no cumplían con los requisitos que se nos pedían como Unión Europea. Y, por lo tanto, es importante que lancemos un mensaje de unidad para trabajar conjuntamente como Unión Europea a la hora de crear esos criterios de homologación. Es importante porque, si no, cada país va a ir por libre; y el mercado único en el que confiamos, y que es uno de los mayores pilares de la Unión Europea, tenemos que ser capaces, también, de ponerlo en valor con esta homologación de mascarillas.

Y, sobre todo, con la homologación de mascarillas transparentes, que hoy nos tiene aquí ocupados en el Parlamento Europeo. Es una cuestión de igualdad, de equidad para todas aquellas personas que tienen problemas auditivos. Es una cuestión de justicia social que la Unión Europea haga de estas mascarillas un principio básico de su homologación y, por lo tanto, que se cuente con estas mascarillas en el conjunto de la Unión Europea, porque, si solamente algunos países homologan estas mascarillas y otros no, el principio de solidaridad de la Unión Europea se verá totalmente eliminado.

Sunčana Glavak (PPE). – Poštovana predsjedavajuća, u Europskoj uniji više milijuna ljudi ima oštećenje sluha ili vida, a samo primjerice u mojoj zemlji, u Hrvatskoj, više od 13 tisuća građana ima slušne poteškoće. Kao i drugi građani i oni trpe posljedice pandemije kao što su fizička izolacija i socijalna isključenost. Istraživanje Eurobarometra pokazalo je da se 52 % ispitanika s invaliditetom osjeća diskriminirano u posljednjih godinu dana. Jedan od razloga je otežano komuniciranje zbog obveznog nošenja zaštitnih maski koje su postale naša svakodnevica. Cilj prozirnih maski je olakšati komunikaciju čitanjem s usana i gestama lica prije svega za građane koji su gluhi ili imaju oštećen sluh čime im se osigurava pravo na socijalnu izolaciju odnosno da ih ne učinimo socijalno izoliranim ili diskriminiranim i na pravo na pristup informacijama, ako baš želite. No trebamo uzeti u obzir i djecu, osobe s autizmom i neke druge bolesti, primjerice obične maske nekim ljudima zbog njihovih specifičnih bolesti otežavaju komunikaciju ili njihovo nošenje, njihovo stanje još pogoršava. Sve te maske kao i zaštitna oprema moraju biti proizvedene od materijala koji ne smiju štetno

utjecati na zdravlje i sigurnost korisnika i u skladu s važećim zakonskim zahtjevima i standardima. Trenutno ne postoje posebni standardi za proizvodnju prozirnih maski zbog čega je ova rasprava posebno važna. Ocjenjivanjem sukladnosti utvrđuje se ispunjenost bitnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva koji se odnose na proizvode za osobnu upotrebu u Uniji, a prozirne maske ne smiju biti iznimka. One moraju imati oznaku CE da znamo da su zdravstveno ispravne, a jednak tako možemo provjeriti nalaze li se one u bazi podataka Nando. Stoga zaštititi tržiste od proizvoda koji ne udovoljavaju zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima je naš imperativ, a posebno sada u vrijeme pandemije kada je zaštita zdravlja u globalnom fokusu. Također pozdravljam nadolazeću strategiju Europske unije o pravima osoba s invaliditetom za 2021. i 2030., a poboljšanje socijalne i ekonomske situacije kao i cjelovite kvalitete života osoba s invaliditetom važan je cilj. Stoga pomozimo im da se ispravno uključe u život.

Robert Hajšel (S&D). – Pani predsedajúca, vakcína je nateraz určite najúčinnejším prostriedkom, ako dostať pandému koronavírusu a jeho variantov pod skutočnú kontrolu a umožniť našej spoločnosti sa znova otvoriť, a najmä predísť ďalším státišcom obetí na životoch.

Všetci sa zhodneme, že okrem vakcinácie a hľadania účinnej liečby je jediným možným prostriedkom, ako sa chrániť pred koronavírusom, sociálny odstup, dezinfekcia, a najmä nosenie účinných ochranných masiek na tvári, najlepšie respirátorov.

Iné ochranné masky, najmä priehľadné masky, neboli doteraz vo všetkých štátach povolené. Tým ale pod našimi očami došlo k ďalšej diskriminácii, a to takmer k úplnému vylúčeniu zo života ľudí s problémami sluchu, ktorí sa tak dostávajú aj do váznych stavov depresie z nedostatku komunikácie.

Títo ľudia totiž potrebujú vidieť čítať z pier, a preto nosenie priehľadných masiek je veľmi dôležité.

Musíme preto na úrovni Európskej únie urobiť všetko preto, aby sme túto diskrimináciu čím skôr odstránili a umožnili týmto ľuďom beztak postihnutým pandémiou korony zaradiť sa znova do normálneho života.

Európska komisia musí podporiť vývoj, musí takisto podporiť výrobu a nakoniec aj férovú distribúciu týchto priehľadných ochranných masiek vo všetkých štátach Únie. Samozrejme, tieto masky musia zabezpečovať dostatočnú ochranu pred vírusom nielen pre tých, ktorí ju nosia na tvári, ale aj pre tých, ku komu sa títo ľudia prichávajú, a preto homologizácia je naozajstným, by som povedal ochranným a zabezpečujúcim prvkom, aby všetci títo ľudia mohli byť chránení pred touto hnušobou vírusu.

Tomislav Sokol (PPE). – Poštovana predsedavajuća, prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije 5 % svjetske populacije suočeno je s problemom oštećenja sluha. Brojni među njima komuniciraju sa svojim obiteljima i prijateljima putem znakovnog jezika. Dakle, da bi mogli komunicirati s okolinom oni se nužno oslanjaju na mimiku i vidljivost lica. Epidemiološke mјere koje su uvedene zbog suzbijanja pandemije nalažu nošenje zaštitnih maski kojima se prekriva dio lica. Na taj način naši sugrađani s oštećenim sluhom imaju bitno smanjenu mogućnost komunikacije, još su više izloženi socijalnoj isključenosti u ova teška vremena. Kako bismo osvijestili ovaj problem nužno je da promoviramo nošenje transparentnih maski koje su od prozirnog materijala i koje osobama s oštećenim sluhom omogućavaju komuniciranje s okolinom. Nažalost, takve zaštitne maske višestruko su skuplje od klasičnih neprozirnih maski. Stoga pozivam europske institucije i sve države članice ne samo na promoviranje nošenja transparentnih maski već na to da osiguraju dostupnost takvih maski osobama s oštećenim sluhom. Mislim da Europska unija koja ima ovlast podupiranja i nadopunjavanja djelovanja država članica u području javnog zdravlja, financijski treba u tome sudjelovati. Pomoću programa EU za zdravlje, Obzor kao i drugih proračunskih stavki, a naravno i kroz standardizaciju koja je već ovdje spomenuta. Također smatram da se ovim problemom problemom svakako moramo pozabaviti i u novoj Europskoj strategiji za osobe s invaliditetom. I na kraju moramo se posvetiti borbi protiv nepravilnih maski što je izuzetno veliki problem, o čemu sam već više puta govorio kao član Odbora za unutarnje tržiste i zaštitu potrošača. Pokažimo još jednom europsku solidarnost na djelu.

Rosa Estaràs Ferragut (PPE). – Señora presidenta, Julia es una mujer sorda que ha dejado de hacer la compra porque tiene que pedir a la cajera que se quite la mascarilla para poder comunicarse; también ha dejado de ir al médico porque no puede leerle los labios. Este testimonio es compartido también por Haizea, una joven de veintidós años que vive en Eibar y cuyo testimonio es el mismo que el de Julia. Cuenta que no ha podido ir a su médico durante la pandemia porque tenía que pedir cita por teléfono y ahora, con el uso de la mascarilla, no puede leerle los labios. Así, millones de personas en la Unión Europea no pueden comunicarse porque la mascarilla obligatoria impide esa comunicación y es una nueva barrera.

Mascarilla, gel y distancia de seguridad son los tres elementos imprescindibles en esta nueva normalidad. Pero esas mascarillas, que impiden la comunicación a tantas y tantas personas con problemas auditivos y visuales, son un nuevo «barrerismo»: una nueva barrera y una nueva forma de discriminación. Por eso, algunas comunidades autónomas como, por ejemplo, el País Vasco, o algunos países como Francia, han empezado a trabajar en la homologación de unas mascarillas transparentes —como las que hoy nos describía mi compañero Ádám Kósa— para poder reducir el aislamiento social, para poder apreciar el sonido y para que no haya ninguna dificultad en esa comunicación.

Pero lo que solicitamos hoy a la Unión Europea es que no vaya cada uno por libre, sino que se homologuen todas estas mascarillas con una normativa europea que haga que estas mascarillas transparentes tengan material sostenible y que además cumplan la normativa de seguridad. Europa es el continente de la paz, de la no discriminación y de los valores; por lo tanto, es el momento. Estamos a tiempo de conseguir esa no discriminación y, por lo tanto, solicito a la Comisión una homologación de todas estas mascarillas, no solamente para favorecer a las personas con problemas audiovisuales y auditivos, también a todas las personas del espectro autista y a toda la sociedad en su conjunto. Y así haremos que realmente Europa sea el continente de la paz.

Jutta Urpilainen, Member of the Commission. – Madam President, I have to tell you that I am very grateful for this debate. I want to thank you for the important remarks that were made, and at least from my perspective, I have to tell you that I also learned a lot while listening to you.

As I said earlier in my introduction and intervention, the priority for all relevant actors along the supply chain of masks is to ensure that the users can find the products that are first of all safe, that serve the required function, and are adapted to their needs. This is the principle, and this is also the case for transparent face masks covered by the EU legislation on PPE, on medical devices or on GPSD according to their performance and intended use.

So what I can say and tell you today is that the Commission will continue to provide support to all stakeholders by elaborating guidance, enabling the exchange of best practices, and by facilitating the coordination efforts. And concerning the most vulnerable people in society, and especially people with disabilities, I would say that we plan to adopt the EU disability strategy in March. I think that also gives us some ideas on how we are able to ensure an equal society for all of us, but I thank you for this very good and fruitful discussion.

Elnök asszony. – A vitát lezárom.

13. Sytuacja humanitarna w Etiopii (debata)

Elnök asszony. – A következő napirendi pont a Bizottság nyilatkozata az etiópai humanitárius helyzetről (2021/2542(RSP)).

Jutta Urpilainen, Member of the Commission. – Madam President, three months into the conflict in Tigray, the EU is still extremely concerned by the situation in Ethiopia. Ethiopia is an important EU partner in the Horn of Africa, and Ethiopia is one of the few countries with whom the EU has a strategic engagement. Our decision to postpone the disbursement of three budget support payments for a total amount of EUR 88.5 million must be seen in that context where we are asking for an end to hostilities, unhindered humanitarian access and an investigation of reported human rights abuses.

As time passes by, let me be clear, colleagues: the humanitarian situation is getting dangerously critical. The newly-established administration in Tigray stated in mid-January that over 4.5 million people were in need of emergency food assistance, of whom 2.2 million were internally-displaced persons with other basic needs. Most of Tigray is now classified as in crisis in the food security classification, which is one step before famine, and the health system has collapsed in many places. This requires an immediate scale-up of assistance, with large-scale food distributions and provision of primary healthcare services. An increase of additional experienced emergency staff is urgently needed.

On Monday, together with High Representative Borrell and Commissioner Lenarčič, we issued a statement calling for an immediate strengthening of actions. First, two months after the signature of the UN and Government of Ethiopia access agreement, eight actors are still without meaningful access to most of Tigray. We take note of the engagement by the Government of Ethiopia to review urgently requests submitted by humanitarian partners, but more improvement on humanitarian access is needed. Relief actors, including large UN agencies such as the World Food Programme or UNHCR, need to be able to operate directly and not only via or in support of the Ethiopian administration.

Second, the protection of civilians caught in the Tigray conflict is at the heart of our preoccupations, with increasing reports of ethnic violence, casualties and serious violations of human rights, international refugee and humanitarian law, including appalling levels of sexual and gender-based violence. The EU continues supporting refugees, IDPs and host communities through the implementation of programmes financed by the EU trust fund for Africa. And in addition, the EU supports the poorest food-insecure households through the productive safety net programme, with a contribution of EUR 50 million.

The EU has called for the prevention of refoulement and forced return targeting Eritrean refugees. It has underlined that all civilians in search of assistance, safety and security in Tigray should be safe and free to move to other Ethiopian regions or towards neighbouring countries. We are, in that light, very much concerned about the situation at the border with Sudan, and as a result, the EU has been allocating additional funds – EUR 70 million – to the Sudan Family Support Programme to support the government of Sudan hosting Ethiopian refugees.

Last but not least, the Finnish Foreign Minister, Pekka Haavisto, is leading this week a high-level EU-mandated mission to Sudan and Ethiopia, notably to discuss humanitarian access with Ethiopian authorities, and of course we are looking forward to working with him, and of course with this House, to take the recommendations forward.

György Hölvényi, a PPE képviselőcsoport nevében. – Biztos Asszony! Tisztelt Alelnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! A Tigray szövetségi államban november óta tartó fegyveres konfliktus több mint két és félmillió ember létbiztonságát fenyegeti, ahogy azt Biztos asszony is említette. Le kell szögeznünk: dacára a humanitárius szervezetek, mint az ENSZ humanitárius koordinációs irodája, az OCHA követeléseinek, a humanitárius hozzáférés kérdése az elmúlt hónapokban alig változott. A legújabb értesülések szerint nagyszámú NGO térhetett vissza a régióba. Ezt a reménykeltő hírt egyelőre még több forrásból meg kell erősíteni. Mivel a telekommunikációs kapcsolat és a humanitárius hozzáférés a Tigray régióban még mindig korlátozott, csak személyes beszámolókra támaszkodhatunk.

2019 novemberében tényfeltáró látogatást tehettem a régióba és eljutottam a mostani események központjában álló Akiszúmba, Shirebe és a Mai Aini táborba is. Ekkor volt alkalmam személyesen is felmérni a tartományban élő eritreai és belső menekültek, úgynevezett IDP-k kiszolgáltatott helyzetét. Az északi Tigray szövetségi államban a lakosság jelenleg nem jut elektromos áramhoz és üzemanyaghoz. Emellett, ahogy Biztos asszony is említette, égető problémát jelent az élelmiszerhiány és az ENSZ adatai szerint eddig kétnyolc millió ember vált belső menekültté.

Abij miniszterelnök urat, akit több mint egy éve tüntettek ki a béke Nobel-díjjal az eritreai háború lezárásaért. A Tigray régióban vezetett hadjárat sajnálatos módon veszélyezteti az etiópiai miniszterelnök által elérni kívánt stabilitást. Ami a fentiekből is látszik: az észak-etiópiai krízis nemcsak helyi probléma. Az ottani konfliktus az egész térség stabilitását is fenyegeti. Eddig több mint 60 000 menekült érkezett Szudánba. Mihamarabb lehetővé kell tenni, hogy a segélyszervezetek felmérhessék a valós helyzetet Tigray régióban. Haladéktalanul le kell zárni a fegyveres konfliktust, különben a válság kiszélesedik, újabb menekülthullámot indíthat el Európa felé.

Maria Arena, au nom du groupe S&D. – Madame la Présidente, Madame la Commissaire, sur fond de tensions politiques entre le gouvernement de M. Abiy Ahmed et le TPLF qui, rappelons-le, a dominé la scène politique en Éthiopie durant des décennies et qui a été lui aussi responsable de nombreuses violations graves des droits de l'homme, se joue un drame humanitaire, vous l'avez dit, Madame la Commissaire.

Le tout récent rapport de Human Rights Watch est accablant. Comment le gouvernement de M. Abiy Ahmed peut-il justifier ces opérations militaires qui plongent des milliers de civils dans le désarroi? Des destructions massives d'habitations, d'infrastructures publiques comme les écoles ou les hôpitaux, des lockdowns complets avec interdiction d'accès physique mais aussi avec la fermeture d'internet... Des milliers de personnes ont dû fuir le pays pour se réfugier dans le pays voisin, le Soudan afin d'éviter les attaques, d'autres sont déplacées internes et, dans le pire des cas, des familles sont bloquées sans accès à la nourriture, à l'eau et aux médicaments.

Vous l'avez dit, Madame la Commissaire, l'accès de l'urgence humanitaire est important. Cela est urgent, mais c'est aussi le cas pour le respect des lois, car les lois qui s'appliquent aux conflits armés au Tigré interdisent toute attaque qui cible les civils ou les structures civiles, toute attaque non discriminée et toute attaque qui cause plus de dommages sur les populations civiles que les gains militaires attendus. Tout individu qui commet délibérément de sérieuses violations à ces lois de guerre est responsable de crimes de guerre et devra comparaître devant la justice. C'est un message qu'il est important aussi de donner à M. Abiy Ahmed du gouvernement éthiopien.

Jan-Christoph Oetjen, on behalf of the Renew Group. – Madam President, what we are seeing unfold in Tigray is a terrible humanitarian crisis. The numbers are staggering.

There are 4.5 million persons in need of humanitarian assistance, ten thousands are at severe risk of starvation, hundreds of thousands of refugees are caught in the crossfire. Fifty-eight thousand refugees have fled to nearby Sudan, and there are reports of atrocities against thousands of civilians. After three months, Ethiopia ended its military operation but the aftershock will be felt for years to come, and not only in Ethiopia.

Already before the military skirmish, Tigray was a host region to hundreds of thousands of refugees, spread over four camps, with millions who were already in need of humanitarian assistance, as already mentioned by the Commissioner, and this conflict has only exacerbated the situation.

Already before the military skirmish, the Horn of Africa was known as a delicate region, now this conflict risks spilling over into neighbouring countries and destabilising the entire region. The exact numbers of those in humanitarian need remain difficult to predict, because promises to restore communications have not been fully met. Humanitarian aid workers and organisations are still denied access to Tigray, cutting off millions from aid. Unverified reports of atrocities and impunity are rampant, and there are conflict reports of foreign interference by Eritrean troops.

Action is needed immediately. Now that millions more require humanitarian assistance, the international community and the federal government must urgently find a peaceful end to this conflict and step up their commitment to the responsibility to protect the most vulnerable.

Signing of the Memorandum of Understanding with the United Nations by Prime Minister Abiy was an important first step but, however, key humanitarian aid organisations are still being barred from entering the region, especially in areas of conflict. And I reiterate what has been just said by the Commissioner: they have to access those people in order to help directly and not only through the Ethiopian authorities. It's exactly in these regions that humanitarian aid is needed the most.

The federal government must now stick to its commitments. First, accelerate creating unconditional and unhindered access for humanitarian aid workers. Second, establish secure humanitarian corridors. And thirdly, work with humanitarian aid organisations to establish a clear estimate of who is in need of aid.

I think that the decision of the Commission to allocate EUR 70 million to the Sudanese Government is a good decision because this helps in this difficult situation. But I agree with the Commissioner that more improvement is needed.

Meine Damen und Herren, die Lage in Äthiopien spitzt sich zu, und ich glaube, dass jetzt der Zeitpunkt gekommen ist, dass wir die äthiopische Regierung aufrufen, dass wir den Hilfsorganisationen direkten Zugang in der Region geben. Denn die Menschen dort in der Region können nicht alleine von der äthiopischen Regierung unterstützt werden, sondern sie brauchen die internationale Hilfe, die Hilfe der Gemeinschaft.

Ich bin stolz darauf, dass die Europäische Union hier nicht nur eine starke Sprache verwendet, sondern an dieser Stelle auch Geld in die Hand nimmt, um zu helfen. Ich glaube, dass diese Hilfe angebracht ist, denn wir haben schon viel zu lange zugesehen und die äthiopische Regierung machen lassen.

Es ist jetzt Zeit, nicht länger nur zuzusehen, sondern eine klare Sprache im Dialog anzuschlagen und dafür zu sorgen, dass die humanitäre Krise sich nicht weiter ausbreitet, sondern eingedämmt werden kann.

Catherine Griset, au nom du groupe ID. – Madame le Président, Madame le Commissaire, l'Éthiopie fait de nouveau l'actualité avec la sécession du Tigré et se trouve peut-être à la veille d'un éclatement.

Il faut tout faire pour éviter qu'à un drame humanitaire s'ajoute un drame migratoire car on le sait, parmi les nombreuses routes migratoires africaines, il y en a une qui passe par l'Éthiopie, qui traverse la Libye pour ensuite atteindre l'Europe. Elle concerne non seulement des Éthiopiens, mais aussi tous les peuples de la Corne de l'Afrique. Toute déstabilisation risquerait d'entraîner des répercussions jusque sur notre continent par des déplacements massifs de population.

L'Éthiopie est la clé de voûte de l'équilibre régional, un maillon essentiel dans cette région très sensible où les conflits s'additionnent: lutte entre les deux Soudans, guerre ethnique au Soudan du Sud, dictature en Érythrée, anarchie somalienne et nombreux massacres commis par les islamistes, notamment les chebabs, sans oublier la question des eaux du Nil qui empoisonne gravement les relations avec l'Égypte.

S'il faut s'abstenir de prendre parti dans cette guerre et de s'ingérer dans les affaires internes du pays, nous devons œuvrer pour la stabilité dans la région, en offrant nos moyens humanitaires et diplomatiques, notamment en faveur des déplacés. Il faut saluer le grand pas franchi il y a deux ans, lorsque l'Éthiopie a mis fin au conflit avec l'Érythrée.

Si l'État central n'arrive pas à maintenir un minimum de cohésion entre la mosaïque de peuples qui le composent, ce pays éclatera comme ce fut le cas pour la Yougoslavie. Au-delà, l'Europe doit suivre d'un œil vigilant les bouleversements géopolitiques en cours du Mozambique à Suez et défendre ses intérêts face aux pressions des acteurs régionaux et internationaux.

Pierrette Herzberger-Fofana, au nom du groupe Verts/ALE. – Madame la Présidente, Madame la Commissaire, chers collègues, depuis la fin de l'année passée, nous avons observé avec inquiétude la situation politique et sociale en Éthiopie, mais je voudrais que nous prenions un moment de réflexion pour nous éloigner des confrontations récentes afin de les replacer dans le contexte plus large, c'est-à-dire dans une période de conflit permanent et très chargée sur le plan historique.

Bien sûr, le gouvernement éthiopien doit prendre sa part de responsabilité en ce qui concerne la situation actuelle du pays, cependant nous nous souvenons aussi que l'Union européenne s'était engagée à soutenir ce gouvernement, qui avait promis d'introduire des réformes, de ne pas se baser uniquement sur les ethnies et de tenir compte de la dimension du genre.

Ici, au Parlement européen, il y a quelques années, nous avons encore dénoncé les exactions et incidents en matière de violation des droits humains du parti du Front de libération du peuple du Tigré qui était au pouvoir en Éthiopie de 1991 à 2018.

L'Éthiopie est un partenaire important pour l'Union européenne et joue un rôle majeur dans la région. L'Union européenne peut jouer un rôle positif et par la même occasion non paternaliste en tant que partenaire de l'Éthiopie, mais avons-nous eu recours à tous les instruments possibles pour rétablir la paix dans cette région? La Commission a décidé de suspendre ou plutôt de reporter l'aide budgétaire à l'Éthiopie, sur la base des événements dans la région du Tigré. Pourquoi ne pas avoir invoqué l'article 96 de l'accord de Cotonou, qui prévoit une procédure claire en cas de violation des droits humains avant d'envisager une quelconque mesure à l'encontre de l'Éthiopie? Et sur quelle base juridique se fonde alors cette décision de suspendre l'aide qui s'apparente ainsi à une sanction contre le gouvernement éthiopien?

Nous avons tout intérêt à développer une nouvelle sensibilité face à la complexité de ce conflit afin d'améliorer la situation des personnes les plus vulnérables, les réfugiés, les femmes, les enfants et tout autre groupe de personnes victimes de ce conflit. Ce n'est qu'à ce prix que l'action humanitaire de l'Union européenne aura un effet positif durable et approprié.

Assita Kanko, on behalf of the ECR Group. – Madam President, the ECR Group strongly condemns the violence in Tigray. We support international calls for swift and unconditional access to the whole region for humanitarian aid, independent human rights monitors and the media. The vast majority of the six million inhabitants of Tigray have been without adequate food, water and medicine for weeks. Two million civilians are reported to have been driven from their homes. In the north, the harvest is said to have been burned. Elsewhere farmers have abandoned their fields. It seems that the Ethiopian government is deliberately withholding food in order to starve people. Central and east Tigray are on the brink of famine. Recent promises of humanitarian access have been insufficient and uncertain. There are continued reports of violations of international humanitarian law, such as the deliberate shelling of civilian targets, extrajudicial executions and widespread looting. It's also reported that sexual violence is a weapon of war in this conflict.

The offensive by the Ethiopian Government army against Tigray has rekindled the old conflict with Sudan over the al-Fashqa border region and Eritrean troops are also said to be active in Tigray. It should not be forgotten that repression by the federal government is also taking place elsewhere in the country, such as Oromia, Ethiopia's largest state. The European Union, together with other international partners, must play their part to help end this conflict and reform the Ethiopian state, something supported by its many diverse populations. The Ethiopian prime minister should not only give his Nobel Prize back but also return his country to the principles of peace and democracy.

VORSITZ: RAINER WIELAND

Vizepräsident

Mick Wallace, on behalf of The Left Group. – Mr President, I lost my best friend, Pat Whitty, five years ago today. I still miss him. People in Tigray have been losing whole families in these past few months because of the war crimes of Ethiopia's unelected Prime Minister, Abiy Ahmed, and the government is doing all it can to hide the truth.

The Ethiopian Ambassador to the EU, Hirut Zemene, came to our Committee on Foreign Affairs two weeks ago. A lot of what she had to say was a work of fiction. She said that they were restoring the law and order situation. She said that the operation – as you might be aware, she said – had been concluded within three weeks. This is not true. After 13 weeks, fighting continues. She said that the Ethiopian Government was focused on delivering much anticipated humanitarian assistance. Not true. The Ethiopian Government has done everything in its power to prevent humanitarian aid reaching the people of Tigray. Aid agencies have been badly frustrated. She said that the Abiy Ahmed government tried its best to take on board the TPLF leadership. Not true. As soon as Abiy Ahmed became Prime Minister, he set out to isolate the TPLF and the people of Tigray. He dissolved the ruling coalition of which the TPLF was part. Now he has expelled 17 000 Tigray soldiers from the Ethiopian army and Ethiopian Airlines has fired all its workers from Tigray.

If Abiy Ahmed's government had any interest in the truth, it would allow independent UN-led investigations in Tigray and give access to independent media. In total violation of international law, Eritrean troops are in Tigray, committing unspeakable atrocities, murdering civilians, looting, destroying public property, factories, hospitals and religious sites. And still Abiy Ahmed denies the presence of Eritrean troops in Tigray. His peace deal with Isayas Afewerki, Eritrea's President, looks more like a war deal now, a vengeful marriage of convenience against the people of Tigray.

A government accused of committing war crimes in Tigray, using hunger as a weapon, and one that continues to blatantly lie about the involvement of Eritrean troops in Tigray cannot be trusted to deliver relief to Tigray. A government that deliberately burnt fields of crops in Tigray cannot be trusted with delivering food aid. A government that causes suffering and deaths on its own citizens in a treacherous partnership with Eritrea's President, a ruthless dictator, cannot be trusted with ending the suffering of Tigray.

Sadly, too many of the world's powers are content to ignore the slaughter taking place in Tigray. The Americans, the Russians, Saudi, UAE and others are still happy to do deals with this war criminal, Abiy Ahmed, as they scheme to plunder Ethiopia with his help. If Europe stands for anything, let's see some real effort and put an end to the persecution of the people of Tigray, and let's see Abiy Ahmed and Afewerki held to account in the International Criminal Court. Our silence is causing the deaths of hundreds of thousands.

Fabio Massimo Castaldo (NI). – Signor Presidente, onorevoli colleghi, signora Commissaria, in seguito all'insurrezione nella regione del Tigrè, il numero di persone che necessita di aiuti umanitari per sopravvivere è passato da 1,8 a 2,5 milioni. Se a questo aggiungiamo il crescente impatto della carestia, anche a causa dell'invasione di locuste, appare drammaticamente evidente come per far fronte a tale emergenza serva incrementare gli sforzi della comunità internazionale.

Saluto con favore gli importanti segnali di apertura di Addis Abeba scaturiti dai recenti incontri tra alti funzionari dell'ONU e le autorità nazionali, poi sfociati nel dispiegamento di 24 operatori umanitari sul campo. Questi sforzi congiunti noi dobbiamo incoraggiarli con forza. Sono fondamentali se vogliamo pervenire a un'efficace gestione dell'emergenza prima che sia troppo tardi.

È un contesto complesso. L'Etiopia negli ultimi anni ha imboccato un percorso di riforme, è stata artefice anche di un accordo di pace impensabile. Serve tutta la nostra pressione, prima che la situazione degeneri, per far comprendere che questo sforzo a questo lavoro non possono essere vanificati ora.

Norbert Neuser (S&D). – Herr Präsident! Frau Kommissarin! Liebe Kolleginnen und Kollegen! Wir haben jetzt seit drei Monaten Krieg in Äthiopien, Bürgerkrieg in Tigray.

Entgegen der Behauptung der Zentralregierung aus Addis Abeba von Ende November dieses Jahres ist der Krieg nicht beendet. Er ist weder gewonnen noch befriedet. Es ist eine einzige humanitäre Katastrophe, die die Weltöffentlichkeit fassungslos zur Kenntnis nehmen muss.

Das Gesundheitssystem ist am Ende. Mehr und mehr Menschen in Tigray sind auf humanitäre Hilfe angewiesen. Das Internationale Rote Kreuz spricht von achtzig Prozent der Bevölkerung.

Ein Bürgerkrieg, der die humanitäre Krise verschärft hat – wobei diese Krise als Kriegsmittel in Kauf genommen wird. Eine Regierung unter Abiy, die für ihre außenpolitische Versöhnung mit Eritrea zu Recht den Friedensnobelpreis bekam, jetzt aber Versöhnung im eigenen Land mit Füßen tritt.

Wir haben als EU eine klare Position: *Budget support* bleibt eingefroren, solange humanitäre Hilfe im Land nicht ankommt, solange internationale Medien nicht zugelassen werden.

Wir fordern, dass uneingeschränkter Zugang der Hilfsorganisationen zu Tigray gewährleistet wird, dass das Schicksal der zwanzigtausend Geflüchteten aus Eritrea aufgeklärt wird, dass die Truppen aus Eritrea zurückgezogen werden. Und auch, dass die Führer von Hilfsorganisationen in Tigray, wie zum Beispiel der Direktor von REST, die seit vier Wochen verhaftet sind, freigelassen werden. Dies wäre ein Zeichen von Versöhnung. Auf Versöhnung zu setzen ist keine Schwäche.

Erik Marquardt (Verts/ALE). – Herr Präsident! Die Lage ist wirklich schwer auszuhalten. Wenn man sich das anschaut: Fünf Millionen Menschen leben in der Region Tigray. Inzwischen sind viereinhalb Millionen Menschen auf Hilfe angewiesen, und große Teile der Region befinden sich am Rande der Hungersnot. Seit November 2020 sind in der Region über 52 000 Zivilistinnen und Zivilisten ums Leben gekommen, und es gibt Berichte über Kriegsverbrechen.

Viele der eritreischen Geflüchteten in der Region, die in Lagern untergebracht sind, sind vor dem unbefristeten Nationaldienst in Eritrea geflohen. Es ist eine grausame Praxis, die laut Vereinten Nationen ein Verbrechen gegen die Menschlichkeit darstellt. Nun sind zwei Flüchtlingslager vollkommen zerstört worden, das bestätigen auch Satellitenbilder. Die Vereinten Nationen haben keinen Zugang zu diesen Lagern, und immer noch ist unaufgeklärt: Wo sind die 20 000 Menschen, die dort verschwunden sind?

Es ist richtig, dass die Europäische Union in der Region vermittelt.

Es stellen sich viele Fragen. Wir brauchen unabhängige Aufklärung über die Frage: Welche Rolle spielt Eritrea in der Region? Gab es das Angebot des Ministerpräsidenten Abiy an Eritrea, Geld dafür zu bezahlen, dass Zwangsrekrutierte dort im Krieg dann vielleicht sogar Verbrechen begehen? Wer ist für diese Verbrechen verantwortlich? Wie können die Verantwortlichen zur Rechenschaft gezogen werden? Wie kann man sicherstellen, dass humanitäre Hilfe vor Ort ankommt und Medienvertreter auch Zugang bekommen?

Diese Fragen sind wichtig. Aber wenn die Vermittlung der Europäischen Union, der Europäischen Kommission erfolgreich sein soll, dann brauchen wir auch ein koordiniertes Vorgehen mit den Mitgliedstaaten. Es wäre schwer auszuhalten, wenn auf der einen Seite die Europäische Kommission Maßnahmen ergreift, die dann von Mitgliedstaaten, zum Beispiel Deutschland, unterlaufen werden.

Deswegen ist wichtig, dass wir dort nicht nur mit der Kommission, sondern auch mit dem Rat, auch unter Führung der Ratspräsidentschaft, ein gemeinsames Vorgehen beschließen und schnell eine Verbesserung in der Situation vor Ort erreichen können.

Ryszard Czarnecki (ECR). – Panie Przewodniczący! Etiopia jest krajem dla nas szczególnym. To pierwszy chrześcijański kraj Afryki. To kraj, o którym pisał Ryszard Kapuściński tłumaczony na wiele języków. To wreszcie kraj, który był przez pewien czas kolonią włoską, kraj o długiej i dumnej historii.

Myszę, że nie ma się co dziwić, że interesujemy się tym, co dzieje się w Etiopii, tym, co dzieje się na północy tego kraju, kraju bądź co bądź już innego terytorialnie niż kiedyś, bo przecież powstało państwo Erytrea. Państwo to interweniuje w tej chwili w czasie tego konfliktu, interweniuje i tłumi rebelię na północy kraju, a nawet, jak słyszymy, wojska tego kraju tam pozostają. Myszę, że nasz głos w obronie tych uchodźców, w obronie tych, którzy są zabijani, eksterminowani, jest bardzo ważny.

Evin Incir (S&D). – Mr President, over three months have passed since the central government in Ethiopia aggressively marched into Tigray, and the people in Tigray have suffered tremendously since then.

It is a shame that Prime Minister Abiy Ahmed, who received the Nobel Peace Prize, acts in total contradiction with the spirit of the Peace Prize. He's not worthy of the prize when he seems to not even be able to spell 'peace'. Instead his actions have led to a humanitarian catastrophe in Tigray, and information on what is really going on in the region still remains shut down to a big extent.

A couple of weeks ago, we also got alarming information of sexual violence against women and girls being used as a tool of war. That is a war crime. The EU and all Member States must cut all kinds of support that goes through the Ethiopian central government, channel it only through other actors so it reaches the people, and increase the humanitarian support to the Tigray region, and we must start acting in defence of all women and girls that are having their lives destroyed. An EU feminist policy is more important now than ever.

Katrin Langensiepen (Verts/ALE). – Herr Präsident, sehr geehrte Kolleginnen und Kollegen! Unterschiedlicher könnten die Sichtweisen auf diesen dramatischen Konflikt wohl kaum sein.

Die EU, das UNHCR und das Rote Kreuz richten mahnende Worte an die äthiopische Regierung und bieten Unterstützung für die vier Millionen Bedürftigen an. Die Äußerungen der EU werden als realitätsfremd abgetan und es wird auf eigene Anstrengungen hingewiesen, der humanitären Lage gerecht zu werden. Das wirkt grotesk – wenn nicht zynisch – mit Blick auf die Betroffenen. Denn die Kriegshandlungen in der Region Tigray sind immer noch nicht gestoppt. Schätzungen gehen von bis zu 60 000 Geflüchteten aus, die im Nachbarland Sudan Schutz suchen.

Ganz aktuell wurden zwei Geflüchtetenlager im Norden Tigrays geschlossen. Die eritreischen Geflüchteten waren dort nicht mehr sicher. Deshalb brauchen wir ein Ende der Kampfhandlungen und damit Sicherheit für die Menschen und einen umgehenden und vollständigen humanitären Zugang in die Region.

Eine weitere bedrohliche Komponente dieses Konflikts sind die sicherheitspolitischen Konsequenzen für das Horn von Afrika insgesamt. Premier Abiy Ahmed betrachtet diesen Konflikt scheinbar aber immer noch als beherrschbar und als rein innerstaatliche Angelegenheit. Dabei wird die Lage immer komplexer. Eritreische Truppen kämpfen in der Region Tigray – dies wohl mit Zustimmung der äthiopischen Regierung, aber scheinbar kaum unter deren Kontrolle. Es gibt Stimmen, die eine mögliche Besatzung Tigrays für möglich halten. Dies hätte unabsehbare Konsequenzen für den Staat Äthiopien als solchen.

Die EU-Forderung, dass Eritrea sich aus diesem Konflikt zurückzieht, bleibt essenziell. Zugleich wachsen die Spannungen zwischen dem Sudan und Äthiopien, Grenzstreitigkeiten flammen wieder auf, erste militärische Zusammenstöße fordern Todesopfer. Das kann nicht der Weg in die Zukunft sein.

Die Europäische Union muss alle Anstrengungen unternehmen, um den Zufluss von Waffen und Kriegsgerät zu minimieren und zu stoppen und hier zu vermitteln. Fallen der fragile Sudan und ein zunehmend destabilisiertes Äthiopien kriegerisch aufeinander, wären die Anstrengungen und Erfolge der letzten Jahre umgehend zunichtegemacht. Das liegt weder im Interesse der Menschen vor Ort noch Europas, denn Afrika und die EU hatten gemeinsam mehr vor.

Jadwiga Wiśniewska (ECR). – Panie Przewodniczący! Pani Komisarz! Szanowni Państwo! Sytuacja w Etiopii jest bardzo poważna. Skutki działań militarnych są przerażające. Etiopia wymaga pilnej pomocy humanitarnej. Uważam, że dobrze, że w obecnych warunkach, w obecnej sytuacji w Etiopii unijne wsparcie budżetowe zostało zawieszane. Nie mieliśmy innego wyjścia. Ale zawieszenie tego wsparcia nie może ograniczyć programów humanitarnych. Dlatego też musimy zrobić wszystko, żeby pomoc humanitarna docierała do Etiopii, ponieważ mamy do czynienia z katastrofą głodową.

Chciałabym również zwrócić uwagę na bardzo ważny problem wykorzystywania kobiet, sytuacji kobiet w konfliktach zbrojnych. Ta sytuacja kobiet w Etiopii jest szczególnie przerażająca. Zwrócić również uwagę na sytuację dzieci, które pozbawione są edukacji, żywności, opieki zdrowotnej. Etiopia pilnie potrzebuje naszego humanitarnego wsparcia.

Mónica Silvana González (S&D). – Señor presidente, señorías, señora comisaria, somos los mayores donantes de ayuda humanitaria. Somos el actor con más poder, pero con responsabilidad para atender esta crisis en Tigray.

Cuando pedimos desde el Parlamento más presupuesto para ayuda humanitaria es precisamente para proteger a las víctimas de estos conflictos que se suman al hambre y al cambio climático. Nunca hemos renunciado a cumplir con un mandato humanitario. Etiopía no puede ser la excepción.

Apoyamos la suspensión de la cooperación para presionar, pero busquemos vías de negociación para que la ayuda llegue a quienes lo necesitan. Agradecemos los esfuerzos hechos por la Unión Europea para ampliar el acceso a la ayuda humanitaria. Conocemos las limitaciones si el Gobierno etíope dificulta el trabajo a las agencias de las Naciones Unidas, a las ONG y a los periodistas. Pedimos que la prioridad para la diplomacia europea y para la Unión Africana sea garantizar el acceso humanitario con imparcialidad, humanidad, neutralidad e independencia. Ya han pasado tres meses sin acceso. Hay nueve millones de personas, de los cuales tres ya vivían de la ayuda internacional.

Adam Bielan (ECR). – Mr President, we cannot continue to ignore the humanitarian crisis and the blatant violation of fundamental rights currently happening in Ethiopia, our partner in the African Union.

I note with great concern reports of the limitation on humanitarian access to Tigray that will lead to hundreds of thousands of people starving to death, Eritrean soldiers forcibly returning refugees from Tigray, and killings on political, ethничес and religious grounds in Ethiopia.

So today, we call on all parties involved in the conflict to respect human rights and refrain from further violence. Effective protection of refugees, including preventing any act of coerced return targeting Eritrean refugees, needs to be ensured. This ongoing conflict will worsen ethnic tensions throughout the country and poses a security threat to the entire Horn of Africa region. The EU and the other relevant external action bodies must urgently address human rights concerns and imminent starvation threats, both bilaterally with Ethiopia and through multilateral platforms.

Patryk Jaki (ECR). – Panie Przewodniczący! Jako jednego z inicjatorów tej debaty szczególnie zmartwiła mnie informacja dotycząca morderstwa chrześcijan w regionie właśnie Tigray. Około 750 osób miało być uwięzionych w kościele i zamordowanych. Tu jest pytanie do pani komisarz: jaką mamy wiedzę na temat tej sytuacji i co zamierzacie z tym zrobić? Szczególnie w kontekście w ogóle chrystianofobii chciałbym wykorzystać ten moment, żeby zapytać o chrystianofobię, dlatego że według indeksu prześladowań chrześcijanie są najbardziej prześladowaną grupą religijną na świecie. W 2020 roku wzrosła liczba prześladowanych chrześcijan do ponad 300 milionów. O połowę zwiększyła się liczba ataków na kościoły i budynki sakralne do prawie 10 tysięcy. Ponad 4,5 tysiąca chrześcijan zamordowano i ta liczba znów się zwiększyła. Co macie zamiar zrobić z szerzącą się chrystianofobią i jakie środki podejmiecie? To pytanie do Komisji.

Elżbieta Kruk (ECR). – Panie Przewodniczący! Z trawionej od kilku miesięcy wojną domową Etiopii docierają niepokojące sygnały o poważnych naruszeniach praw człowieka.

Ograniczony dostęp organizacji humanitarnych budzi coraz większe obawy co do sytuacji ludności cywilnej.

Brytyjski tygodnik „Church Times” doniósł o masakrze chrześcijan, w której miało zginąć co najmniej 750 osób. Do zbrodni miało dojść w Aksum w prowincji Tigray przed świątynią należącą do Etiopskiego Kościoła Ortodoksyjnego, a sprawcą były etiopskie wojska rządowe i amharska milicja. Gdyby informacje te się potwierdziły, mielibyśmy do czynienia ze zbrodnią wojenną czy też ludobójstwem, a takich zdarzeń do tej pory w Etiopii nie notowaliśmy. Co więcej, to sprzeczne z wielowiekową etiopską tradycją tolerancji dla różnych grup religijnych i etnicznych.

W związku z tym pytam: czy Komisja Europejska sprawdziła te informacje? Czy podjęto działania zmierzające do wyjaśnienia okoliczności tej tragedii? Czy Komisja domagała się dopuszczenia do regionu niezależnych obserwatorów i dziennikarzy? I w końcu, jakie działania podjęła Komisja, by doprowadzić do deeskalacji konfliktu i rozwiązania go środkami dyplomatycznymi?

Jutta Urpilainen, Member of the Commission. – Mr President, I would like to thank honourable Members for this discussion and debate. From my perspective, the message from this House is loud and clear: the world cannot turn a blind eye to the traumatic events in Ethiopia. I also want to remind you that the EU has not been silent and we have taken many actions.

Firstly, as I already told you in my introduction, we decided to postpone the disbursement of three budget support payments. The total amount of that is EUR 88.5 million. Secondly, as I described, we have supported the refugees, internally displaced persons (IDPs) and host communities through the implementation of our programmes. In addition to that, we have also created the Productive Safety Net Programme (PSNP), which amounts to EUR 50 million, in order to support the poorest food insecure households, and, as I told you, we also decided to give additional support to Sudan and the Sudanese Government because at the moment they are hosting a huge number of Ethiopian refugees.

Fourthly, of course, we believe, in political dialogue. We are politicians. We understand that, even though we have different opinions and disagreements, we need to have a dialogue. That's why we mandated the Foreign Minister of Finland, Pekka Haavisto, to make a mission to Ethiopia and have a dialogue with Prime Minister Abiy Ahmed, but also with the Government.

Some MEPs asked for concrete examples of what the EU is doing to help. Just to give you a couple of those examples, the EU-funded humanitarian action in Ethiopia focuses on addressing the most urgent humanitarian needs. Last year, in 2020, the EU provided over EUR 63 million to humanitarian projects in Ethiopia, including EUR 18.18 million for the Tigray crisis and its spillover effects in other regions of Ethiopia, as well as EUR 6 million in additional funding for the Ethiopian refugees in Sudan. With the additional funding allocated for the Tigray crisis, the Commission's humanitarian partners – the United Nations, NGOs and the Red Cross for instance – are notably enhancing their emergency response capacity with the focus on health, shelter and non-food items, the nutrition and protection sectors, and particular attention is given to IDPs and Eritrean refugees. In parallel, the EU is monitoring – and this is the important part – very closely the situation, notably through the humanitarian aid partners and through a dedicated field mission, and another mission will be conducted with Denmark, Sweden and the Czech Republic at the technical level this week. So, since the start of the conflict, the EU has been at the forefront of humanitarian advocacy and has been praised for its principled stance on the Tigray crisis.

Well, what shall we do now? The EU will definitely continue to act on its concerns by calling for an end to the conflict. That's the most important thing: to end the conflict. We are also pushing for access for humanitarian actors to be guaranteed. We are protecting refugees and internally displaced persons and supporting the work of the Ethiopian Human Rights Commission in its investigations into allegations of violence and abuses of human rights and violations of international law.

My last point is – and I think this was also mentioned by some of the MEPs – that of course, if we want to leverage, we need to be able to work as a team. We need to be able to act as a team. This of course means that we need to be able to work together – the Commission, the Parliament, but also the Council and the Member States. And that's not enough. We also need to engage with the international community, for instance with Switzerland, the United Kingdom and the new US administration, and with other international organisations, and convey a message of unity and the importance of engaging urgently in an inclusive dialogue with the Ethiopian Government.

Der Präsident. – Die Aussprache ist geschlossen.

Schriftliche Erklärungen (Artikel 171)

Estrella Durá Ferrandis (S&D), por escrito. – Tras tres meses en los que no se permite el acceso a la ayuda humanitaria para atender a las víctimas del conflicto en la región etíope de Tigray, apoyamos que la Unión Europea suspenda el paquete de cooperación previsto para el Gobierno de Etiopía. Sin embargo, debemos continuar buscando vías para que la ayuda llegue a quien más lo necesita.

En esta región de 7 millones de personas, ya había 3 millones que dependían de la ayuda internacional antes del conflicto. El número de desplazados y refugiados es de difícil cálculo, pues el Gobierno etíope impide el acceso de periodistas, agencias de las Naciones Unidas y ONG. La situación es tremadamente grave, con abusos de todo tipo, incluso sexuales a niñas y niños. Hay que prepararse para una hambruna sin precedentes y la posible desestabilización de todo el Cuerno de África.

Pedimos que la prioridad para la diplomacia europea y la Unión Africana sea garantizar el acceso humanitario, con imparcialidad, humanidad, neutralidad e independencia.

Cuando desde el Parlamento Europeo pedimos más presupuesto para ayuda humanitaria es, precisamente, para proteger a las víctimas de estos conflictos, del hambre y del cambio climático.

Iratxe García Pérez (S&D), por escrito. – Tras tres meses en los que no se permite el acceso a la ayuda humanitaria para atender a las víctimas del conflicto en la región etíope de Tigray, apoyamos que la Unión Europea suspenda el paquete de cooperación previsto para el Gobierno de Etiopía. Sin embargo, debemos continuar buscando vías para que la ayuda llegue a quien más lo necesita.

En esta región de 7 millones de personas, ya había 3 millones que dependían de la ayuda internacional antes del conflicto. El número de desplazados y refugiados es de difícil cálculo, pues el Gobierno etíope impide el acceso de periodistas, agencias de las Naciones Unidas y ONG. La situación es tremadamente grave, con abusos de todo tipo, incluso sexuales a niñas y niños. Hay que prepararse para una hambruna sin precedentes y la posible desestabilización de todo el Cuerno de África.

Pedimos que la prioridad para la diplomacia europea y la Unión Africana sea garantizar el acceso humanitario, con imparcialidad, humanidad, neutralidad e independencia.

Cuando desde el Parlamento Europeo pedimos más presupuesto para ayuda humanitaria es, precisamente, para proteger a las víctimas de estos conflictos, del hambre y del cambio climático.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), na piśmie. – Wojna to tragedia, która największe piętno odciska na najsłabszych. Jeżeli dotyczy afrykański kraj borykający się z biedą i rozwarstwieniem społecznym, skutki humanitarne są katastrofalne.

Przed wybuchem konfliktu 45% dzieci w Etiopii umierało z głodu przed osiągnięciem 5 roku życia. Jedna na trzy kobiety padała ofiarą przemocy fizycznej, psychologicznej i seksualnej, a 65% z nich doświadczyło okaleczenia żeńskich narządów płciowych. Docierają do nas informacje o niewyobrażalnej przemocy seksualnej w Etiopii. Ludzie są zmuszani do gwałtów na członkach własnych rodzin, kobiety wykorzystywane przez wojsko do świadczenia usług seksualnych w zamian za żywność. Brak pomocy medycznej i leków sprawia, że sytuacja jest tragiczna.

Niestety nie lepiej jest w obozach dla uchodźców, gdzie przesiedlono głównie kobiety i dzieci. Tam również słyszać o setkach przypadków przemocy seksualnej. Dlatego natychmiastowej pomocy medycznej powinny towarzyszyć środki ochronne wobec osób, które zostały zmuszone do opuszczenia swoich domów, aby nie były narażone na dalszą przemoc seksualną.

Proszę o dyplomatyczny nacisk na wszystkie strony zaangażowane w działania wojenne, aby zobowiązały się do przyjęcia polityki zerowej tolerancji dla przemocy seksualnej, zgodnie z ich odpowiednimi zobowiązaniami wynikającymi z międzynarodowego prawa humanitarnego i konwencji praw człowieka. Mam nadzieję, że działania KE przyczynią się do szybkiego zakończenia konfliktu oraz do zahamowania klęski humanitarnej i fali przemocy.

Janina Ochojska (PPE), na piśmie. – Etiopia jest dla UE strategicznym partnerem w Rogu Afryki, gdyż ma wpływ na stabilność całego regionu. Wewnętrzny spór spowodował już napięcia z Sudanem za sprawą tysięcy uciekających uchodźców. Najbardziej niepokoi mnie jednak sytuacja humanitarna w regionie Tigraj. Jeszcze przed rozpoczęciem walk w Etiopii 15,2 mln osób potrzebowało pomocy humanitarnej, z czego 2 mln w regionie Tigraj, w którym schronienie znalazło także 100 tys. osób wewnętrznie przesiedlonych i 96 tys. erytrejskich uchodźców. Dziś sytuacja dramatycznie pogorszyła się, 4 mln ludzi zostało bez dostępu do podstawowych usług, pożywienia, elektryczności, a pracownicy humanitarni mają ograniczoną możliwość działania. Sytuacja jest krytyczna!

Od czasu rozpoczęcia kryzysu UE domaga się otwarcia korytarzy humanitarnych i trwalej, bezwarunkowej obecności pracowników pozarządowych organizacji humanitarnych na miejscu. Przez 4 miesiące niewiele się w tej kwestii zmieniło. Prawa człowieka i prawo humanitarne w Etiopii są nagminnie łamane: codziennie ginie ludność cywilna, w tym pracownicy humanitarni, dochodzi też do aktów przemocy seksualnej. Naszym obowiązkiem jest utrzymanie jedności kraju. Dlatego musimy naciskać na rząd w Etiopii, aby doszło do zawieszenia broni i pokojowego rozwiązania konfliktu. To ważne ze względu na pogarszającą się sytuację humanitarną, ale także widmo eskalacji konfliktu w regionie. Etiopia musi wyjść z kryzysu zjednoczona.

(*Die Sitzung wird um 16.08 Uhr unterbrochen.*)

14. Wznowienie posiedzenia

(*Die Sitzung wird um 16.30 Uhr wieder aufgenommen.*)

15. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu: patrz protokół

16. Wniosek dotyczący aktu Unii: patrz protokół

17. Ogłoszenie wyników głosowania: patrz protokół

18. Wyjaśnienia dotyczące stanowiska zajętego w głosowaniu: patrz protokół

19. Korekty i zamiary głosowania: patrz protokół

- 20. Składanie dokumentów: patrz protokół**
- 21. Petycje: patrz protokół**
- 22. Zaangażowane komisje (art. 57 Regulaminu): patrz protokół**
- 23. Decyzja o zastosowaniu procedury obejmującej wspólne posiedzenia komisji (art. 58 Regulaminu): patrz protokół**
- 24. Decyzje w sprawie sporządzenia sprawozdań z własnej inicjatywy(art. 54 - Regulaminu): patrz protokół**
- 25. Zmiany w przekazaniu spraw komisjom (art. 56 Regulaminu): patrz protokół**
- 26. Zatwierdzenie protokołów posiedzeń bieżącej sesji i przekazanie przyjętych tekstów: patrz protokół**
- 27. Kalendarz następnych posiedzeń: patrz protokół**

28. Zamknięcie posiedzenia

(Die Sitzung wird um 16.33 Uhr geschlossen.)

29. Przerwa w obradach

Der Präsident. – Ich erkläre die Sitzungsperiode des Europäischen Parlaments für unterbrochen.

Skróty i symbole

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza, pierwsze czytanie
***II	Zwykła procedura ustawodawcza, drugie czytanie
***III	Zwykła procedura ustawodawcza, trzecie czytanie

(Typ procedury zależy od podstawy prawnej zaproponowanej w danym projekcie aktu.)

Rozwinięcia skrótów nazw komisji parlamentarnych

AFET	Komisja Spraw Zagranicznych
DEVE	Komisja Rozwoju
INTA	Komisja Handlu Międzynarodowego
BUDG	Komisja Budżetowa
CONT	Komisja Kontroli Budżetowej
ECON	Komisja Gospodarcza i Monetarna
EMPL	Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych
ENVI	Komisja Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności
ITRE	Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii
IMCO	Komisja Rynku Wewnętrzного i Ochrony Konsumentów
TRAN	Komisja Transportu i Turystyki
REGI	Komisja Rozwoju Regionalnego
AGRI	Komisja Rolnictwa i Obszarów Wiejskich
PECH	Komisja Rybołówstwa
CULT	Komisja Kultury i Edukacji
JURI	Komisja Prawna
LIBE	Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych
AFCO	Komisja Spraw Konstytucyjnych
FEMM	Komisja Praw Kobiet i Równych Szans
PETI	Komisja Petycji
DROI	Podkomisja Praw Człowieka
SEDE	Podkomisja Bezpieczeństwa i Obrony
FISC	Podkomisja do Spraw Podatkowych

Rozwinięcia skrótów nazw grup politycznych

PPE	Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci)
S&D	Grupa Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim
Renew	Grupa Renew Europe
ID	Grupa Tożsamość i Demokracja
Verts/ALE	Grupa Zielonych/Wolne Przymierze Europejskie
ECR	Grupa Europejskich Konserwatystów i Reformatorów
The Left	Grupa Lewicy w Parlamencie Europejskim - GUE/NGL
NI	Niezrzeszeni